

Na osnovu člana 6. stav 1. tačka c) Zakona o javnim preduzećima („Sl.novine FBiH“ broj 8/05, 81/08 i 22/09) i člana 57. tačka 22. Statuta JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, prečišćeni tekst, broj: SD-1067/11-19/3.b)/11 od 09.03.2011. godine, Statuta o izmjenama i dopunama Statuta Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo broj: SD-28363/11-23/2. od 24.11.2011. godine i Statuta o dopunama Statuta Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, broj: SD-7863/12-25/2. od 20.04.2012. godine, Trideset i četvrta Skupština Društva, održana dana 26.02.2015. godine, donosi:

O D L U K U
o donošenju Plana poslovanja
Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo
za period 2015. - 2017. godina

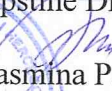
Član 1.

Donosi se Plan poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za period 2015. - 2017. godina koji čini sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 01.01.2015. godine.

Broj: SD-2679/15-34/2.
Sarajevo, 26.02.2015. godina

Predsjednik
Skupštine Društva

Jasmina Pašić

Javno preduzeće
ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE
d.d. - Sarajevo

Plan poslovanja za period 2015. - 2017
je usvojen na Trideset i četvrtoj
Skupštini Društva, održanoj 26.02.2015.
godine

PLAN POSLOVANJA za period 2015. - 2017.

Sarajevo, februar 2015. godine

SADRŽAJ

1	UVOD	3
1.1	Ključni pokazatelji o Društvu	5
1.2	Misija, Vizija, Ciljevi	6
2	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	8
2.1	Organizacija Društva	9
3	ANALIZA OKRUŽENJA	11
3.1	Rizici	16
4	STRATEŠKI PLANOWI I CILJEVI DRUŠTVA	17
4.1	Poslovna politika i ciljevi Društva	17
4.2	Zaštita okoline/okoliša	19
5	ELEKTROENERGETSKI BILANS	21
6	FINANSIJSKI PLAN	25
7	PLAN LJUDSKIH RESURSA	39
8	PLAN ULAGANJA	42
8.1	Politika ulaganja	42
8.2	Prioriteti ulaganja	42
8.3	Ulaganja u Djelatnosti proizvodnje	46
8.4	Ulaganja u Djelatnosti distribucije	47
8.5	Ulaganja u Djelatnosti snabdijevanja i trgovine	49
8.6	Kapitalna ulaganja sa nivoa Društva	51
8.7	Ulaganja u zajedničke projekte	54
8.8	Dokapitalizacija rudnika	56
9	NABAVKE	57
10	PROVOĐENJE PLANA	58

1 UVOD

Trogodišnji Plan poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo ili EPBiH) za period 2015-2017. godina urađen je u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Statutom Društva, te Pravilnikom o planiranju JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo. Ovaj Plan poslovanja sačinjen je u skladu sa *Smjernicama za izradu trogodišnjeg plana poslovanja za period 2015.-2017. godina* i zasnovan je na organizaciji poslova EPBiH kao cjeline i njenih djelatnosti koja je bila važeća u periodu izrade Plana.

Izvjesno je da će u toku 2015. godine doći do značajnih organizacionih i statutarnih promjena u EPBiH. Naime, u skladu sa

- Zakonom o električnoj energiji
- Privremenim smjernicama elektroenergetske politike FBiH i
- Programom o prestrukturiranju EE sektora u FBiH

planira se izvršiti uspostava Operatora distributivnog sistema (ODS) kao posebnog pravnog lica koje bi nastalo izdvajanjem distributivne djelatnosti iz EPBiH. ODS bi kao nova kompanija postao jedno od zavisnih društava u 100% -tnom vlasništvu EPBiH te bi trebala biti uspostavljena u 2015. godini. Ono na čemu navedeni akti insistiraju je značajan stepen neovisnosti ODS-a odnosno djelatnosti distribucije te se, osim putem pravnog razdvajanja, zahtjeva i omogućavanje nezavisnosti u upravljanju, tekućem poslovanju i odlučivanju o sredstvima potrebnim za pogon, održavanje i razvoj distributivnog sistema. Suština je da svi akteri na tržištu električne energije imaju pristup distributivnoj mreži pod istim uslovima. Prema Okvirnom Planu aktivnosti za prestrukturiranje EPBiH iz novembra 2014. godine, projicirano je da ODS bude osnovanu prvoj polovini 2015. godine. Registracija i početak rada zavisit će od ispunjenja zakonskih preduslova. Već je urađeno dosta posla vezano za formiranje ODS-a, usvojen je koncept nove organizacije EPBiH (bez djelatnosti distribucije) i organizacije ODS-a, te pripremljeni ključni dokumenti (statuti, pravilnici o organizaciji, odluka o osnivanju).

Nakon formiranja ODS-a i implementacije nove organizacije EPBiH (bez distributivne djelatnosti) i budućeg ODS, pristupit će se revidovanju ovog Plana te će se izraditi posebni planski dokumenti za EPBiH i ODS koji će uvažiti organizacione promjene odnosno postojanje ODS-a kao zasebnog pravnog lica. Ovi planovi će biti urađeni u skladu sa budućom organizacijom EPBiH i ODS-a te budućim regulisanjem ekonomsko finansijskih odnosa između EPBiH, ODS-a i drugih učesnika na tržištu električne energije. U periodu izrade ovog Plana postoje značajne nepoznanice vezane za vlasništvo stalnih sredstava koja koristi djelatnosti distribucije, kao i budućeg tretmana potraživanja i obaveza koje se odnose na pomenutu djelatnost što može uticati na strukturu planiranih troškova kod oba pravna lica.

Zakonom o električnoj energiji utvrđeno je da će prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća biti izvršeno u skladu s Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH, na osnovu važećih propisa i uz saglasnost Parlamenta Federacije BiH. Riječ je o značajnim promjenama u elektroenergetskom sektoru koje su već u toku, a vremenom će biti intenzivirane i to već u 2015. godini. Te promjene odnose se na promjenu legislativnog i regulatornog okvira u cilju liberalizacije tržišta, zaštite okoliša i ublažavanja klimatskih promjena. Od 2015. godine i kupci iz kategorija *Domaćinstva* i *Ostala potrošnja na 0,4 kV naponu* imaju pravo na slobodan izbor snabdjevača, što znači da sve kategorije kupaca električne energije imaju mogućnost slobodnog izbora snabdjevača. Navedeno dovodi EPBiH, ali i sve druge elektroprivredene kompanije, u jednu sasvim novu poziciju. Također, izvjesno je da bi u toku 2015. godine trebalo doći i do implementacije novog *Koncepta pomoćnih usluga za*

balansiranje elektroenergetskog sektora Bosne i Hercegovine, što će vjerovatno imati značajnog uticaja na odnose između aktera na tržištu električne energije.

Planom poslovanja se teži obezbijediti stabilnost u snabdijevanju električnom energijom, u snabdijevanju termoelektrana ugljem, u održavanju, rekonstrukciji i modernizaciji postojećih energetske objekata, u obezbjeđenju investicionih sredstava, u izgradnji novih i zamjenskih proizvodnih i rudarskih kapaciteta, u poboljšanju okolinskih performansi, u poboljšanju standarda zaposlenika. Planom je predviđeno ostvarenje dobiti u planskim godinama, a na bazi planskih projekcija i pretpostavki. Ovaj Plan uvažava finansijske posljedice odluka FERK-a i DERK-a donesenih u II polovini 2014. godine, a koje se odnose na cijenu usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u FBiH (sa primjenom od 01.01.2015. godine), cijenu otkupa električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora, tarife za usluge prijenosa električne energije i tarifu za rad NOS-a BiH.

Podlogu za planska predviđanja u ovom trogodišnjem periodu čine

- Zakon o električnoj energiji u FBiH (Sl. novine FBiH br. 66/13);
- Privremene smjernice elektroenergetske politike FBiH;
- Program o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH;
- Dugoročni plan razvoja EPBiH do 2030. sa Strategijskim planom (usvojen na Skupštini Društva dana 29.05.2014. godine);
- Elektroenergetski bilans EPBiH za planske godine;
- ugovori o vođenju poslova između Vladajućeg i zavisnih društava;
- tarifni stavovi za snabdijevanje kategorija kupaca koje imaju pravo na univerzalnu uslugu (*Domaćinstva i Ostali kupci na 0,4 kV*);
- tarifni stavovi za kvalifikovane kupce koji se ne snabdijevaju u okviru javnog snabdjevača (kupci na 110 kV, 35 kV i 10 kV naponu te *Javna rasvjeta*) za 2015. godinu
- Tarifni stavovi za korisnike distributivnog sistema JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo
- prognozirane cijene električne energije na veleprodajnom tržištu električne energije;
- Pravilnik o internim cijenama za električnu energiju EPBiH i interne cijene EPBiH koje se utvrđuju Cjenovnikom za interni obračun;
- rješenja i odluke regulatornih komisija;
- uslovi i obaveze iz licenci za obavljanje regulisanih elektroprivrednih djelatnosti, Opšti uslovi za isporuku električne energije, kao i odgovarajuće politike djelatnosti i druge politike donesene na nivou EPBiH;
- Regulatorni kontni plan;
- finansijski izvještaji o poslovanju i izvještaji nezavisnih revizora o reviziji finansijskih izvještaja zavisnih društava - rudnika uglja i ostalih zavisnih društava u vlasništvu EPBiH u ranijem periodu;
- studije, elaborati i investiciono – tehnička dokumentacija o izgradnji, rekonstrukciji i revitalizaciji elektroenergetskih i rudarskih kapaciteta;
- odluke i zaključci Vlade FBiH vezani za organizaciju i poslovanje elektroenergetskog sektora;
- Zakon o korištenju OIEiK (Sl. novine FBiH br. 70/13) i podzakonski akti;
- odluka FERK-a o utvrđivanju referentne cijeni električne energije (za postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju);
- odluka o davanju saglasnosti na cijene uglja za termoelektrane;
- interni akti zavisnih društava-rudnika uglja i zavisnih društava u vlasništvu EPBiH;
- dugoročni planovi razvoja prenosne mreže (Elektroprijenos BiH);
- Zakoni i podzakonski akti relevantni za poslovanje EPBiH i zavisnih društava.

1.1 Ključni pokazatelji o Društvu

O P I S	2012.	2013.	2014. (procjena)	2015.	2016.	2017.	Jedinica mjere
Registrovani dionički kapital na dan 31.12.*	2,155	2,155	2,237	2,237	2,237	2,237	milijardi KM
Operativni prihod	888,0	972,7	944,3	975,1	967,0	970,4	miliona KM
Operativni rashodi	733,3	767,7	777,9	815,9	790,8	785,1	miliona KM
EBITDA	148,8	205,0	166,4	159,1	176,2	185,3	miliona KM
Dobit/Gubitak	7,1	37,0	3,3	1,6	4,7	6,6	miliona KM
Proizvodnja	6.509	7.473	7.404	7.651	7.351	7.262	GWh
Prodaja	6.327	7.205	7.210	7.488	7.201	7.111	GWh
Broj kupaca (kraj godine)	715.416	724.607	733.600	738.461	744.463	752.173	
Broj zaposlenih (kraj godine)**	4.943	4.928	4.948	4.910	4.893	4.869	

*- u novembru 2014 izvršeno povećanje registrovanog dioničkog kapitala po osnovu preuzimanja udjela u rudnicima

** - uključivo pripravnici i zamjene

Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo je javno preduzeće za proizvodnju i distribuciju električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu, uvoz i izvoz električne energije, uključujući i upravljanje elektroenergetskim sistemom. EPBiH je najveća elektroprivredna kompanija u Bosni i Hercegovini po vrijednosti kapitala, instaliranim proizvodnim kapacitetima, ukupnoj proizvodnji i prodaji električne energije, kao i po broju kupaca.

Po vlasničkoj strukturi EPBiH je dioničko društvo, u kojem je 90% kapitala u vlasništvu Federacije BiH, a 10% kapitala je u privatnom vlasništvu.

1.2 Misija, Vizija, Ciljevi

Osnov za utvrđivanje poslovne politike, te strateških opredjeljenja i poslovnih ciljeva u trogodišnjem periodu 2015.-2017. iskazuju se misijom, vizijom i poslovnom politikom Društva.

Misija

Naša misija je proizvodnja i isporuka električne energije, toplotne energije i uglja po definisanim standardima kvaliteta i pružanje usluga koje će u potpunosti zadovoljiti zahtjeve kupaca.

Naša namjera je prestrukturiranje kompanije prema evropskoj regulativi i primjena najboljih korporativnih praksi, konstantno usavršavanje zaposlenika uz razvoj vještina timskog rada i optimizacija procesa.

Efikasan odgovor na zahtjeve kupaca i transparentnost u poslovanju, kao i edukacija kupaca o efikasnom korištenju energije, te razvoj imidža koji će ojačati tržišnu poziciju i povjerenje kupaca naši su ciljevi.

Vizija

EPBiH će biti subjekt koji konstantno razvija nove metode za poboljšanje performansi poslovanja kako bi dostigla poziciju lidera na tržištu električne energije u regiji i kako bi zadovoljila trenutnu i buduću potražnju električne i toplotne energije kupaca po definisanim standardima kvaliteta.

EPBiH će ulagati u modernizaciju i razvoj i realizirati kapitalne investicije pri čemu će posebnu pažnju posvetiti investiranju u proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, povećanju fleksibilnosti energetskeg portfolija i energetske efikasnosti.

Prilikom obavljanja svojih djelatnost, EPBiH će poslovati u skladu sa standardima EU o zaštiti okoline i razvijati visoku svijest o očuvanju okoliša.

Ciljevi

Opšti – Generalni ciljevi

- Sigurna i pouzdana proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom;
- Kvalitet isporuke električne energije u skladu sa standardima kvaliteta;
- Povećanje poslovne efikasnosti;
- Postizanje konkurentne cijene električne energije koja odražava ekonomske i finansijske troškove;
- Povećanje energetske efikasnosti u svim segmentima sistema proizvodnje, distribucije; snabdijevanja i korištenja energije;
- Optimalno korištenje lokalnih izvora energije s ciljem dostizanja ekonomskog rasta i socijalne stabilnosti;
- Korištenje mogućnosti na regionalnom tržištu s ciljem iskorištenja izvoznih šansi;
- Energetski menadžment na okolinski prihvatljiv način;
- Zadovoljavanje interesa i potreba kupaca električne energije u liberalizovanom okruženju;
- Prestrukturiranje s ciljem poboljšanja poslovanja i ispunjavanja zahtjeva u okviru energetske zajednice i standarda EU.

Specifični ciljevi

EE Bilans	Okolinski aspekt	Finansijski položaj
1. Osiguranje kontinuiranog rasta proizvodnje i poboljšanje proizvodnog portfolia 2. Zadovoljenje buduće potražnje krajnjih kupaca (sigurnost snabdijevanja i neovisnost) 3. Osiguranje bilansnog viška/rezerve (učešće na tržištu/sigurnost) 4. Osiguranje kontinuiteta proizvodnje uglja	1. Zadovoljenje EU standarda u pogledu graničnih vrijednosti emisija iz termoelektrana 2. Poboljšanje efikasnosti (prevashodno u proizvodnji termoelektrana) 3. Povećanje kapaciteta na bazi obnovljivih izvora	1. Kontinuirano pozitivno poslovanje uz postepeni rast povrata na kapital 2. Zadovoljenje indikatora likvidnosti i zaduženosti 3. Povećanje investicione sposobnosti 4. Osiguranje dovoljnih rezervi za: • novi investicioni ciklus • strožije okolinske zahtjeve • rizike u vezi poslovanja rudnika

2 OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo posluje u kontinuitetu od 1977. godine, kada je, u skladu sa važećim propisima i upisano u sudski registar pod brojem: U/I 278/77 i 1-2758. Od 1990.godine, u skladu sa izmjenama Zakona o elektroprivredi, Društvo mijenja oblik i posluje pod imenom Javno preduzeće za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije Elektroprivreda BiH.

Društvo je na dan 21.07.1993. godine uskladilo svoje poslovanje sa Zakonom o javnim preduzećima („Službeni list R BiH“ broj: 4/92; 21/92 i 13/94) i Zakonom o elektroprivredi („Službeni list R BiH“ broj: 1/93 i 13/94) i od tada posluje pod imenom Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine sa p.o., Sarajevo, kao pravni sljednik bivšeg Javnog Preduzeća za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije Elektroprivreda BiH i elektroprivrednih preduzeća koje je ono i osnovalo.

U skladu sa Rješenjem Federalne agencije za privatizaciju broj: UO-41-2520-22/04 od 19.02.2004. godine, Upravni odbor Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine donio je Odluku o promjeni oblika Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine u dioničko društvo na koju je aktom broj:11-02-472/04 od 18.02.2004. godine saglasnost dalo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije.

Prva Skupština Društva je, na sjednici od 25.03.2004. godine, donijela Odluku o usklađivanju oblika Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine sa Zakonom o privrednim društvima i Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu na osnovu čega je izvršena preregistracija Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine u dioničko društvo, od kada posluje pod imenom Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je Uredbom o vršenju ovlašćenja i obaveza organa Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima po osnovu državnog kapitala („Službene novine FBiH, broj: 35/11), propisala da Vlada FBiH neposredno ili putem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u Društvu vrši ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala u privrednim društvima.

Organi Društva su:

- Skupština;
- Nadzorni odbor (imenovan od strane Skupštine);
- Uprava (menadžment), (imenovana od strane Nadzornog odbora), kao organ upravljanja;
- Odbor za reviziju (imenovan od strane Skupštine).

Upravljanje Društvom, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Statutom, vrši Uprava Društva koju čine:

1. Generalni direktor
2. Izvršni direktor za proizvodnju
3. Izvršni direktor za distribuciju
4. Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu
5. Izvršni direktor za ekonomske poslove
6. Izvršni direktor za pravne i kadrovske poslove
7. Izvršni direktor za kapitalne investicije

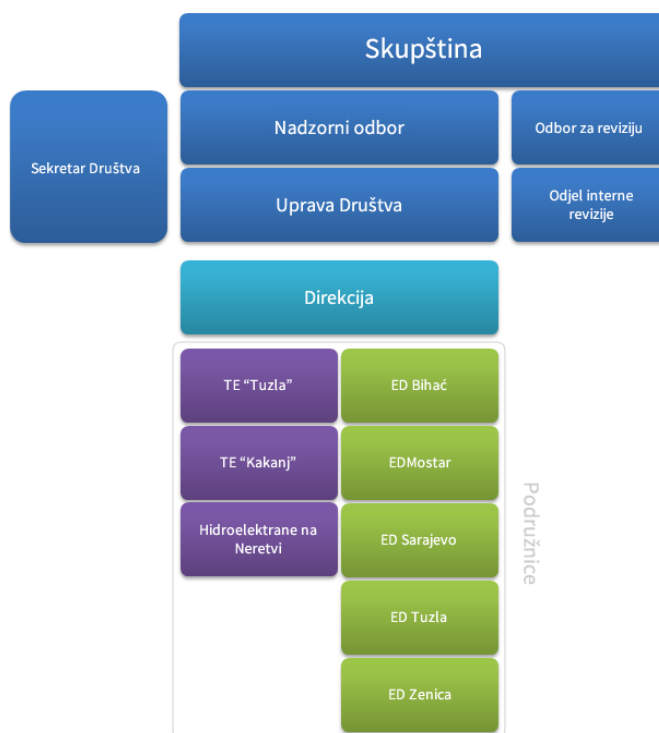
Društvo ima Sekretara Društva čije su nadležnosti utvrđene zakonom i Statutom.

Pored Uprave, Društvo ima i Pomoćnika generalnog direktora za razvoj, Pomoćnika generalnog direktora za opće poslove.

2.1 Organizacija Društva

Unutrašnja organizacija Društva utvđena je Pravilnikom o organizaciji Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo. Društvo je jedinstveni pravni subjekt, a po organizaciono tehnološkoj strukturi složen sistem, organizovan na funkcionalnom, procesno radnom i teritorijalnom principu. Radi obavljanja registrovane djelatnosti i ostvarivanja poslovnih funkcija, organizovane su slijedeće organizacione cjeline:

- **Direkcija**, koja je organizovana u sjedištu Društva radi obavljanja zajedničkih funkcija na nivou Društva, a čine je sektori i samostalne službe i
- **Elektroprivredne djelatnosti**, proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom i trgovina električnom energijom;
- **U okviru elektroprivrednih djelatnosti** organizovane su podružnice Društva i to:
 - Termoelektrana „Kakanj“, Kakanj,
 - Termoelektrana „Tuzla“, Tuzla,
 - Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica,
 - „Elektrodistribucija“, Bihać,
 - „Elektrodistribucija“, Mostar,
 - „Elektrodistribucija“, Sarajevo,
 - „Elektrodistribucija“, Tuzla i
 - „Elektrodistribucija“, Zenica.

Društvo je 100%-tni vlasnik kapitala kod 9 zavisnih društava, od čega je 7 rudnika uglja u FBiH i to:

- Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj;
- Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza;
- Rudnik uglja „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje;
- Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila;
- Rudnici uglja „Kreka“ u Tuzli, d.o.o.;
- Rudnik mrkog uglja „Đurdevik“ u Đurdeviku, d.o.o.;
- Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica,
- „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo – Društvo za proizvodnju opreme za distribuciju energije, promet proizvodima i uslugama,
- Hotel „ELBIH“ d.d. Makarska, R Hrvatska.

Društvo ima većinski udio u slijedećem pravnom licu:

- „Iskraemeco“ d.o.o. Sarajevo – Društvo za proizvodnju i održavanje mjernih uređaja, u kojem je vlasnik 57,5% udjela,

Osim navedenog, Društvo ima i manjinski udio u pravnom licu:

- „ETI“ d.o.o. Sarajevo – Društvo za proizvodnju elektroosigurača, u kojem ima 49% vlasništva u udjelima.

3 ANALIZA OKRUŽENJA

Analizirajući otvaranje tržišta u BiH može se reći da je, u odnosu na ostale zemlje u okruženju, BiH specifična po tome što odmah na početku otvaranja tržišta ima tri postojeće elektroprivredne kompanije, za razliku od ostalih zemalja u okruženju koje su imale samo po jednu vertikalno integrisanu elektroprivrednu kompaniju.

Sve tri elektroprivredne kompanije u BiH snabdijevaju krajnje kupce na svom području djelovanja. Kupci koji su do sada imali pravo da odaberu snabdjevača na tržištu to pravo nisu koristili, odnosno nastavili su da preuzimaju električnu energiju po regulisanim tarifama.

Pored tri elektroprivrede u BiH je krajem 2014. godine bilo registrirano još dvadesetak kompanija koje su imale licencu snabdijevanja II reda/unutrašnje trgovine koja im omogućava da obavljaju djelatnost trgovine u BiH i snabdijevanja kvalifikovanih kupaca. Međutim, one se još uvijek ne bave snabdijevanjem krajnjih kupaca, već isključivo trgovinom. Razlozi za takve okolnosti su, s jedne strane, to što još uvijek tehničke i regulatorne pretpostavke za promjene snabdjevača nisu na potrebnom nivou, a s druge strane što su za većinu kategorija postojeće regulirane tarife relativno niske i za tržišne snabdjevače ne ostavljaju dovoljno prostora za formiranje nižih tarifa koje bi omogućile profit.

Bez obzira na sve navedeno analiza mogućnosti konkurencije, kako postojećih elektroprivreda, tako i potencijalno novih snabdjevača je neophodna za određivanje pozicije i budućih pravaca djelovanja EPBiH.

Analiza okruženja podrazumijeva istraživanje svih važnijih karakteristika šireg i užeg okruženja sa svrhom identifikacije strateških parametara koji mogu odrediti budućnost Društva i istom se identifikuju ključni parametri iz vanjskog okruženja koji se prepoznaju kao prilike, prijetnje a iz unutrašnjeg okruženja kao snage i slabosti.

Položaj Društva u odnosu na okruženje predstavlja istovremeno i prednost i veliku slabost ukoliko se Društvo ograniči samo na postojeće stanje te ne prepozna izazove i ne iskoristi mogućnosti i prilike. U ovom planskom periodu Društvo treba da usmjeri aktivnosti na pokretanju velikih projekata za nove elektrane, rudarske kapacitete, obnovljive izvore uz očuvanje okoliša, energetske efikasnosti što će omogućiti da se lakše nosi sa konkurencijom koja se pojavljuje na regionalnom tržištu električne energije koja ima provjerene strategije djelovanja i definisane strateške pozicije.

Evropa i regija

Globalna važnost energije, a posebno električne energije, te strukturalne i institucionalne promjene na energetskim i tržištima električne energije na području regiona Jugoistočne Evrope i Evropske Unije, stvaraju novi konkurentski okvir koji prevazilazi granice nacionalnih tržišta i ekonomija. Konkurentnost pojedinih kompanija teško je, u takvim uslovima razvijati, ako one zadržavaju lokalni fokus i ne tragaju za izvorima konkurentskih prednosti u regionalnim, odnosno globalnim razmjerama. Liberalizacija tržišta električne energije će privući i već privlači na prostor Jugoistočne Evrope nove konkurente koji ugrožavaju i sve više će ugrožavati položaj javnih kompanija.

Bosna i Hercegovina

Funkciju koordinacije entiteta u ispunjavanju međunarodnih obaveza BiH, kad je energetski sektor u pitanju, vrši Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u Vijeću ministara,

dok su za energetske sektor na entitetskom novi nadležna ministarstva energije. Ovakav ustroj i organizacija energetskog sektora, između ostalog, uzrokuje kašnjenja u realizaciji preuzetih obaveza, usporenog procesa reformi, usporenog razvoja i neadekvatnog korištenja međunarodnih finansijskih izvora. Susjedne, a i ostale zemlje regije postižu brži napredak u reformama energetskog sektora, jer nisu opterećene unutrašnjim strukturnim i drugim problemima kao BiH.

S obzirom da je Bosna i Hercegovina potpisnik Ugovora o osnivanju energetske zajednice jugoistočne Evrope tržište električne energije u BiH je formalno otvoreno za sve kupce, uključivo domaćinstva i komercijalne kupce na 0,4 kV koji taj status imaju od 1. januara 2015. godine.

S aspekta BiH to znači da će EPBiH biti tržišni snabdjevač, ali će istovremeno i dalje snabdijevati domaćinstva i ostale kupce na 0,4 kV koji ne odaberu tržišnog snabdjevača po osnovu obaveze pružanja univerzalne usluge i po tarifama koje odobrava FERK.

Pravni okvir

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je elektroprivredno društvo koje obavlja djelatnosti proizvodnje električne energije, distribucije električne energije; snabdijevanja električnom energijom; trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, kao i druge djelatnosti utvrđene Statutom, radi sticanja dobiti.

Društvo je jedinstven pravni subjekt, a po organizaciono tehnološkoj strukturi složen sistem i u skladu sa odredbama *Zakona o privrednim društvima* JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je dioničko društvo, a prema odredbama *Zakona o javnim preduzećima* posluje i kao javno preduzeće, tj. obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa. JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo je obveznik *Zakona o javnim nabavkama*.

Zakonom o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine uređena je finansijska konsolidacija rudnika uglja u FBiH, a sve radi pripreme realizacije prestrukturiranja elektroenergetskog sektora. Vlada Federacije BiH je na sjednici, održanoj 14.01.2009. godine, donijela Odluku o prenosu udjela Federacije BiH u rudnicima uglja u Federaciji BiH na JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo.

Na osnovu člana 246. Zakona o privrednim društvima i člana 54. Statuta Društva, Skupština EPBiH je 12.05.2009. godine, donijela Odluku o preuzimanju udjela FBiH u privrednim društvima - rudnicima uglja u FBiH.

Na osnovu navedenih akata, dana 24.07.2009. godine, zaključeni su ugovori u svrhu regulisanja prava i obaveza Vlade FBiH i JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo. Potpisivanjem ugovora o prenosu udjela, Društvo je postalo vlasnik sedam rudnika uglja, čime je postalo Vladajuće društvo Koncerna EPBiH a rudnici kao zavisna društva ušli u sastav Koncerna EPBiH.

Društvo je na četrnaestoj skupštini Društva, održanoj 22.10.2009. godine, donijelo Odluku o odobravanju statuta zavisnih društva, koja se odnosi na slijedeća zavisna društva: RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj, RMU „Breza“ d.o.o. Breza, Rudnik „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje, RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik - Bila, Rudnici „Kreka“ u Tuzli, d.o.o., RMU „Đurdevik“ u Đurdeviku, d.o.o., RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica i Eldis Tehnika d.o.o. Sarajevo.

Ugovori o vođenju poslova između Društva i rudnika kao zavisnih društava potpisani su 16.11.2009. godine. Potpisivanjem ugovora o vođenju poslova stvoreni su uslovi za rješavanje pravnih, finansijskih, organizacionih, planskih i drugih neriješenih pitanja neophodnih za funkcionisanje Koncerna EPBiH. Po osnovu preuzimanja udjela u rudnicima osnovni kapital EP BIH uvećan je za 81.804,2 hilj. KM.

Pored navedenih, postoje i društva sa kojima je Društvo od ranije u odnosu povezanih društava a to su: Eldis Tehnika d.o.o. (100%) sa kojom Društvo ima zaključen Ugovor o vođenju poslova, te Hotel ELBIH d.d. (100%), Iskraemeco Sarajevo d.o.o. (57,5%) i ETI Sarajevo d.o.o. (49%) bez ugovora o vođenju poslova, s obzirom na Statutarnu odredbu zaključivanja ugovora o vođenju poslova sa društvima u 100% vlasništvu Društva, kao Vladajućeg društva.

Novi Zakon o električnoj energiji u FBiH koji je stupio na snagu 05.09.2013. godine i Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije predstavljaju novi okvir, koji zajedno sa Privremenim smjernicama EE politike FBiH usmjerava politiku i aktivnosti EPBiH u narednom periodu.

Tržište električne energije u BiH je otvoreno od 01.01.2015. za sve kategorije kupaca, što opredjeljuje EPBiH da se u narednom periodu pripremi za strateško pozicioniranje u BiH kao vodeći snabdjevač kvalifikovanih kupaca. Izuzev kategorija kupaca koje će se snabdjevati putem javnog snabdjevača, za sve ostale kategorije neće postojati regulirane tarife već će cijene električne energije biti formirane samostalno od strane snabdjevača. Mrežarine (prenosna i distributivna) će i dalje biti regulisane od strane nadležnih regulatornih komisija.

Što se tiče veleprodajnog tržišta električne energije u narednom periodu su najznačajnije aktivnosti na daljoj evoluciji nacionalnih tržišta u regionu ka regionalnom tržištu električne energije. U BiH su u završnoj fazi aktivnosti na uspostavi balansnog tržišta električne energije i tržišta pomoćnih usluga čemu EPBiH treba posvetiti posebnu pažnju. Na veleprodajnom tržištu električne energije nastaviti sa aktivnostima plasmana električne energije na regionalno tržište u količinama i obimu koji su tehno-ekonomski optimalni za proizvodni portfolio EPBiH. S obzirom na turbulentnost dešavanja na tržištu električne energije i dalje je potrebno zadržati 100% stepen naplate u djelatnosti trgovine električnom energijom i kontinuirano optimizirati sve tehno-ekonomske rizike.

Izmjena pravnog okvira u BiH

Preduslov za razvoj djelatnosti trgovine, u smislu kupoprodaje električne energije na tržištu, je izmjena pravnog okvira u pogledu ovlaštenja za ugovaranje (Zakon o javnim preduzećima) i postupka nabavke (Zakon o javnim nabavkama). Kupoprodaja električne energije se odvija kontinuirano, električna energija je roba koja se proizvodi i troši u isto vrijeme, ugovori se mogu zaključivati operativno u bilo koje doba. Vrijednost i najmanjih transakcija je relativno visoka, i ne smiju postojati barijere u pogledu postupaka i ovlaštenja. Javna preduzeća u svojstvu trgovca trebaju imati slobodu da svojim aktima uređuju postupke i ovlaštenja za kupoprodaju električne energije. U suprotnom ne samo da neće biti konkurentni privatnim preduzećima na tržištu, već će način i obim trgovanja biti značajno limitirani, a time i sigurnost i efikasnost snabdijevanja krajnjih kupaca i poslovna uspješnost u cjelini

Prestrukturiranje

Novim Zakonom o električnoj energiji utvrđeno je da će prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća biti izvršeno u skladu s Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH, na osnovu važećih propisa i uz saglasnost Parlamenta.

Prestrukturiranje će se vršiti sa ciljem realizacije zakonskih obaveza i ostvarivanja povećane efikasnosti poslovanja, pripreme za poslovanje na liberaliziranom maloprodajnom tržištu, te kreiranja pretpostvaki za rast udjela na domaćem tržištu uz ostvarivanje rasta obima prodaje na regionalnom tržištu električne energije.

Prestrukturiranjem sedam ZD rudnika uglja Koncerna EPBiH treba postići organizacione promjene, promjene sistema upravljanja i računovodstvene promjene sa krajnjim ciljem likvidno poslovanje uz pozitivan rezultat. S ciljem ispunjenja okolinskih standarda i daljeg rasta obima proizvodnje u djelatnosti proizvodnje će doći do tehničko-tehnološke modernizacije postojećih i izgradnje novih proizvodnih elektroenergetskih objekata.

Ključne promjene i obaveze koje proizilaze iz Zakona o električnoj energiji FBiH su:

- **Funkcionalno razdvajanje** svih djelatnosti što podrazumjeva:
Računovodstveno razdvajanje svih djelatnosti
 - odvojeno vođenje poslovnih knjiga
 - sačinjavanje i objava odvojenih fin. izvještajaRazdvajanje poslovnog upravljanja
 - odvojeno upravljanje - razdvojeno i nezavisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa,
 - upravljačka struktura - lica u upravljačkoj strukturi jedne djelatnosti ne mogu biti u upravljačkoj strukturi vertikalno integrisanog društva,
 - lica zaposlena u jednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj djelatnosti.
- **Pravno razdvajanje i nezavisnost** za djelatnost distribucije (pravni oblik, organizacije i donošenja odluka).
- **Računovodstveno razdvajanje djelatnosti reguliranog i nereguliranog snabdijevanja**

Ovi zahtjevi znače, da je pored računovodstvenog razdvajanja potrebno i razdvajanje poslovnog upravljanja za sve djelatnosti (proizvodnja, distribucija, snabdijevanje, trgovina). Razdvajanje poslovnog upravljanja znači promjenu uloge organa vladajućeg društva i veći stepen samostalnosti i nezavisnosti rukovodstva djelatnosti bez obzira da li je riječ o računovodstvenom ili pravnom razdvajanju, te zabranu konflikta u upravljanju.

Distributivna djelatnost će se kroz prestrukturiranje EPBiH organizovati kao zaseban pravni subjekt koji će obavljati isključivo djelatnost distribucije električne energije. Preduzeće Operator distributivnog sistema će biti registrovano tako da se vlasništvo nad sredstvima distributivnog sistema odvoji od EPBiH, odnosno ta sredstva predstavljaju dio uloga EPBiH, koja će imati 100% udjela u kapitalu tog preduzeća.

Kod kupoprodaje (snabdijevanje i trgovina) će se u sklopu prestrukturiranja EPBiH u organizacionom smislu fokusirati na klijente i rad na liberaliziranom tržištu.

Dosadašnja praksa da se funkcija upravljanja državnim kapitalom svodi na imenovanje punomoćnika i davanje saglasnosti za glasanje na skupštinama društava, te davanje saglasnosti prilikom izbora i razrješenja članova nadzornih odbora i uprava društava, bi trebala biti zamijenjena praksom u kojoj bi država, kao što to rade i dioničari u privatnim kompanijama, imala znatno aktivniju ulogu u:

- definisanju i praćenju realizacije zadatih ciljeva.

Kad je u pitanju prestrukturiranje, uz obaveze predviđene europskim direktivama, novim Zakonom o električnoj energiji FBiH predviđeno je funkcionalno razdvajanje djelatnosti, s tim što je za operatora distributivnog sistema koji je u sastavu vertikalno integrisanog preduzeća, predviđeno da u pogledu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka funkcioniše nezavisno od drugih djelatnosti koje se ne odnose na djelatnost distribucije.

Bilo da se pravno razdvoji samo operator distribucije ili i neke ili sve ostale djelatnosti, takva promjena će više ili manje izazvati usložnjavanje upravljanja Koncernom EPBiH i promjenu uloge organa EPBiH u pravcu:

- smanjivanja operativnih zadataka i
- orijentacije na strateška pitanja EPBiH i Koncerna EPBiH

3.1 Rizici

U trogodišnjem periodu 2015.-2017. godine EPBiH će u svom poslovanju biti suočena sa određenim rizicima kao i sa uspostavom instrumenata za upravljanje rizicima.

Najvažniji uticajni faktori na buduće poslovanje su tržišne cijene električne energije i cijene uglja. Tržišne cijene električne energije su trenutno na veoma niskom nivou, a takav nivo se prema stanju na berzama u Evropi može očekivati i u narednim godinama.

Procjenjuje se da će EPBiH biti suočena sa sljedećim potencijalnim rizicima:

- tržišne cijene električne energije (fluktuacija i smanjivanje cijena),
- nabavna cijena uglja,
- cijene električne energije za domaćinstva koje ne odgovaraju stvarnim troškovima,
- prestrukturiranje i reorganizacija u skladu sa zahtjevima Zakona o električnoj energiji,
- kvarovi proizvodnih postrojenja koji su na kraju životnog vijeka,
- neispunjenje termina i roka završetka remontnih radova,
- neplanski ispadi blokova/agregata,
- velika zaduženost rudnika i stvorene obaveze rudnika uglja,
- obezbjeđenje kreditnih sredstava za kapitalna ulaganja,
- zaostajanje u implementaciji novih proizvodnih tehnologija,
- uticaj lokalnih zajednica i komplikovane procedure na izgradnju novih objekata,
- pravni okvir u kome posluje EPBiH u oblasti dodjele koncesija i izdvajanja za lokalnu zajednicu i sl.
- naplata potraživanja od kupaca,
- konkurencija na tržištu i njeno korištenje unakrsnog subvencioniranja između različitih kategorija kupaca,
- nepredviđeni događaji tj. viša sila, izostanak energenata: plin i sl.,
- loša hidrologija,
- podbačaj u ugovrenim isporukama uglja.

Nerealiziranje zacrtanih ciljeva u pogledu izgradnje novih elektroenergetskih objekata, te zaostajanje u implementaciji novih tehnologija dovest će do smanjenja instaliranih kapaciteta (posebno proizvodnih) u bliskoj budućnosti.

Punom implementacijom Ugovora o osnivanju energetske zajednice u jugoistočnoj Evropi EPBiH će biti izložena izazovima da se zadovolje okolinski zahtjevi EU direktive (emisije, efikasnost, obnovljivi izvori), da se ispune zahtjevi u pogledu parametara kvaliteta električne energije propisanih normom EN 50160, koji će opredjeliti da EPBiH postane dio internog tržišta električne energije jugoistočne Evrope (regije) i Evrope.

Finansijske projekcije pokazuju razvojni potencijal EPBiH i mogućnost za intenziviranje kapitalnih investicija, ali isto tako i značajne rizike i visoku osjetljivost na promjene cijena uglja i električne energije. Veliki je broj nepoznanica i uticajnih faktora koji će uticati na broj projekata, vremenski raspored i modele realizacije.

4 STRATEŠKI PLANOV I CILJEVI DRUŠTVA

4.1 Poslovna politika i ciljevi Društva

Planiranjem poslovnih aktivnosti u Društvu utvrđuju se aktivnosti kojim se obezbjeđuje skladan rad, održivi razvoj i uspješno poslovanje Društva kao cjeline, elektroprivrednih djelatnosti i podružnica Društva, a sve u cilju:

- sigurnosti u proizvodnji električne energije,
- sigurnosti u snabdijevanju kupaca električnom energijom,
- stvaranja uslova za optimalno korištenje proizvodnih i distributivnih kapaciteta i postizanja povoljnih ekonomskih efekata,
- poboljšanja poslovnih procesa uz povećanje produktivnosti i racionalizaciju troškova poslovanja,
- vođenja jedinstvene poslovne i razvojne politike radi kontinuiranog rasta vrijednosti Društva,
- racionalnog ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju elektroenergetskih kapaciteta i razvoj poslovnih aktivnosti i
- poduzimanja mjera zaštite okoline i unapređenja sistema upravljanja okolinskim aspektima, te osiguranja implementacije načela održivog razvoja.

Poslovna politika EPBiH podrazumjeva opredjeljenost i odgovornost za razvoj i odgovorno ulaganje s ciljem da se postigne:

- sigurnost snabdijevanja,
- održivost i
- konkurentnost.

Realizacija ovih ciljeva omogućava:

- energetska nezavisnost, rast vlastite proizvodnje i korištenje domaćih resursa,
- održiv i okolinski prihvatljiv razvoj uz rast energetske efikasnosti i racionalno korištenje resursa i
- ekonomski razvoj.

Opšti ciljevi Društva, između ostalog, uključuju:

- Sigurna i pouzdana proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom u BiH,
- Kvalitet isporuke električne energije u skladu sa standardima kvaliteta,
- Povećanje poslovne efikasnosti i konkurentnosti,
- Povećanje energetske efikasnosti u svim segmentima sistema proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i korištenja energije,
- Optimalno korištenje domaćih izvora energije s ciljem dostizanja ekonomskog rasta i socijalne stabilnosti,
- Korištenje mogućnosti na regionalnom tržištu s ciljem iskorištenja izvoznih šansi,
- Energetski menadžment na okolinski prihvatljiv način,
- Zadovoljavanje interesa i potreba kupaca električne energije u liberaliziranom okruženju i
- Prestrukturiranje s ciljem poboljšanja poslovanja i ispunjavanja zahtjeva u okviru Energetske zajednice i standarda EU.

Ključni faktori koji utiču na razvojna opredjeljenja i strukturu investicionog portfolia su:

- Stanje postojećih proizvodnih kapaciteta (stari termo blokovi na kraju životnog vijeka sa niskom efikasnošću i ne zadovoljavaju okolinske standarde),
- Potrebe za plasman uglja iz vlastitih rudnika (rast proizvodnje uglja je najvažniji preduslov za poboljšanje poslovanja rudnika),
- EU regulativa:
 - Liberalizacija tržišta i konkurencija,
 - Granične vrijednosti emisija,
 - Rast udjela obnovljivih izvora,
 - Poboljšanje energetske efikasnosti.

Planovi ulaganja EPBiH odražavaju navedenu politiku i kroz trogodišnji plan poslovanja predviđeno je pokretanje većeg broja kapitalnih projekata. Usmjeravanjem ulaganja sa rekonstrukcije i revitalizacije postojećih proizvodnih objekata na nove proizvodne objekte želi se postići pravovremeno uključivanje novih proizvodnih objekata u proizvodni portfolio EPBiH.

Na kvalitet isporuke utiče i stanje distributivne mreže te su predviđena dalja ulaganja u cilju poboljšanja i razvoja distributive mreže sa fokusom na reduciranja NN mreže, unificiranje naponskih nivoa, ugradnju naprednih mjerila i korištenje sistema pametne mreže. Sve to treba rezultirati daljem smanjenju gubitaka u mreži i poboljšati efikasnost u korištenju i distribuciji električne energije, te ispuniti zahtjeve koji se traže od operatora distribucije u pogledu pružanja usluga svim korisnicima mreže.

Osnov za ovakva opredjeljenja je starost i niska efikasnost postojećih blokova u termoelektranama, kao i strateško opredjeljenje da se grade elektrane na bazi obnovljivih resursa. Osim toga, ovim ulaganjima se, pored izgradnje zamjenskih objekata, teži povećanju instaliranih kapaciteta, dostizanju standarda kvaliteta isporuke u skladu sa Općim uslovima, sigurnom i stabilnom snabdijevanju kupaca električnom energijom, podizanju stepena iskorištenja raspoloživih resursa i energetske efikasnosti i zadovoljavanju okolinskih zahtjeva.

U tekućem trogodišnjem planskom periodu očekuje se početak gradnje većeg broja novih i zamjenskih elektrana. Riječ je o elektranama zasnovanim na obnovljivim izvorima (hidroelektrane, vjetroelektrane), te zamjenskim blokovima u postojećim termoelektranama koje bi koristile domaći ugalj.

Sa ekonomskog aspekta, uvažavajući potrebe rudarskog sektora, najvažniji i prioritetni cilj je realizacija izgradnje Bloka 7 u TE Tuzli, a nakon toga i Bloka 8 u TE Kakanj. Riječ je o zamjenskim projektima za postojeće blokove koji izvjesno moraju biti zaustavljeni zbog isteka životnog vijeka i ograničenja u pogledu okolinskih standarda u skladu sa EU regulativom za rad termoelektrana nakon 2017. godine. Pored toga, bez ovih kapaciteta rudnici bi ostali bez potrebnog plasmata uglja za termoelektrane, čime bi proizvodnja uglja bila reducirana na nivo koji bi onemogućio opstanak određenog broja rudnika i gubitak značajnog broja radnih mjesta.

Realizacijom ovih ulaganja biće ostvareni opšti ciljevi Društva, odnosno:

- rast proizvodnje električne energije radi kontinuiteta u snabdijevanju krajnjih kupaca,
- osiguranje kontinuiteta u isporuci toplotne energije,
- povećanje kapaciteta i obima proizvodnje na bazi obnovljivih resursa,
- povećanje ukupnog instalisanog kapaciteta i rast proizvodnje,

- postizanje veće efikasnosti i većeg udjela kombinovane proizvodnje toplotne i električne energije,
- poboljšanje kvaliteta isporuke električne energije i efikasnosti distribucije,
- obezbjeđenje plasmana za ugalj iz vlastitih rudnika,
- zadovoljavanje obaveza na osnovu Ugovora o energetske zajednici, odnosno direktiva EU koje se odnose na energetske sektor.

Najvažniji i prioritetni ciljevi za trogodišnji period:

- Gradnja novih proizvodnih kapaciteta (TE Tuzla blok7, HE Vranduk, VE Podveležje, male hidroelektrane),
- Prestrukturiranje i reorganizacija EPBiH u skladu sa zahtjevima Zakona o električnoj energiji i direktivama EU i Planom o prestrukturiranju EE sektora (računovodstveno i upravljačko razdvajanje, nezavisnost djelatnosti distribucije),
- Poboljšanje poslovne efikasnosti i podizanje konkurentosti radi poslovanja na otvorenom tržištu,
- Prilagođavanje djelatnosti snabdijevanja za poslovanje na otvorenom tržištu,
- Poboljšanje poslovanja rudnika i prestrukturiranje djelatnosti rudarstva,
- Priprema planova i investicionih odluka za nove rudarske kapacitete za zamjenske blokove i
- Priprema planova i investicionih odluka u pogledu ograničenja emisija iz postojećih postrojenja.

4.2 Zaštita okoline/okoliša

Zaštita okoline/okoliša je komponenta poslovne politike EPBiH i njenih zavisnih društava. Razvojni planovi i programske aktivnosti bit će utemeljeni na načelima održivog razvoja i standardima zaštite okoline/okoliša.

U okviru upravljanja aktivnostima kontinuirano će se poduzimati organizacione i tehničke mjere u skladu sa državnim, federalnim i međunarodnim propisima i zahtjevima iz domena zaštite okoline i prirodnih resursa, te tehno-ekonomskim mogućnostima.

U kontekstu ostvarivanja okolinske politike i poslovnih rezultata, prioritetni zadaci razvojnih projekata biće:

- u okviru istraživanja, projektovanja i inženjeringa implementacija zakonskih normi i zahtjeva zaštite okoline i redukcije pritisaka na klimatske promjene iz energetskog sektora (UNFCCC i Kyoto protokol),
- korištenje najboljih raspoloživih tehnika (BAT) i tehnologija, te okolinski podobnih materijala,
- optimiziranje proizvodnje električne i toplotne energije, usmjeravanje na kogeneraciju i kosagorjevanje,
- povećanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih energetskih resursa,
- modernizacija rudnika, sigurna i održiva eksploatacija kvalitetnog uglja,
- izgradnja distributivnih sistema bez štetnih uticaja na okolinu.

Kontinuirano će se pratiti uticaji i učinci postojećih energetskih objekata na okolinu, a preventivnim i korektivnim mjerama će se smanjivati negativni uticaji do konačnog cilja - okolinske prihvatljivosti.

U tom kontekstu permanentno će se planirati i realizirati investiciona ulaganja u:

- modernizaciju tehničkih i tehnoloških pogonskih rješenja, koja će biti usaglašena sa normama i objedinjenim uvjetima zaštite okoline, koji su utvrđeni okolinskim dozvolama;
- rekultivaciju deponija produkata sagorjevanja iz termoelektrana, te napuštenih površinskih i jamskih kopova;
- povećanje energetske efikasnosti, smanjenje energetske gubitaka u proizvodnji, distributivnoj mreži i rudnicima;
- monitoring i smanjivanje zagađujućih materija u zrak, vodu, zemljište;
- procjenu rizika i mogućih incidentnih uticaja na okolinu. Planiranje i poduzimanje preventivnih, eventualno sanacionih mjera u cilju sigurnosti stanovništva i kvaliteta okoline;
- adekvatno upravljanje otpadom kao i njihovoj ponovnoj upotrebi, reciklaži i konačnom zbrinjavanju na okolinski prihvatljiv način.

Menadžment i stručni kadrovi će se aktivno uključivati u procese transponiranja i implementacije legislative EU, utvrđenih međunarodnih obaveza, te u investicijske programe i finansijske potpore za održivi razvoj BiH u okviru evropskih integracija. Takođe, značajno je uključivanje u izradu strateških i planskih dokumenata iz domena energetskog sektora, zaštite i unapređenja okoline, korištenja prostora i prirodnih dobara FBiH, odnosno cijele BiH.

Negativne stavove i nepovjerenje stanovništva po pitanju tehno-ekonomske i okolinske prihvatljivosti programa energetskog razvoja FBiH, odnosno EPBiH treba eliminirati transparentnim radom i kontinuiranom komunikacijom sa lokalnim stanovništvom, izvršnim vlastima, međunarodnim i nevladinim organizacijama, medijima informiranja, te širom javnošću.

Imajući u vidu uslove privređivanja u okruženju, te kretanja na tržištu, planove proizvodnje i prodaje, planiranu realizaciju obaveza po licencama i Opštim uslovima za isporuku električne energije, za naredne tri godine se ne očekuje značajniji porast prodaje električne energije kupcima koji su do sada imali status tarifnih kupaca. Tržišna kretanja pokazuju da će veleprodajna cijena električne energije biti ispod nivoa ostvarenih tokom 2014. godine te je potrebno usmjeriti pažnju na kontinuiranu realizaciju programa štednje i racionalizacije poslovanja u svim oblastima i djelatnostima.

5 ELEKTROENERGETSKI BILANS

Elektroenergetski bilans EPBiH za period 2015.-2017. godina predstavlja okvirni strateški energetska plan EPBiH u naredne tri godine koji je potreban u cilju sagledavanja potreba postojećih kupaca električne energije, kupaca električne energije koji će sklopiti ugovor za snabdijevanje sa EPBiH, realizacije planiranih remonata i rekonstrukcija proizvodnih kapaciteta, te iskazivanja mogućeg bilansnog viška električne energije do onog nivoa koji obezbjeđuje optimalno iskorištenje proizvodnih kapaciteta i postizanje maksimalnih energetska-ekonomskih efekata za EPBiH. Ovaj dokument predstavlja osnovnu podlogu za izradu Plana poslovanja EPBiH za period 2015.-2017. godina.

Osnovna polazišta za izradu Elektroenergetskog bilansa za period 2015.-2017. godina su:

- zadovoljavanje očekivanih potreba potrošnje električne energije, s tim da se kod planiranja potrošnje pošlo od pretpostavke da će EPBiH u periodu 2015.-2017. godina nastaviti isporuku električne energije svim postojećim krajnjim kupcima;
- omogućavanje planiranih radova na redovnom godišnjem održavanju proizvodnih kapaciteta, uključujući kapitalne remonte bloka 4 u TE Tuzla i bloka 7 u TE Kakanj, odnosno redovne godišnje remonte na ostalim blokovima u termoelektranama;
- obezbjeđenje uslova za zastoj po jedne etape u HE Jablanica u trajanju od po 70 dana u 2015. i 2016. godini zbog rekonstrukcije upravljanja vodostanskih zatvarača, te naizmjeničnih zastoja obje etape u ukupnom trajanju od 80 dana u 2017. godini;
- obezbjeđenje uslova za realizaciju generalnog remonta na agregatu A1 HE Grabovica od 01.08.2015. do 31.05.2016. godine;
- obezbjeđenje sigurnosti u planiranoj proizvodnji električne energije putem hladne rezerve kod termoelektrana;
- optimalna eksploatacija termo kapaciteta i
- optimalno iskorištenje prirodnih dotoka vode u akumulacije hidroelektrana.

Podloge za izradu Elektroenergetskog bilansa za period 2015.-2017. godina bile su slijedeće:

- prognoza **bruto distributivne potrošnje**, koja je urađena na bazi objektivizacije procjene pojedinih distributivnih podružnica, sa godišnjim porastom od 1,3% u 2015., 0,8% u 2016. i 0,9% u 2017. godini, uz uvažavanje ciljnih distributivnih gubitaka od najmanje 9,70% u 2015.godini, 9,69% u 2016. godini te 9,65% u 2017. godini u odnosu na bruto distributivnu potrošnju;
- prognoza **potrošnje kod direktnih potrošača** na bazi dostavljenih podataka. Ukupna potrošnja direktnih potrošača u 2015. godini veća je za 15,1% u odnosu na procenjenju potrošnju iz 2014. godine, pri čemu je planiran porast potrošnje direktnih potrošača od 1,1% u 2016. i 1% u 2017.godini.
- **obaveze po osnovu gubitaka prijenosa** planirane su u skladu sa očekivanim nivoom gubitaka koje odgovaraju metodologiji NOS BiH i te obaveze su predstavljene sa količinama električne energije od 122,4 GWh u 2015. godini, 123,6 GWh u 2016. godini i 124,9 GWh u 2017. godini;
- **proizvodnja malih hidroelektrana** koje su u vlasništvu EPBiH ostaje okvirno na nivou planske proizvodnje iz prethodnih godina s obzirom na činjenicu da nije predviđen ulazak u pogon novih distributivnih hidroelektrana do 2018. godine;
- početak **proizvodnje vjetroparka Podveležje od 01.01.2017. godine** sa godišnjom proizvodnjom od 120 GWh;
- procjena **kupovine električne energije od malih HE i industrijskih termoelektrana** urađena je na bazi raspoloživih podataka dostavljenih od elektrodistributivnih

podružnica. Kupovina električne energije od malih HE povećava se od procijenjenih 89,6 GWh u 2014. do 124,2 GWh u 2017. godini;

- zastoj proizvodnih objekata radi obavljanja **rekonstrukcija i remonata** planiran je:
 - kod **HE Jablanica** zastoj obje etape u trajanju od po 70 dana u 2015. i 2016. godini zbog rekonstrukcije upravljanja vodostanskih zatvarača te naizmjeničnih zastoja obje etape u ukupnom trajanju od 80 dana u 2017. godini;
 - kod **HE Grabovica** zastoj agregata A1 u trajanju od deset mjeseci radi zamjene sistema regulacije, upravljanja i remonta (pet mjeseci u 2015. godini i pet mjeseci u 2016. godini), zastoj agregata A2 u trajanju od dva mjeseca radi remonta agregata u 2017. godini, te redovni godišnji remont agregata A1 u 2017. godini i agregata A2 u 2016. godini;
 - kod **HE Salakovac** zastoj agregata radi realizacije redovnih godišnjih remonata;
 - nastavak kapitalnog remonta na bloku 7 u **TE Kakanj** u trajanju od dva mjeseca u periodu od 1. oktobra do 30. novembra 2015. godine, te redovni godišnji remont blokova u ovoj termoelektrani;
 - kapitalni remont bloka 4 od 90 dana od 1 maja do 31. jula 2017. godine, te redovni godišnji i srednji (u trajanju od 40 dana) remont blokova u ovoj termoelektrani;
- plan isporuka **tehnološke pare i energije za grijanje** iz termoelektrana urađen je na bazi procijenjenih potreba za zadovoljenje toplotnog konzuma, pri čemu je planirano povećanje toplotnog konzuma i isporuke tehnološke pare u TE Tuzla u 2016. godini za 2,1%, a u 2017. godini na nivou potreba iz 2016. godine. U TE Kakanj nije predviđeno povećanje isporuke toplotne energije za grijanje u periodu 2015.-2017. godina;
- podaci o **moogućnostima rudnika za isporuku uglja termoelektranama** i toplotne vrijednosti pojedinih vrsta uglja za 2015., 2016. i 2017. godinu uzeti su na bazi dostavljenih podataka;
- za **tehničko-energetske karakteristike blokova** u termoelektrani Tuzla uzete su vrijednosti dobijene preko specifičnog utroška toplote (polinom trećeg stepena) dobijenog na bazi ranije obavljenih normativnih ispitivanja, dok su za TE Kakanj uzete procijenjene vrijednosti za svaku godinu bazirane na ostvarenju iz proteklog perioda, kao i starosti blokova u ovoj termoelektrani.

Kod izrade Elektroenergetskog bilansa za period 2015.-2017. godina korišteni su:

- kriteriji iz *Pravilnika o pripremi i realizaciji elektroenergetskog bilansa* i ostalih relevantnih dokumenata;
- kriteriji za plansku raspoloživost termo blokova i plan proizvodnje blokova u hladnoj rezervi saglasno *Pravilniku o pripremi i realizaciji elektroenergetskog bilansa*;
- minimalan nivo operativne rezerve (hladna rezerva u termoelektranama) planiran je u okvirima potrebne raspoložive snage od oko 70 MW na pragu, tako da se ne dovede u pitanje snabdijevanje kupaca, kao i realizaciju ugovorenih aranžmana;
- planirana je eksploatacija hidroelektrana na poželjnim kotama i na bazi planiranog rada HE Rama u periodu 2015.-2017. godina.

Osim navedenih kriterijuma, kod planiranja rada termoelektrana uzeto je u obzir i ograničenje da se radovi na revitalizaciji i redovnom godišnjem održavanju termo blokova istovremeno mogu obavljati najviše na dva bloka, kako bi se dinamički što je moguće više ujednačio bilansni višak električne energije u kontinuitetu i što je moguće više balansirala isporuka sa potrošnjom uglja bez narušavanja ograničenja na kapacitiranost depoa uglja.

Kod planiranja nabavke uglja za potrebe termoelektrana, išlo se sa maksimalnim količinama prema rudnicima jer se računa da će stvarni faktori raspoloživosti blokova biti znatno veći od

planiranih, a samim time i veće potrebe uglja. Zato zalihe uglja, koje su rezultat proračuna na bazi kriterijuma za planiranje, i koje su u nekim periodima veće od kapaciteta depoa, treba uzeti uslovno, jer za očekivano veće faktore raspoloživosti blokova one neće prevazilaziti kapacitete depoa. Uz ovu konstataciju, kod ugovaranja godišnjih isporuka uglja sa rudnicima treba ugovore napraviti fleksibilnim u smislu tolerancije u nabavkama od $\pm 10\%$ u odnosu na ugovorene količine.

Pregled planiranih nabavki uglja za potrebe termoelektrana dat je u sljedećoj tabeli:

Nabavke uglja (000 t)	Plan		
	2015	2016	2017
Lignit	2.608	2.728	2.520
Mrki 1.	685	690	660
Mrki 2.	840	840	840
TE TUZLA	4.133	4.258	4.020
TE KAKANJ	2.150	2.247	2.247
UKUPNO	6.283	6.505	6.267

Da bi se realizovao Elektroenergetski bilans za period 2015.-2017. godina, pored pretpostavke da će se u navedenom periodu ostvariti planirani dotoci vode uz proizvodnju hidroelektrana na planskim nivoima akumulacija (poželjnim kotama), potrebno je da se poduzmu sljedeće mjere za njegovo ostvarenje:

- Uslov za ostvarenje planirane proizvodnje električne energije u termoelektranama je obezbjeđenje planiranih količina uglja (dinamika i kvalitet) i tečnih goriva za potpalu kotlova, pri čemu treba sa rudnicima napraviti fleksibilne ugovore koji će omogućiti da se može u slučaju veće/manje proizvodnje termoelektrana od planirane, obezbijediti povećana/smanjena isporuka uglja do nivoa od minimalno $\pm 10\%$ ugovorenih količina na godišnjem nivou.
- Uslov za realizaciju planirane proizvodnje je pogonska spremnost elektrana u skladu sa planiranom raspoloživošću, te realizacija dinamičkog plana (početak i trajanje) remonata u elektranama.
- Imajući u vidu da će svaka izmjena planiranih termina remonata proizvodnih objekata imati za posljedicu izmjenu planirane proizvodnje (snaga i energija ukupno i dinamički po mjesecima), a samim tim i na ostvarenje prihoda, neophodno je striktno pridržavati se plana remonata.

GWh

Elektroenergetski bilans	ostvarenje	Plan		
	2014	2015	2016	2017
HIDROELEKTRANE	1.616,6	1.472,3	1.473,4	1.474,6
VJETROELEKTRANE	0,0	0,0	0,0	120,0
TERMOELEKTRANE	5.787,0	6.179,2	5.877,3	5.667,4
PROIZVODNJA NA PRAGU	7.403,6	7.651,5	7.350,7	7.262,0
Promjena u %		3,3%	-3,9%	-1,2%
PRIJEM ENERGIJE	349,8	398,8	416,8	419,2
RASPOLOŽIVO	7.753,3	8.050,3	7.767,5	7.681,2
Neto distribucija	3.990,9	4.024,0	4.056,4	4.093,1
Distributivni gubici	401,6	432,4	434,5	437,0
Distributivni gubici u %	9,14%	9,70%	9,68%	9,65%
DISTRIBUCIJA bruto	4.392,6	4.456,4	4.490,9	4.530,1
Promjena u %		1,5%	0,8%	0,9%
Direktni potrošači (110 kV)	442,8	500,3	505,6	510,6
Gubici prenosa	118,1	122,4	123,6	124,9
UKUPNA POTROŠNJA	4.953,4	5.079,1	5.120,1	5.165,6
Promjena u %		2,5%	0,8%	0,9%
Tržišna prodaja uklj. bil. viš 70%	2.571,5	2.777,3	2.451,7	2.318,1
Prodaja po osnovu UPTS	202,9	185,9	187,7	189,6
Ostale isporuke i pomoćne usluge	25,5	7,9	7,9	7,9
ISPORUKA SA BIL. VIŠ. 70%	2.799,9	2.971,1	2.647,3	2.515,6
Promjena u %		6,1%	-10,9%	-5,0%
UKUPNE POTREBE	7.753,3	5.272,9	5.315,7	5.363,1
UKUPNE POTREBE SA B.V. 70%	7.753,3	8.050,2	7.767,4	7.681,2
Bilans za 70% dotok		2.777,3	2.451,7	2.318,1
Bilans za 90% dotok		2.535,3	2.209,8	2.076,1

6 FINANSIJSKI PLAN

PLANIRANI FINANSIJSKI REZULTAT EPBIH ZA PERIOD 2015 - 2017 GODINA

000 KM

PS	PREDRAČUN BILANSA USPJEHA	Plan	Procjena	Plan	Plan	Plan
6.1.	po planskim stavkama	2014.	2014.	2015.	2016.	2017.
I	PRIHODI					
1	Prihodi od prodaje el. energije i pom. usluga	905.897	904.177	937.802	929.488	932.812
	- prodaja kupcima na 110 kV i distrib. mreži	658.117	651.573	679.377	693.933	706.310
	-prihod od prodaje drugim kupcima u BiH	189.643	206.169	220.629	148.794	146.862
	-prihod od izvoza el. energije	53.020	42.028	32.816	81.781	74.660
	-prihod od prodaje pomoćnih usluga	5.117	4.407	4.980	4.980	4.980
2	Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda	17.089	13.444	15.181	15.403	15.414
	-prihod od tehnološke pare	3.482	3.159	3.601	3.601	3.601
	-prihod od toplotne energije	11.724	8.713	9.914	10.163	10.163
	-prihod od prodaje nus proizvoda	1.883	1.572	1.666	1.639	1.651
3	Prihodi od prodaje materijala i usluga	20.625	26.690	22.062	22.072	22.161
	- prihod od naknada priključenja	14.125	17.818	15.591	15.663	15.735
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	6.500	8.872	6.472	6.410	6.426
4	Prihod od finansiranja	10.024	10.546	8.999	5.344	5.054
5	Ostali prihodi	16.716	22.590	26.966	14.200	14.328
	UKUPNO PRIHODI (1 do 5)	970.351	977.447	1.011.010	986.507	989.769
II	TROŠKOVI I RASHODI					
8	Materijal za proizvodnju el. energije	380.934	369.191	388.071	368.182	358.362
9	Materijal za održavanje	17.184	15.439	17.651	16.877	17.682
10	Ostali troškovi materijala	6.585	6.817	7.081	6.827	6.971
11	Troškovi prevoza uglja	28.131	24.791	28.567	27.384	26.417
12	Usluge održavanja	17.550	16.275	18.820	18.145	20.927
13	Sistemske studije	653	269	700	762	762
14	Premije osiguranja	4.604	4.581	4.568	4.567	4.780
15	Drugi troškovi usluga	9.861	8.257	10.824	12.370	12.621
16	Troškovi amortizacije	165.887	168.929	169.897	168.922	173.430
17	Troškovi prenosa el. energije i pom. usluga	44.595	46.534	48.261	48.494	49.049
18	Plate i naknade plata	156.385	157.492	156.235	155.435	154.639
19	Drugi troškovi rada	28.738	28.307	28.381	28.269	28.372
20	Vodoprivredne naknade	18.407	26.868	21.329	17.864	17.871
21	Dažbine za zemljište i ostalo	16.676	16.968	26.995	25.562	25.933
22	Drugi troškovi poslovanja	9.257	9.146	10.446	10.533	10.894
23	Finansijski troškovi i rashodi	6.230	9.334	7.192	7.326	10.614
24	Drugi rashodi	52.076	58.187	59.874	60.298	59.654
25	Troškovi rezervisanja	3.600	6.778	4.527	4.008	4.205
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (8 do 25)	967.355	974.164	1.009.420	981.826	983.183
	Dobit	2.996	3.283	1.590	4.681	6.586

*pored prihoda po osnovu prodaje direktnim kupcima na 110 kV mreži i kupcima na distributivnoj mreži (krajnji kupci) ova pozicija uključuje i iznose prihoda po osnovu cut-off-a i neovlaštene potrošnje te podsticajni dio prihoda po osnovu proizvodnje iz obnovljivih izvora (samo za vjetroelektrane u 2017. godini)

Predračun finansijskog rezultata poslovanja Društva za period 2015.-2017. urađen je na bazi

- Elektroenergetskog bilansa za period 2015-2017. godina,
- Smjernica za izradu trogodišnjeg plana EPBiH za period 2015-2017.godina,
- procjene finansijskog rezultata za 2014. godinu.
- važećih zakonskih propisa u momentu izrade Plana

Predračun bilansa uspjeha Društva predstavlja strukturiran prikaz finansijske uspješnosti poslovanja, koji se zasniva na osnovnim ekonomskim pokazateljima procjene prihoda, troškova i rashoda, Regulatornom kontnom planu (FERK), te pokazateljima kretanja prihoda, troškova i rashoda za planski period. Iskazani planirani finansijski rezultat JP EPBiH po godinama trogodišnjeg perioda predstavlja konsolidaciju planiranih prihoda, troškova i rashoda djelatnosti (*Proizvodnja, Distribucija, Snabdijevanje i Trgovina, Funkcije potpore*) i na nivou Društva. Prihodi, troškovi i rashodi su grupisani u planske stavke, dok su glavne stavke prihode dodatno raščlanjene po grupama.

Planovi za sve tri godine su horizontalno razrađeni po djelatnostima, po organizacionim cjelinama unutar djelatnosti (po pripadnosti podružnicama), zatim po podružnicama kao i po organizacionim cjelinama u Direkciji. Također, pored planskih stavki, planovi su vertikalno razrađeni i po vrstama i strukturi prihoda, troškova i rashoda do nivoa trocifrenih i osmocifrenih konta u skladu sa važećim kontnim planom koji se primjenjuje u Društvu.

Na narednim stranicama su detaljnije pojašnjeni prihodi, troškovi i rashodi planirani za 2015. godinu kao prvu godinu planskog perioda, dok su nakon toga data osnovna obilježja planiranih prihoda, troškova i rashoda za preostale dvije godine planskog perioda.

PLANIRANI FINANSIJSKI REZULTAT EPBIH ZA 2015. GODINU PO DJELATNOSTIMA

						hilj. KM	
PREDRAČUN BILANSA USPJEHA		Djelatnost	Djelatnost	Djelatnost	Djelatnost	Direkcija	Plan
		proizvodnje	distribucije	snabdijevanja	trgovine	Funkcije potpore	2015
6.1.							
I	PRIHODI						
1	Prihodi od prod. el. energije i pom. usluga*	0	1.047	678.330	258.425	0	937.802
	-prodaja kupcima na 110 kV i distrib. mreži		1.047	678.330			679.377
	-prihod od prodaje drugim kupcima u BiH				220.629		220.629
	-prihod od izvoza el. energije				32.816		32.816
	-prihod od prodaje pomoćnih usluga				4.980		4.980
2	Prihod od prodaje spored. i nus proizvoda	15.181	0	0	0	0	15.181
	-prihod od tehnološke pare	3.601					3.601
	-prihod od toplotne energije	9.914					9.914
	-prihod od prodaje nus proizvoda	1.666					1.666
3	Prihodi od prodaje materijala i usluga	2.466	18.794	12	0	790	22.062
	- prihod od naknada priključenja		15.591				15.591
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	2.466	3.203	12	0	790	6.472
4	Prihod od finansiranja	605	69	3.160	0	5.165	8.999
5	Ostali prihodi	12.905	9.243	4.278	0	540	26.966
UKUPNO PRIHODI (1 - 5)		31.158	29.152	685.780	258.425	6.495	1.011.010
II	TROŠKOVI I RASHODI						
8	Materijal za proizvodnju el. energije	388.071	0	0	0	0	388.071
9	Materijal za održavanje	10.336	7.089	180	0	46	17.651
10	Ostali troškovi materijala	2.121	3.574	707	40	639	7.081
11	Troškovi prevoza uglja	28.567	0	0	0	0	28.567
12	Usluge održavanja	10.174	4.595	150	17	3.885	18.820
13	Sistemske studije	0	0	0	0	700	700
14	Premije osiguranja	2.118	2.260	125	4	62	4.568
15	Drugi troškovi usluga	1.946	1.696	4.675	22	2.484	10.824
16	Troškovi amortizacije	109.676	54.358	573	61	5.229	169.897
17	Trošk. prenosa el. energije i pom. usluga	0	36.728	5.078	6.456	0	48.261
18	Plate i naknade plata	61.065	69.025	12.810	1.021	12.314	156.235
19	Drugi troškovi rada	10.582	13.033	2.464	136	2.165	28.381
20	Vodoprivredne naknade	21.031	217	40	3	38	21.329
21	Dažbine za zemljište i ostalo	19.373	5.260	693	118	1.551	26.995
22	Drugi troškovi poslovanja	4.609	3.579	903	43	1.313	10.446
23	Finansijski troškovi i rashodi	1.812	2.859	361	44	2.116	7.192
24	Drugi rashodi	2.844	3.317	38.298	15.305	111	59.874
25	Troškovi rezervisanja	1.515	913	506	10	1.582	4.527
UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (8-25)		675.842	208.504	67.563	23.279	34.233	1.009.420
Dobit							1.590

* Plan prihoda od el. energije i pomoćnih usluga dat je po planiranom fakturisanju djelatnosti, a planska raspodjela ovih prihoda na djelatnosti izvršit će se naknadno po usvajanju plana od strane nadležnih organa u skladu sa aktima koji regulišu raspodjelu prihoda te će biti uvrštena u planove djelatnosti

BILJEŠKE UZ PREDRAČUN BILANSA USPJEHA ZA 2015. GODINU

Bilješka I - Ukupan prihod

Planirani ukupan prihod Društva za 2015. godinu iznosi 1.011.010 hilj.KM i čine ga:

- *Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga* u iznosu od 937.802 hilj. KM,
- *Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda* u iznosu od 15.181 hilj. KM,
- *Prihod od prodaje materijala i usluga* u iznosu od 22.062 hilj. KM,
- *Prihodi od finansiranja* u iznosu od 8.999 hilj. KM,
- *Ostali prihodi* u iznosu od 26.966 hilj. KM.

Najveći dio planiranog prihoda čini prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga na koji se odnosi 92,7% planiranih prihoda za 2015. godinu.

Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga planiran je u ukupnom iznosu od 937.802 hilj. KM i čine ga:

- prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima (krajnji kupci na 110 kV i distributivnoj mreži) EPBiH u iznosu od 679.377 hilj. KM,
- prihod od prodaje električne energije drugim kupcima u BiH (uključujući prodaju po osnovu UPTS-a) u iznosu 220.629 hilj. KM
- prihod od izvoza električne energije u inostranstvo u iznosu od 32.816 hilj. KM
- prihod od prodaje pomoćnih usluga u iznosu od 4.980 hilj. KM.

Prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima planiran je na osnovu bilansne neto potrošnje od 4.524 GWh gdje se 4.024 GWh odnosi na krajnje kupce na distributivnoj mreži dok se preostalih 500 GWh odnosi na krajnje kupce na 110 kV mreži (tzv. direktni kupci). Planirani prihod od prodaje krajnjim kupcima ima sljedeću strukturu

- krajnji kupci na 110 kV 54.146 hilj. KM, uz prosječnu prodajnu cijenu od 10,82 F/kWh
- distributivni kupci (kvalifikovani i kupci po osnovu UJS na distributivnoj mreži): 617.884 hilj. KM, uz prosječnu prodajnu cijenu od 15,35 F/kWh
- prihod od neovlaštene potrošnje: 1.047 hilj. KM (planirano kod djelatnosti *Distribucije*)
- prihod po osnovu *cut-off-a* u iznosu 6.300 hilj. KM (koji korespondira sa planiranim rashodima po ovom osnovu)

Najveći dio planirane prodaje električne energije krajnjim kupcima odnosi se na kategoriju *Domaćinstva* gdje se planira ostvariti 304.653 hilj. KM prihoda, uz prosječnu prodajnu cijenu od 14,60 F/kWh. U odnosu na ostvarenje za 2014. godinu, planirano je povećanje ukupne neto potrošnje krajnjih kupaca za oko 2,2%. Na osnovu toga i na osnovu povećanja tarifnih stavova za kategoriju *Domaćinstva* (što je stupilo na snagu od 01.01.2015.g) planirano je povećanje prihoda od krajnjih kupaca za 4,3% u odnosu na realizaciju u 2014. godini.

Prihod od prodaje drugim kupcima (na tržištu) u BiH planiran je u iznosu od 220.629 hilj. KM (planirana prodajna količina 2.571,8 GWh, prosječna cijena 8,58 F/kWh) gdje se na osnovu bilateralnih dugoročnih ugovora i kratkoročne prodaje planira ostvariti prihod od 201.258 hilj. KM (prosječna prodajna cijena od 8,43 F/kWh) dok ostatak od 19.371 hilj. KM (sa prosječnom prodajnom cijenom od 10,42 F/kWh) predstavlja planski prihod od isporuka po osnovu zaključenih ugovora o poslovno-tehničkoj suradnji (UPTS) sa drugim elektroprivredama u BiH (EP HZHB i ERS).

Prihod od izvoza električne energije planiran je u iznosu od 32.816 hilj. KM gdje se za količinu od 391,3 GWh planirana prosječna cijena od 8,39 F/kWh. Prihod po osnovu izvoza električne

energije planiran je na osnovu bilansnih količina i prognoze prodajnih cijena za dugoročnu i kratkoročnu prodaju.

Planirana ukupna prodaja električne energije za 2015. godinu iznosi 7.487,4 GWh što prihodovno iznosi 925.476 hilj. KM, a ukupna prosječna prodajna cijena iznosi 12,36 F/kWh.

Struktura prodaje je sljedeća:

- krajnji kupci EPBiH (djelatnost snabdijevanja) čine 60,4% količine i 72,6% prihoda
- tržišni kupci u BiH (trgovina i UPTS) čine 34,3% količine i 23,8% prihoda
- inostrani kupci (trgovina) odnosi 5,2% količine i 3,5% prihoda.

U nastavku je dat tabelarni pregled *Strukture planirane prodaje električne energije u 2015.godini*

STRUKTURA PRODAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE		2015. godina Plan			
		energija	cijena	prihod	udio u prihodu
		GWh	F/kWh	mil. KM	%
<u>Krajnji kupci (djelatnost SNABDIJEVANJE)</u>					
1)	Kupci na 110 kV	500,3	10,82	54,146	5,9
2)	Kupci na 35 kV	299,8	11,45	34,334	3,7
3)	Kupci na 10 kV	766,7	14,87	113,992	12,3
4)	Domaćinstva	2.086,9	14,60	304,653	32,9
5)	Ostala prodaja na 0,4 kV	791,9	19,19	152,002	16,4
6)	Javna rasvjeta	78,6	16,42	12,906	1,4
Krajnji kupci u okviru Javnog snabdijevanja (4+5)		2.878,8	15,86	456,655	49,3
Krajnji kupci koji nisu u okviru JS (1+2+3+6)		1.645,5	13,09	215,378	23,3
UKUPNO krajnji kupci		4.524,3	14,85	672,033	72,6
<u>Prodaja električne energije na tržištu(djelatnost TRGOVINA)</u>					
- Drugi kupci u BiH (uključujući UPTS)		2.571,8	8,58	220,63	23,8
- Izvoz električne energije		391,3	8,39	32,816	3,5
UKUPNO prodaja na na tržištu		2.963,1	8,55	253,446	27,4
UKUPNO PRODAJA		7.487,4	12,36	925,479	100,0

*gornja tabela ne uključuje planirane prihode po osnovu neovlaštene potrošnje i cut-off-a

Prihod od prodaje pomoćnih usluga planiran je u iznosu od 4.980 hilj. KM, a čine ga:

- usluga kapaciteta za sekundarnu regulaciju.....1.464 hilj. KM
- usluga kapaciteta za tercijarnu regulaciju.....3.024 hilj. KM
- prihod od prekomjerno preuzete reaktivne energije.....492 hilj. KM

2. Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda je planiran (i to u termoelektranama) u iznosu od 15.181 hilj. KM i to po sljedećim osnovama:

- prihod od prodaje tehnološke pare u iznosu 3.601 hilj. KM
- prihod od isporuke toplotne energije (za grijanje Tuzle, Lukavca i Kaknja) 9.914. hilj. KM.
- prihod od prodaje nus proizvoda (pretežno šljaka i pepeo) 1.666 hilj. KM.

3. Prihod od prodaje materijala i usluga je planiran za 2015.godinu u iznosu 22.062 hilj. KM, a obuhvata sljedeće elemente:

- prihode od naknade priključenja na distributivnu mrežu u iznosu 15.591 hilj. KM (planirano kod djelatnosti distribucije)
- razne druge prihode od prodaje usluga (pretežno u djelatnosti distribucije), te prihode po osnovu izdavanje elektroenergetskih saglasnosti, zakupnine, prodaja tenderske dokumentacije i drugo u iznosu od 6.471 hilj. KM

4. Prihodi od finansiranja planirani su u iznosu 8.999 hilj. KM i najvećim dijelom se odnose na kamatne prihode planirane po osnovu oročenja i deponovanja novčanih sredstava Društva u poslovnim bankama. Također, na ovoj stavci planirani su prihodi po osnovu zateznih kamata zbog neblagovremenog plaćanja računa za isporučenu električnu energiju, kamata po osnovu reprograma potraživanja, kamate po osnovu pozajmica rudnicima, te drugi finansijski prihodi. Finansijski prihodi po osnovu oročenih i *a vista* sredstava su umanjeni u odnosu na ostvarenje iz ranijih godina obzirom da se tokom 2015. godine mogu očekivati značajni odlivi sredstava u vezi početka izgradnje bloka 7 u TE Tuzla i drugih investicionih aktivnosti te je izvjesno da će isto uticati na manju mogućnost oročavanja i manja stanja novčanih sredstava na računima EPBiH.

5. Ostali prihodi planirani su u iznosu od 26.966 hilj. KM. Od navedenog iznosa značajan iznos (11.412 hilj. KM) se odnosi na prihod iz ranijih godina gdje je uobzirena pretpostavka rješenja spora pred Ustavnim sudom FBiH vezano za Zakon o vodama HNK i to na način da se sa 80% vjerovatnoćom pretpostavlja da će spor biti riješen u korist EPBiH i to u toku III kvartala. To bi dovelo do povrata uplaćenih sredstava za 2013. godinu, 2014. godinu i dio 2015. godine. Pored navedenog, na ovoj planskoj stavci značajni su i odgođeni prihod po osnovu amortizacije doniranih stalnih sredstava (ukupno 8.223 hilj. KM) te prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (ukupno 4.303 hilj. KM). Također, u ovu plansku stavku svrstani su i prihodi od kazni i penala, prihodi od osiguravajućih društava po osnovu naplaćenih šteta, prihodi od prodatog otpadnog materijala, prihodi od prodatih stalnih sredstava i materijala sa demontiranih stalnih sredstava i slično.

Bilješka II– Ukupni troškovi i rashodi

Ukupni troškovi i rashodi planirani su u iznosu od 1.009.420 hilj. KM,

8. Materijal za proizvodnju električne energije planiran je u iznosu od 388.071 hilj. KM (u TE Tuzla planirani troškovi 239.560 hilj. KM, u TE Kakanj planirano 148.511 hilj. KM) i čine ga troškovi uglja za proizvodnju električne energije, tehnološke pare i toplotne energije, kalo i rastur uglja, troškovi hemikalija, industrijske vode, analize uglja, troškovi tečnih goriva za potpalu i podršku vatri i sl. Troškovi uglja za proizvodnju električne energije su najznačajniji trošak unutar ove stavke, a planirani su na osnovu planirane proizvodnje električne energije u termoelektranama, specifičnog utroška topline uglja gdje je za obje TE korištena prosječna nabavna cijena topline uglja od 5,00 KM/GJ.

9. Materijal za održavanje obuhvata troškove planirane u iznosu 17.651 hilj. KM, a istim su obuhvaćeni troškovi materijala i rezervnih dijelova za održavanje (redovno i investiciono) sredstava u tehnički ispravnom stanju kako bi ova sredstva mogla obavljati svoju funkciju u okviru predviđenog vijeka trajanja čime se postiže pogonska spremnost proizvodnih postrojenja i distributivne mreže. Od planskog iznosa se 10.336 hilj. KM (ili 58,6%) odnosi na djelatnost *Proizvodnje*, zatim 7.089 hilj. KM (ili 40,2%) na djelatnost *Distribucije*, a ostatak se odnosi na

ostale djelatnosti. Od aktivnosti na održavanju izdvajaju se generalni remont na agregatu A1 u HE Grabovica te remontu na skoro svim termoblokovima koji su većinom planirani u I polovini 2015. godine (izuzetak je blok G7 u TE Kakanj gdje je remont planiran u X i XI mjesecu).

10. Ostali troškovi materijala planirani su u iznosu 7.081 hilj. KM, a obuhvataju utrošeni kancelarijski materijal, utrošenu električnu energiju, utrošeno gorivo i mazivo za vozila i otpis HTZ opreme (kod stavljanja u upotrebu) itd. Planski troškovi na ovoj stavci su nešto manji u odnosu na procijenjeno ostvarenje za 2014. godinu. Naime, očekuje se dalje smanjenje troškova kancelarijskog materijala zbog djelimične promjene načina štampanja računa za električnu energiju gdje se smanjuje obim štampanja u vlastitoj režiji, a povećava učešće broja računa koji će se štampati i dostavljati putem trećih lica kao i aktuelno smanjenje cijena goriva za vozila.

11. Troškovi prevoza uglja planirani u 2015. godini iznose 28.567 hilj. KM. Predračun ovih troškova izvršen je na osnovu potrebnih količina uglja u tonama (po EEB-u za 2015. godinu potrebe iznose hilj. tona) i procijenjenih cijena prevoza uglja, uvažavajući strukturu nabavke po rudnicima i po vrsti prevoza (željeznički, drumski) koji će se koristiti kod prevoza.

12. Usluge održavanja planirane su u iznosu od 18.820 hilj. KM. Ove usluge obuhvataju održavanje (redovno i investiciono) opreme i građevina, sječu šume, iskop i zatrpavanje kanala kod polaganja kablova za električnu mrežu, održavanje vozila, usluge održavanja računara i softvera. Ovi troškovi planirani su uz povećanje u odnosu na realizaciju za 2014. godinu, prvenstveno zbog većih troškova usluga održavanja softvera, hardvera i TK opreme kao i usluga u vezi planiranih aktivnosti na održavanju proizvodnih kapaciteta.

13. Sistemske studije planirane u iznosu od 700 hilj. KM. Planirane su brojne studije vezane za poslovanje Društva kao što su studije o mogućnostima korištenja otpadne drvne i poljoprivredne biomase u termoelektranama, studija o uticaju kvaliteta uglja na troškove proizvodnje električne energije, studije u vezi okoliša, studija mogućnosti proizvodnje toplinske energije i snabdijevanja Sarajeva toplinskom energijom iz TE Kakanj, studije u vezi IKT-e sistema i druge.

14. Troškovi premija osiguranja planirani su u iznosu od 4.568 hilj. KM i to na osnovu procjene ovih troškova na temelju važećih ugovora o osiguranju. Najveći dio troškova osiguranja se odnosi na premije za osiguranje stalnih sredstava (oprema, građevine, vozila) u djelatnostima proizvodnje i distribucije, a manji dio planiranih troškova odnosi se na osiguranja od odgovornosti prema trećim licima i osiguranje zaposlenih.

15. Drugi troškovi usluga planirani su u iznosu od 10.824 hilj. KM, a obuhvataju troškove poštanskih i telekomunikacionih usluga, troškove službenih putovanja, reprezentaciju, troškove troškove bankarskih usluga, troškove zakupa, troškove reklame i sponzorstva itd. Povećanje ovih troškova u 2015. godini u odnosu na procjenu ostvarenja za 2014. godinu odnosi se najvećim dijelom na rast troškova otpreme pošte u okviru djelatnosti snabdijevanja gdje se povećava obim štampanja računa, kovertiranja i dostave računa kupcima putem pošte. U okviru ove stavke planirani su i izdaci su medijsku promociju EPBiH uključujući i troškove usluga sponzorstva u iznosu 600 hiljada KM.

16. Troškovi amortizacije planirani su u iznosu od 169.897 hilj. KM i odnose se na predračun troškova amortizacije stalnih sredstava shodno Računovodstvenoj politici Društva odnosno amortizacionim stopama i osnovicama za obračun amortizacije. U strukturi planiranih troškova amortizacije dominantno mjesto zauzima djelatnost *Proizvodnje* na koju se odnosi 64,6% planiranih troškova amortizacije dok se na djelatnost *Distribucije* odnosi 32,0% planskih

troškova. Ovi troškovi će biti uvećani u odnosu na prethodne godine obzirom na izvršena značajna investiciona ulaganja u proizvodnoj i distributivnoj djelatnosti tokom zadnjih godina, ali treba dodati da za značajan dio stalnih sredstava prestaje obračun amortizacije u toku planskog perioda. Najveći dio planiranih troškova amortizacije odnosi se na amortizaciju opreme i građevinskih objekata.

17. Troškovi prenosa električne energije i pomoćnih usluga planirani su u iznosu 48.261 hilj. KM. Proračun ovih troškova izvršen je prema planiranom/bilansiranom preuzimanju električne energije sa prenosne mreže i važećim tarifama određenim od strane DERK-a, koje su uvećane u odnosu na ranije godine, u skladu sa Odlukom DERK-a koja je u primjeni od 01.08.2014. godine. Od planiranih troškova se

- 41.805 hilj. KM odnosi na troškove prenosa el. energije u vezi sa krajnjim kupcima na distributivnoj mreži i 110 kV naponu (od toga je 5.078 hilj. KM planiranih troškova na ime energije isporučene kvalifikovanim kupcima na 110 kV naponu, te 36.727 hilj. KM za troškove prenosa u vezi isporuka kupcima na distributivnoj mreži);
- 5.856 hilj. KM odnosi na troškove pomoćnih usluga

Važno je istaći da se troškovi prenosa (i tarife za rad NOS-a) obračunavaju i plaćaju (od strane EPBiH) za energiju koju potroše krajnji kupci. U skladu sa važećim propisima i strukturom distributivne mrežarine, troškovi prenosa za krajnje kupce na distributivnoj mreži planirani su kod djelatnosti *Distribucije*, dok su troškovi prenosa u vezi krajnjih potrošača/kupaca na 110 kV naponu planirani kod djelatnosti *Snabdijevanja*.

18. Troškovi plata i naknada plata planirani su u iznosu od 156.235 hilj. KM i na bazi minimalne satnice (2,45 KM) utvrđene Kolektivnim ugovorom, uz pretpostavke da će u 2015. godini na snazi ostati stope doprinosa i poreza koje su važile u momentu izrade Plana. Pretpostavlja se da neće biti porasta nivoa i prosjeka plata kao ni bitnijih promjena broja zaposlenih i vrednovanja radnih mjesta. Pored troškova plata, za plate po osnovu rada zaposlenika EPBiH na investicionim projektima i realizaciji kapitalnih investicija Društva planiran je iznos od 4.550 hilj. KM što daje ukupnu planiranu bruto masu za plate u iznosu 160.785 hilj. KM, a što je više za 0,5% u odnosu na ostvarenu isplatu mase plata u 2014. godini.

19. Drugi troškovi rada planirani su u iznosu 28.381 hilj. KM i najvećim dijelom obuhvataju naknade (u bruto iznosu, uključujući poreze i doprinose na oporezivi iznos) koje se isplaćuju zaposlenicima po osnovu Pravilnika o radu Društva (naknade za topli obrok i prevoz, regres, naknade za smrtne slučajeve itd.). Naknada za topli obrok planirana je u iznosu od 15 KM dnevno, dok su troškovi naknade za prevoz radnika i regresa za godišnji odmor planirani (sukladno aktima Društva) prema važećim cijenama prevoza, očekivanoj prosječnoj neto plati Društva u 2015. godini i broju zaposlenika koji ostvaruju prava na te naknade. Na ovoj stavci planirani su i troškovi na ime podsticajnih otpremnina u iznosu 1.600 hilj. KM kao i troškovi stipendija, naknada pripravniciima-volonterima te naknade članovima organa Društva i sl.

20. Troškovi vodoprivrednih naknada su planirani u iznosu 21.329 hilj. KM na osnovu zakonskih propisa koji regulišu ovu oblast i važećih stopa, na osnovu planirane proizvodnje (iz EEB-a za 2015. godinu), planiranih izdataka za plate (vezano za opću vodoprivrednu naknadu) te podataka o ekvivalentnom broju stanovnika (vezano za naknadu za zaštitu voda). Najveći dio ovih troškova se odnosi na djelatnost proizvodnje i to posebno podružnicu HE na Neretvi kod koje se ističu planirani troškovi doprinosa za korištenje hidroakumulacionih objekata koji iznose 14.084 hilj. KM (zakonska stopa 0,01 KM po proizvedenom kWh). Po osnovu vodne naknade od posebnog značaja za HNK planirano je 50% potencijalnog troška ove naknade obzirom na spor pred Ustavnim sudom u vezi iste.

21. Dažbine za zemljište i ostalo planirane su u ukupnom iznosu od 26.995 hilj. KM, a u skladu sa važećim zakonskim propisima i osnovama za obračun poreza, naknada doprinosa i članarina dok su troškovi administrativnih i drugih taksi planirani prema procjeni za plansku godinu. U odnosu na ranije godine, na ovoj stavci je planirano povećanje obzirom na početak primjene *Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektrana* od 01. januara 2015.g. gdje će po ovom osnovu novi trošak za 2015. godinu iznositi 9.269 hilj. KM. Ova stavka troškova sadrži i naknadu za zagađenje zraka (planirano kod TE u ukupnom iznosu 6.385 hilj. KM), naknade i doprinose za građevinsko zemljište, članarine komorama i elektroprivrednim udruženjima, doprinose i poreze koji ne zavise od poslovnog rezultata, razne naknade regulatornim agencijama (DERK, FERK, RAK), troškove naknada za rad NOS-a (povećane od početka 2015. godine) i slično.

22. Drugi troškovi poslovanja planirani su za 2015. godinu u iznosu od 10.446 hilj. KM, a obuhvataju izdatke za zaštitarske i usluge čišćenja, zdravstvene usluge, usluge za stručno usavršavanje, pretplatu za stručna i službena izdanja, troškove konsultantskih, revizorskih i advokatskih usluga, usluga prevođenja, zatim komunalnih i neproizvodnih usluga, usluge u vezi protivpožarne zaštite i zaštite na radu te razne ostale usluge. Glavni razlozi planiranog povećanja troškova na ovoj stavci su povećanje troškova zaštitarskih usluga i povećanje troškova usluga čišćenja. Na ovoj stavci planirani su i troškovi poribljavanja u ukupnom iznosu 974 hilj. KM (od čega se velika većina odnosi na podružnicu HE na Neretvi).

23. Finansijski troškovi i rashodi planirani su u iznosu 7.192 hilj KM, a odnose se na kamate po kreditima banaka (3.570 hilj. KM), troškove kamata po osnovu aktuarskih obračuna (1.595 hilj KM) kao i ostale finansijske rashode (2.027 hilj. KM). Nisu planirani rashodi (kao ni prihodi) po osnovu kursnih razlika, a očekuje se rast troškova kamata na kredite obzirom na značajan iznos povučenih sredstava u prethodnim godinama, te na rast kursa američkog dolara u periodu izrade Plana.

24. Drugi rashodi planirani su u iznosu od 59.874 hilj. KM, a najveći dio (71,6%) planiranog iznosa odnosi se na troškove nabavke električne energije (uključujući i nabavku el. energije iz obnovljivih izvora) gdje je u toku 2014 godine došlo do povećanja referentne cijene za otkup električne energije iz OIE te su troškovi nabavke planirani u iznosu 42.843 hilj. KM. Rashodi po osnovu šteta i naknada šteta, rashodi po osnovu otpisa potraživanja od kupaca, rashodi po osnovu otpisa zaliha i smanjenja vrijednost stalnih sredstava čine ostatak rashoda na ovoj planskoj stavci, a u istu je uključen i rashod po osnovu *cut-offa* el. energije (identičan iznosu prihoda po ovom osnovu). Planirani troškovi nabavke električne energije u 2015. godini imaju sljedeću strukturu:

- 9.461 hilj. KM za kratkoročne nabavke električne energije zbog sanacije poremećaja u sistemu (kvarovi, ispadi, konsolidacija depoa, izuzetno povoljna nabavka)
- 5.840 hilj. KM za prijem po osnovu UPTS-a na 110 kV mreži
- 12.141 hilj. KM za nabavku el. energije iz obnovljivih izvora
- 15.401 hilj. KM za prijem po osnovu UPTS-a na distributivnoj mreži i prijem od industrijskih elektrana

Planirani troškovi u prve dvije alineje odnose se na djelatnost *Trgovine*, dok se troškovi nabavke iz treće i četvrte alineje odnose na djelatnost *Snabdijevanja*.

25. Troškovi rezervisanja planirani su u iznosu od 4.527. hilj. KM i odnose se na

- rezervisanja na ime započetih sudskih sporova (1.907 hilj. KM),

- rezervisanja po aktuarskim obračunima za buduće isplate zaposlenicima po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina (kod odlaska u penziju) i isplate naknada za smrtne slučajeve penzionisanih zaposlenika (1.620 hilj. KM)
 - ostala rezervisanja za rizike i troškove u iznosu od 1.000 hilj. KM.
- Nisu planirani troškovi na ime akturskih gubitaka (kao što nisu planirani ni prihodi po osnovu aktuarskih dobitaka)

Bilješka III– Proizvodna cijena koštanja električne energije za 2015. godinu

Planska proizvodna cijena koštanja električne energije za 2015. godinu na pragu elektrana iznosi 8,60 F/kWh. Planska cijena za hidroelektrane iznosi 4,76 F/kWh, za termoelektrane ista iznosi 9,44 F/kWh

Cijene koštanja su izračunate metodom divizione kalkulacije u kombinaciji sa kalkulacijom s nus proizvodima. Planska proizvodna cijena koštanja podružnica računata je na bazi njihovih pripadajućih troškova, dok je u cijenu koštanja proizvodne djelatnosti uključen pripadajući dio troškova Direkcije EPBiH (proizvodni sektor i dio troškova funkcija potpore).

Kao osnov za predračun planskih cijena poslužile su planske količine proizvodnje iz Elektroenergetskog bilansa te planirani prihodi i troškovi za 2015. godinu.

Bilješka IV– Finansijski rezultat

Planirana dobit za 2015. godinu iznosi 1.590 hilj. KM što je cca 50% od dobiti koja se procjenjuje za 2014. godinu.

U odnosu na 2014. godinu glavne negativne okolnosti po rezultat poslovanja u 2015. godini su:

- uvođenje naknade po *Zakonu o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektrana*;
- manje veleprodajne cijene za prodaju tržišnim kupcima električne energije;
- povećanje troškova prijenosa, naknade za rad NOS-a i nabavke iz obnovljivih izvora zbog povećanja odnosnih tarifa po odlukama regulatora;
- normalna hidrološka situacija (u odnosu na povoljnu 2014. godinu).

Sa druge strane, pozitivne okolnosti (u odnosu na 2014. godinu) za finansijske rezultat EPBIH su povećanje tarifnih stavova za kategoriju *Domaćinstva* kao i pretpostavljeno pozitivno rješenje spora pred Ustavnim sudom u vezi naknade od posebnog značaja za HNK. Pored, toga, planiran je manji specifični utrošak topline uglja u termoelektranama. Također, nisu planirani negativni efekti kursnih razlika koji su uticali na manju dobit za 2014. godinu.

BILJEŠKE UZ PREDRAČUN BILANSA USPJEHA JP EPBIH ZA 2016 I 2017 GODINU

Predračun planiranih prihoda, troškova i rashoda za 2016. i 2017. godinu je u osnovi približan iznosima za 2015. godinu. Glavne razlike u odnosu na tu godinu su sljedeće:

- različiti elementi varijabilnih prihoda i troškova koji se baziraju na veličinama iz EEB (prodaja, količina i struktura proizvodnje el. energije, količine nabavke el.energije itd.),
- razlika u obimu netarifne prodaje, obzirom na proizvodne mogućnosti, uz manji rast procjenjenih prodajnih cijena za netarifnu prodaju u odnosu na 2015. godinu
- prosječno povećanje tarifnih stavova za kategoriju *Domaćinstva* od 3,0 % u odnosu na stavove koji su u primjeni od početka 2015. godine, a koje bi stupilo na snagu od početka 2016. godine i bilo u primjeni tokom 2016. i 2017. godine
- očekivano smanjenje finansijskih prihoda obzirom na planirano korištenje *a vista* i oročenih sredstava Društva za investicione aktivnosti tokom planskog perioda
- od januara 2017. godine je planiran početak proizvodnje vjetroelektrana u VP Podveležje što u odnosu na 2015. i 2016. godinu donosi novi dodatni prihod (po osnovu poticanja proizvodnje iz obnovljivih izvora i dodatne prodaje generalno), ali i dodatne troškove što se prvenstveno odnosi na troškove amortizacije, kamata i usluga održavanja vjetroagregata
- nisu planirani troškovi posebne vodne naknade za HNK, ali ni prihodi iz ranijih godina na osnovu pretpostavke o rješenju spora pred Ustavnim sudom u korist JP Elektroprivreda BiH

Za sve tri planske godine troškovi prenosa električne energije, troškovi naknade za rad NOS-a te troškovi nabavke električne energije su planirani na bazi odluka regulatora (DERK i FERK) o odnosnim tarifama koje su donesene u drugoj polovini 2014. godine i u primjeni su od početka 2015. godine. Za sve tri planske godine planirani su isti prihodi i troškovi po osnovu pomoćnih usluga, mada je izvjesno da će u toku planskog perioda doći do primjene novog koncepta pomoćnih usluga čije finansijske posljedice na poslovni rezultat EPBiH je u momentu izrade ovog Plana bilo teško realno sagledati.

Generalno može se reći da su planirani prihodi i troškovi za 2016. godinu manji u odnosu na 2015. godinu zbog manje planirane proizvodnje termoelektrana, a posljedično i manjeg obima prodaje u djelatnosti snabdijevanja II reda i trgovine. Ipak, u 2017. godini i prihodi i troškovi se neznatno povećavaju u odnosu na 2016. godinu prvenstveno zbog predviđenog ulaska u pogon vjetroparka Podveležje.

Na narednoj stranici se daje uporedni pregled predračuna bilansa uspjeha iz ovog plana sa procjenom ostvarenja 2014. godine. Osim iznosa prihoda, troškova i rashoda dati su i podaci o ključnim energetske veličinama (količina i struktura proizvodnje) i prosječnim prodajnim cijenama električne energije. Dati su indeksi koji pokazuju:

- odnos između planiranog za 2015. godinu sa procjenom ostvarenja za 2014. godinu,
- odnos između planiranog za 2016 i 2017. godinu sa planom za 2015. godinu.

Uporedba Predračuna Bilansa uspjeha za period 2015-2017. godina sa prethodnim planovima i procjenom ostvarenja za 2014. godinu								
iznosi u hilj. KM		Procjena		Plan 2015-2017				
ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	2014 procj ostvarenja	2015 plan	2016 plan	2017 plan	index 2 / 1	index 3 / 2	index 4 / 2
	broj kolone	1	2	3	4	5	6	7
6.1./01	Prihod od električne energije i pom. usluga	904.177	937.802	929.488	932.812	103,7	99,1	99,5
a1	- prodaja kupcima na 110 kV i distrib. mreži (krajnji kupci)	644.039	672.030	686.581	692.681	104,3	102,2	103,1
a2	- prihod od neovlaštene potrošnje	1.235	1.047	1.052	1.058	84,8	100,5	101,1
a3	- prihod po osnovu cut-off-a	6.300	6.300	6.300	6.300	100,0	100,0	100,0
a4	- podsticajni dio prihoda za proizvodnju iz obnov. izvora				6.271			
b	-prihod od prodaje drugim kupcima u BiH	206.169	220.629	148.794	146.862	107,0	67,4	66,6
c	-prihod od izvoza el. energije	42.028	32.816	81.781	74.660	78,1	249,2	227,5
d	-prihod od prodaje pomoćnih usluga	4.407	4.980	4.980	4.980	113,0	100,0	100,0
6.1./02	Prihod od sporednih i nus proizvoda	13.444	15.181	15.403	15.414	112,9	101,5	101,5
6.1./03	Prihod od prodaje materijala i usluga	26.690	22.062	22.072	22.161	82,7	100,0	100,4
a	- prihod od naknada priključenja	17.818	15.591	15.663	15.735	87,5	100,5	100,9
b	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	8.872	6.472	6.410	6.426	72,9	99,0	99,3
6.1./04	Prihodi od finansiranja	10.546	8.999	5.344	5.054	85,3	59,4	56,2
6.1./05	Ostali prihodi	22.590	26.966	14.200	14.328	119,4	52,7	53,1
	UKUPNI PRIHODI	977.447	1.011.010	986.507	989.769	103,4	97,6	97,9
6.1./08	Materijal za proizvodnju el. energije	369.191	388.071	368.182	358.362	105,1	94,9	92,3
6.1./09	Materijal za održavanje	15.439	17.651	16.877	17.682	114,3	95,6	100,2
6.1./10	Ostali troškovi materijala	6.817	7.081	6.827	6.971	103,9	96,4	98,5
6.1./11	Prevoz uglja	24.791	28.567	27.384	26.417	115,2	95,9	92,5
6.1./12	Usluge održavanja	16.275	18.820	18.145	20.927	115,6	96,4	111,2
6.1./13	Sistemske studije	269	700	762	762	260,0	108,9	108,9
6.1./14	Premije osiguranja	4.581	4.568	4.567	4.780	99,7	100,0	104,6
6.1./15	Drugi troškovi usluga	8.257	10.824	12.370	12.621	131,1	114,3	116,6
6.1./16	Amortizacija	168.929	169.897	168.922	173.430	100,6	99,4	102,1
6.1./17	Troškovi prenosa el.energije i pom. usluga	46.534	48.261	48.494	49.049	103,7	100,5	101,6
6.1./18	Plate i naknade plata	157.492	156.235	155.435	154.639	99,2	99,5	99,0
6.1./19	Drugi troškovi rada	28.307	28.381	28.269	28.372	100,3	99,6	100,0
6.1./20	Vodoprivredne naknade	26.868	21.329	17.864	17.871	79,4	83,8	83,8
6.1./21	Dažbine za zemljište i ostalo	16.968	26.995	25.562	25.933	159,1	94,7	96,1
6.1./22	Drugi troškovi poslovanja	9.146	10.446	10.533	10.894	114,2	100,8	104,3
6.1./23	Finansijski troškovi i rashodi	9.334	7.192	7.326	10.614	77,1	101,9	147,6
6.1./24	Drugi rashodi	58.187	59.874	60.298	59.654	102,9	100,7	99,6
6.1./25	Troškovi rezervisanja	6.778	4.527	4.008	4.205	66,8	88,5	92,9
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	974.164	1.009.420	981.826	983.183	103,6	97,3	97,4
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA	3.283	1.590	4.681	6.586	48,4	294,4	414,2
	Ostv / Plan Proizvodnja (GWh)	7.403,6	7.651,5	7.350,7	7.262,0	103,3	96,1	94,9
	- Hidroelektrane	1.616,6	1.472,3	1.473,4	1.474,6	91,1	100,1	100,2
	- Termoelektrane	5.787,0	6.179,2	5.877,3	5.667,4	106,8	95,1	91,7
	- Vjetroelektrane				120,0			
	Učešće hidro-termo (bez VE)	21,8 - 78,2	19,2 - 80,8	20,0 - 80,0	20,6 - 79,4			
	pros. cijena za krajnje kupce F/kWh	14,55	14,85	15,05	15,05	102,1	101,3	101,3
	pros. cijena za tržišnu prodaju (sa UPTS-om) F/kWh	8,91	8,55	8,74	8,83	96,0	102,2	103,3

Predračun gotovinskog toka za period 2015-2017.

u mil. KM

predračun rađen bez PDV-a kao neutralnog elementa posmatranog na godišnjem nivou		2015	2016	2017
PRILIVI SREDSTAVA IZ POSLOVNE AKTIVNOSTI				
Prilivi po osnovu prodaje el. energije i pom. usluga		918,0	909,4	912,5
Prilivi po osnovu tehnol.pare, toplotne energije, šljake i pepela		13,8	14,0	14,0
Prilivi od prodaje materijala i usluga (priključci,tenderi, ee sagl...)		22,1	22,1	22,2
Ostali prilivi (kamate, naplaćena potraživanja i sl.)		17,4	10,1	9,8
I	UKUPNO PRILIVI iz poslovne aktivnosti	971,4	955,6	958,6
ODLIVI SREDSTAVA IZ POSLOVNE AKTIVNOSTI				
Materijal za proizvodnju (uključujući prevoz uglja)		421,2	429,6	414,0
Materijal i usluge održavanja		36,4	35,0	38,6
Ostali materijali i usluge (uključen prenos el.en.)		81,9	83,6	85,1
Odlivi po osnovu zaposlenih (plate, naknade zaposlenim i sl.)		184,6	183,7	183,0
Razne dažbine (vodoprivr. naknade, porezi, naknade i sl.)		46,8	43,4	43,8
Ostali odlivi (rezervisanja, nabavka el. energije i dr.)		50,4	52,6	52,9
- po osnovu nabavke el.energije		43,0	45,0	45,1
- isplate po osnovu sudskih sporova i dr. rezervisanja		2,2	1,7	2,6
- isplate po osnovu jubilarnih nagrada, otpremnina		3,8	4,6	4,1
- ostalo (usluge, roba, štete)		1,4	1,2	1,1
II	UKUPNO ODLIVI iz poslovnih aktivnosti	821,3	827,9	817,4
III	NETO GOTOVINSKI TOK IZ POSLOVNE AKTIVNOSTI (I-II)	150,1	127,7	141,2
PRILIVI SREDSTAVA IZ ULAGAČKE AKTIVNOSTI				
Prodaja stalnih sredstava i otuđenje udjela				
Ostali prilivi iz ulagačke aktivnosti				
IV	UKUPNO PRILIVI iz ulagačke aktivnosti	0,0	0,0	0,0
ODLIVI SREDSTAVA IZ ULAGAČKE AKTIVNOSTI				
RVS	Raspoloživa vlastita sredstva za sticanje stalnih sredstava	237,4	132,7	137,8
V	UKUPNO ODLIVI iz ulagačke aktivnosti iz vlastitih sredstava	237,4	132,7	137,8
VI	NETO GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKE AKTIVNOSTI (IV-V)	-237,4	-132,7	-137,8
PRILIVI SREDSTAVA IZ FINANSIJSKE AKTIVNOSTI				
Povrat pozajmljenih sredstava (povrat pozajmica od rudnika)				
Ostali prilivi iz finans. aktivnosti (umanjenje postojećih oročenih depozita)		75,3	25,1	25,1
VII	UKUPNO PRILIVI iz finansijskih aktivnosti	75,3	25,1	25,1
ODLIVI SREDSTAVA IZ FINANSIJSKE AKTIVNOSTI				
Vraćanje uzetih kredita (odnosi se na postojeće kredite)		16,8	18,9	27,0
Neto isplata dividendi (%od dobiti,umanjeno za potraž. od vlasn. po osn subv)		0,1	0,1	0,4
Isplata dividendi vlasnicima iz ranijih godina				
Ostali odlivi iz finans. aktivnosti (pozajmice rudnicima za podstic. otpr. i dr)		1,0	1,0	1,0
VIII	UKUPNO ODLIVI iz finansijskih aktivnosti (VII-VIII)	17,9	20,1	28,4
IX	NETO GOTOVINSKI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	57,4	5,0	-3,3
X	Neto povećanje (smanjenje) gotovine (III+VI+IX)	-30,0	0,0	0,0
Procjenjeno stanje gotovine na 31. 12 2014. g. 60 mil KM, procjenjeno stanje oročenih depozita 150,5 mil. KM				
PG	Stanje gotovine na početku godine	60,0	30,0	30,0
KG	Stanje gotovine na kraju godine	30,0	30,0	30,0

Predračun bilansa stanja za period 2015-2017.

					(u mil. KM)
<i>Pozicija</i>		st. 31.12.2014	st. 31.12.2015	st. 31.12.2016	st. 31.12.2017
Stalna imovina i dugor. plasmani		2.943,89	3.238,00	3.624,46	3.921,96
Kratkoročna imovina		445,29	355,12	344,54	315,98
- zalihe		82,42	96,00	110,00	106,00
- dati avansi		30,08	29,08	28,08	27,08
- novac		71,83	30,00	30,00	30,00
- kratkoročna potraživanja		104,40	111,31	112,43	113,55
- kratkoročni finansijski plasmani		143,42	75,20	50,10	25,00
- potraž. za PDV i akt vrem. razgr. (AVR)		13,14	13,53	13,94	14,36
Ukupno aktiva		3.389,18	3.593,12	3.969,00	4.237,94
Kapital		2.938,01	2.939,60	2.944,28	2.950,87
Dugoročna rezervisanja		167,38	163,18	158,20	152,17
Dugoročne obaveze		136,67	343,45	722,35	993,11
Odložene porezne obaveze		48,33	48,33	48,33	48,33
Kratkoročne obaveze		68,24	70,57	68,84	67,47
Pasivna vremenska razgr (PVR)		30,55	28,00	27,00	26,00
Ukupno pasiva		3.389,18	3.593,13	3.969,00	4.237,94

Obim aktive i pasive se iz godine u godinu povećava obzirom na planirana ulaganja i značajno finansiranje istih iz eksternih izvora. Planiranim ulaganjima se uvećava vrijednost stalnih sredstava, ali i dugoročnih obaveza (tačnije dugoročnih obaveza po finansijskim kreditima).

Raspodjela planirane dobiti

Članom 37. i 38. Zakona o javnim preduzećima Uprava Javnog preduzeća predlaže raspored dobiti u jednoj finansijskoj godini i raspored dobiti po godinama trogodišnjeg planskog perioda, vodeći računa o preporukama Odbora za reviziju, ukupnim finansijskim obavezama Javnog preduzeća u godini koja slijedi, kao i o iznosu kapitalnih izdataka, te drugim investicijama neophodnim za pravilno održavanje i razvoj preduzeća.

Članom 40. Zakona o javnim preduzećima Odluku o raspodjeli dobiti donosi Skupština Društva po prijedlogu Uprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za reviziju i Nadzornog odbora.

Predlaže se da se planirana dobit po godinama planskog perioda rasporedi na sljedeći način:

O P I S	2015. hilj. KM / udio	2016. hilj. KM / udio	2017. hilj. KM / udio
1. planirana dobit	1.590,0	4.681,0	6.586,0
1.1. fond rezervi (zakonska obaveza)	318,0 / 20%	936,2 / 20%	1.317,2 / 20%
1.2. neraspoređena dobit		936,2 / 20%	1.317,2 / 20%
1.3. dividende	1.272,0 / 80%	2.808,6 / 60%	3.951,6 / 60%

7 PLAN LJUDSKIH RESURSA

U skladu sa temeljnim opredjeljenjima utvrđenim Politikom upravljanja ljudskim resursima, Društvo će u periodu 2015.-2017. godina, prvenstveno zapošljavanjem kvalitetnih kadrova, motiviranjem i obukom zaposlenih, obezbijediti postizanje planskih rezultata i ostvarenje ciljeva Društva.

U pogledu broja zaposlenika i troškova radne snage predviđeno je da se tokom planskog perioda zadovolje kriteriji da se koeficijenti produktivnosti po zaposleniku minimalno zadrže na dostignutom nivou uz zadovoljenje uslova da ukupni troškovi radne snage ne prelaze planirani iznos za 2014. godinu.

Plan ljudskih resursa 2015-2017. godina

Djelatnosti	Stanje 31.12.2014.		Plan 2015.					Plan 2016.					Plan 2017.				
	N	P	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2015.	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2016.	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2017.
				N	O	P			N	O	P			N	O	P	
PROIZVODNJA	1783	26	57	62	47	22	1788	56	56	47	21	1788	48	50	39	11	1790
DISTRIBUCIJA	2379	28	80	85	66	43	2384	83	63	69	26	2364	90	64	61	19	2338
SNABDJEVANJE	381	2	11	16	8	4	386	6	9	7	3	389	9	9	6	2	389
TRGOVINA	22	0	0	3	0	0	25	0	0	0	0	25	0	0	0	0	25
FUNKCIJE POTPORE	314	8	7	20	1	8	327	10	10	0	6	327	4	4	0	6	327
UKUPNO EP BIH	4879	64	155	186	122	80	4910	155	138	123	56	4893	151	127	106	38	4869

N-neodređeno, O-određeno, P-pripravnici

Na osnovu navedenih kriterija za planiranje u planovima djelatnosti i u Operativnom programu Direkcije će biti detaljno razrađeni planovi ljudskih resursa. Planovi će sadržavati konkretan pregled radnih mjesta koja će biti popunjavana, vrstu zapošljavanja (određeno, neodređeno), plan prijema pripravnika, kao i dinamiku realizacije. U Operativnom programu Direkcije biće razrađen plan za funkcije potpore (zajedničke funkcije Društva), a u planovima djelatnosti biće razrađeni planovi djelatnosti uključujući i odgovarajuće sektore u Direkciji. Planovi ljudskih resursa će se u toku planskog perioda analizirati i po potrebi revidirati u skladu sa promjenama koje budu rezultat prestrukturiranja (u organizacijskom, pravnom i računovodstvenom smislu), te u skladu sa rezultatima realizacije novih poslovnih mogućnosti.

Broj zaposlenih u organizacionim jedinicama koje će voditi izgradnju novih proizvodnih jedinica će se odrediti nakon donošenja odluke o njihovoj izgradnji i određivanja metodologije upravljanja tim projektima.

U cilju poboljšanja nepovoljne starosne strukture, zapošljavanje novih zaposlenika u Društvu će se vršiti prvenstveno iz reda mladih i to onih koji su uspješno obavili pripravnčki staž, a koji su pokazali najbolje rezultate.

Angažman mladog visokostručnog stručnog kadra djelimično će se obezbjeđivati kroz stipendiranje studenata koji su u toku školovanja ostvarili najbolje rezultate, a u skladu sa potrebama Društva.

U slučajevima neplaniranih prestanaka ugovora o radu, zapošljavanje novih zaposlenika će se vršiti samo ukoliko je to neophodno da bi se obezbjedilo nesmetano odvijanje procesa rada.

U slučaju privremene spriječenosti za rad (bolovanja) zaposlenika u trajanju dužem od 42 dana i odsustva zaposlenika sa posla usljed korištenja porodiljskog odsustva, može se izvršiti zapošljavanje novog zaposlenika na određeno vrijeme, ali samo ako ne postoji mogućnost angažovanja drugih zaposlenika i najduže do povratka zaposlenika sa bolovanja, odnosno porodiljskog odsustva, uz poštivanje opredjeljenja da se koeficijenti produktivnosti po zaposleniku minimalno zadrže na dostignutom nivou uz zadovoljenje uslova da troškovi radne snage ne prelaze planirani iznos za 2014. godinu.

Kroz provođenje podsticajnih otpremnina ili drugih odgovarajućih mjera, djelovaće se u cilju poboljšanja nepovoljne starosne strukture zaposlenih, racionalizacije broja zaposlenih i rješavanja problema izazvanih postojanjem velikog broja zaposlenika sa preostalom radnom sposobnošću – invalidi II kategorije invalidnosti, koji je naročito izražen u podružnicama Društva, kao i na određene kategorije zaposlenika koje kroz proces prestrukturiranja i reinženjeringa budu identifikovane kao ciljne kategorije na koje trebaju biti usmjerene podsticajne otpremnine ili druge odgovarajuće mjere.

U toku planskog perioda će se značajno unaprijediti procesi upravljanja ljudskim resursima, te uvesti savremene metode upravljanja i razvoja ljudskih resursa, uz korištenje savremenih informacionih tehnologija (SAP). Preduzeće se aktivnosti na uspostavljanju sistema ocjenjivanja radne uspješnosti, uz angažovanje konsultanta.

Zapošljavanje u Društvu, odnosno u Vladajućem društvu i budućim zavisnim društvima iz oblasti elektroprivrednih djelatnosti koja će se formirati kao rezultat procesa prestrukturiranja Društva, će se vršiti prvenstveno iz postojećih ljudskih resursa, internim raspoređivanjem zaposlenika. Zapošljavanje novih zaposlenika izvan Društva će se vršiti u slučajevima kada se ne može obezbijediti interno raspoređivanje odgovarajućih kadrova unutar Društva.

Sa formiranjem ODS-a izvršiće se odgovarajuća alokacija postojećih zaposlenika. Dio zaposlenih u sadašnjim korporativnim funkcijama potpore će biti alociran u funkcije potpore ODS-a, a dio zaposlenih iz funkcija potpore u ED podružnicama će biti alociran za potrebe djelatnosti snabdijevanja. Također, dio zaposlenih koji danas rade poslove procesno vezane za djelatnost distribucije, a formalno su na radnim mjestima u organizacionim jedinicama koje se odnose na snabdijevanje, će biti alociran na radna mjesta u djelatnosti distribucije.

Dimenzioniranje organizacionih jedinica i broja zaposlenika u istim bit će urađeno tako da:

- broj zaposlenika u Društvu+ODS-u ne bude veći od ukupnog sadašnjeg broja zaposlenika u Društvu
- svi sadašnji zaposlenici budu raspoređeni u Društvu ili ODS-u.

Zaposlenicima Društva koji će postati zaposlenici ODS-a ovlaštena lica Društva će otkazati postojeći ugovor o radu, a ponudiće im se novi ugovor o radu sa istim radno-pravnim statusom koji su imali kao zaposlenici Društva, a u skladu sa potrebama procesa rada, stručnom spremom, znanjem i sposobnostima zaposlenika. Broj zaposlenika Društva koji će biti

raspoređeni u ODS-u, te druga pitanja, uredit će se posebnim Sporazumom koji će se zaključiti između Društva i ODS-a, a posebno pitanja prava iz radnog odnosa i vezana za isti, utvrđena Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu. Nakon realizacije aktivnosti utvrđenih u ovom Sporazumu, nadležne organizacione jedinice Društva i ODS-a, će koordinirano i u skladu sa nadležnostima izvršiti ostale obaveze prema poreskim i drugim organima koji se tiču odjava i prijava zaposlenika obuhvaćenih organizacionim promjenama.

Uzimajući u obzir da je obrazovanje jedan od najvažnijih segmenata upravljanja i razvoja ljudskih resursa, najefikasniji način ostvarenja konkurentnih prednosti i temeljna pretpostavka ulaska u tržišnu utakmicu, a uvažavajući poslovnu i razvojnu politiku Društva, aktivnosti obučavanja zaposlenih u planskom periodu će se fokusirati na slijedeće oblasti:

- menadžerska znanja i sposobnosti,
- multisektorska znanja neophodna za rekonstrukciju i izgradnju novih objekata,
- savremene tehnologije i nove metode rada u elektroenergetici i rudarstvu,
- tržište električne energije,
- kreiranje i primjena mjera upravljanja potrošnjom,
- energetska efikasnost,
- kvalitet u elektroprivrednoj i rudarskoj djelatnosti,
- uspostavljanje sistema upravljanja sigurnošću informacija i
- unapređenje znanja iz oblasti zaštite okoline.

Potrebe za stručnim i profesionalnim razvojem zaposlenika će se realizovati i upućivanjem zaposlenika na seminare, konferencije, kurseve, obučavanje za sticanje/produžavanje važenja licenci, certifikata, stručnih i dr. ispita, kao i upućivanjem na postdiplomski studij i druge vidove obučavanja.

U skladu sa aktima Društva, krovno sa nivoa Društva će se voditi aktivnosti koje se odnose na stipendiranje studenata (putem javnog konkursa) i finansiranje postdiplomskih studija i doktorata (putem internog konkursa). Programa obučavanja na nivou Društva, koji se utvrđuje na osnovu potreba procesa rada i rezultata anketa, će se realizirati centralizirano sa nivoa Društva.

Osim standardnih metoda obučavanja zaposlenika, u planskom periodu će se provoditi obučavanje zaposlenika korištenjem rješenja iz oblasti učenja na daljinu.

8 PLAN ULAGANJA

8.1 Politika ulaganja

Društvo će u narednom planskom periodu nastojati ispuniti planirani nivo ulaganja u cilju ostvarenja definisanih poslovnih ciljeva. Postepenim usmjeravanjem ulaganja sa rekonstrukcije i revitalizacije postojećih proizvodnih objekata na nove proizvodne objekte želi se postići pravovremeno uključivanje novih proizvodnih objekata, sa savremenim tehnološkim procesima proizvodnje električne energije u proizvodni portfolio EPBiH.

Ovim ulaganjima se pored izgradnje zamjenskih objekata teži povećanju instalisanih kapaciteta, dostizanju standarda kvaliteta isporuke u skladu sa Općim uslovima, sigurnom i stabilnom snabdijevanju kupaca električnom energijom, podizanju stepena iskorištenja raspoloživih resursa i energetske efikasnosti i zadovoljavanju okolinskih zahtjeva.

Politika ulaganja je:

- U proizvodnji smanjivati ulaganje u postojeće objekte koji su pri kraju životne dobi, a intenzivirati ulaganje u nove projekte kroz kapitalne investicije;
- U distribuciji održati nivo ulaganja u skladu sa raspoloživim sredstvima, uz korištenje tekućih i po potrebi novih kreditnih sredstava, kao i uz ciljano smanjenje postojećih zaliha materijala predviđenog za nove objekte;
- Ostala (zajednička) ulaganja postepeno reducirati i svesti ih samo na sistemsku infrastrukturu;
- Realizirati odluke o dokapitalizaciji rudnika, te pripremiti plan ulaganja za naredni period u skladu sa dugoročnim planovima razvoja termokapaciteta i prestrukturiranja rudnika.

8.2 Prioriteti ulaganja

Kvantifikacija najvažnijih strateških ciljeva EPBiH kroz plan ulaganja:

- **Izgradnja novih zamjenskih termo kapaciteta i novih proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora:**
 - iznos ulaganja: 1,4 milijardi KM,
 - broj projekata početak gradnje: 12 (prioritetno 7)
 - broj projekata koji ulaze u proizvodnju do kraja planskog perioda: 3
- **Prestrukturiranje i rudnika:**
 - Ulaganje od 77,7 miliona KM po već donesenim odlukama iz 2010 i 2011
 - Realizacija projekta integrisanog informacionog sistema-ERP od 7 miliona KM (investiciona odluka 2014)
 - Razvoj telefonskog sistema od 3 miliona KM (investiciona odluka 2014)
 - Ulaganje po *Planu restrukturiranja i nastavka rudarskih radova nakon gorskog udara u pogonu "Raspotočje", JP Elektroprivreda BIH d.d. - Sarajevo ZD RMU „Zenica“ d.o.o. - Zenica* od po novim odlukama.

Pojedinačni projekti koji imaju najveći prioritet ili minimalni cilj koji treba realizirati:

- **Početak gradnje novih kapitalnih projekata:**
 - TE Tuzla Blok 7
 - TE Kakanj Blok 8

- HE Vranduk
 - HE Janjići
 - mHE na Neretvici
 - VE Podveležje
 - HE Una Kostela Aneks
- **Realizacija ulaganja u distributivne objekte** (dostizanje standarda kvaliteta) u planiranom iznosu

Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH prioritet je:

– **Osnivanje Operatora distributivnog sistema**

Nove elektrane koje bi trebale biti završene i stavljene u pogon prije isteka planskog perioda su VE Podveležje i mHE na Neretvici (I faza).

Realizacija planiranih ulaganja po djelatnostima u 2015. godini, vršiće se usmjeravanjem ulaganja po prioritetu razvojnih projekata i po ranijim ulaganjima za koja su već donesene investicione odluke.

U oblasti **proizvodne djelatnosti** za 2015. godinu ističu se projekti: kapitalni remont bloka 3, zamjena turbine bloka 5 u TE Tuzla, zatim u TE Kakanj projekti kogeneracije i TOV-a i ugradnja transportera na deponiji šljake i pepela, dok u HE na Neretvi prioriteti su generalni remont agregata 1 i zamjena automatike agregata 1 i 2, rekonstrukcija kućnih agregata 1 i 2 kao i sanacija betona brane HE Grabovica.

U dijelu ulaganja **djelatnosti distribucije** u 2015. godini izdvajaju se oblasti: prelazak distributivne mreže na naponski nivo 20kV, rekonstrukcija i izgradnja elektrodistributivnih objekata, rekonstrukcija obračunskih mjesta, sistemi nadzora i upravljanja, priključenje na distributivnu mrežu i ROMM i AMM/AMR, te osnivanje ODS-a.

U **djelatnosti snabdijevanja i trgovine** u 2015. godini prioritet su softver za snabdijevanje rekonstrukcija i opremanje Dispečerskog centra, SCADA, SDNiU.

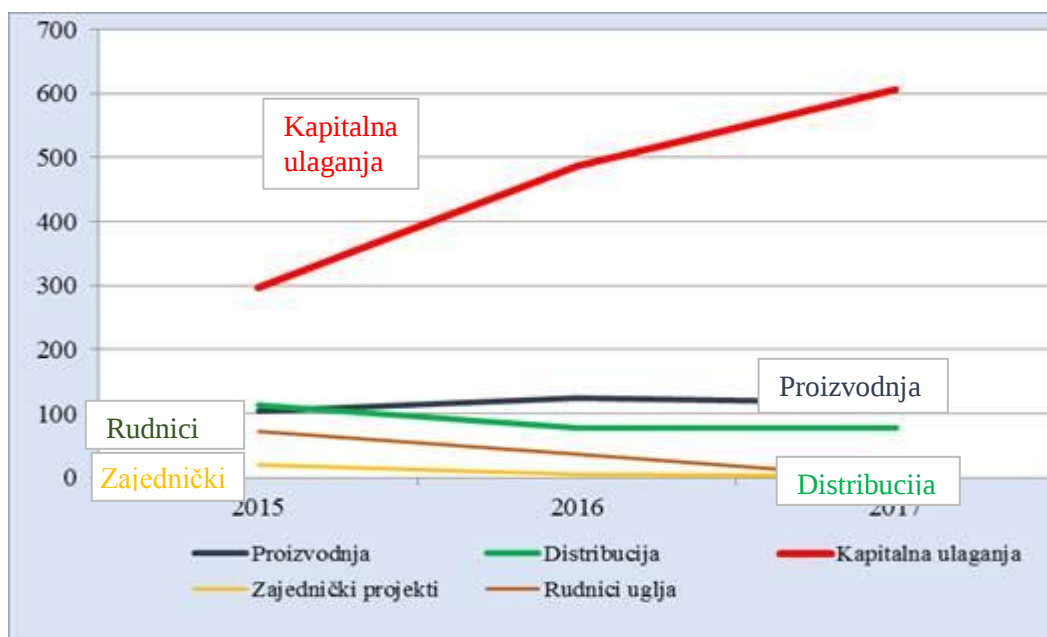
U oblasti **kapitalnih ulaganja** sa nivoa društva prioriteti su dati u strateškim ciljevima EPBiH.

Ulaganja **u zajedničke projekte** odnose se na ulaganja IKT (Direkcija i zajednički IKT projekti) za infrastrukturu, tehničke sisteme upravljanja, licence, razvojne projekte itd.

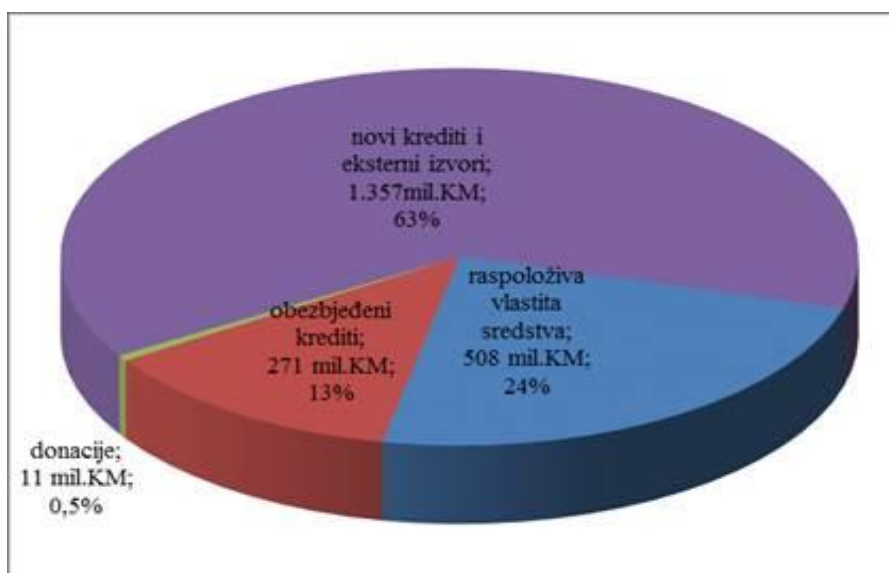
Rezultat ovakve politike ulaganja je vidljiv kroz suštinske promjene strukture ulaganja koje se vide na grafičkom prikazu dinamike. Kapitalna ulaganja u prvoj godini iznose 49%, a u trećoj godini oko 75% godišnjih ulaganja. Posmatrajući sveukupno ulaganje u tri godine 65% se odnosi na nove kapitalne projekte.

Strukturu sredstava za ulaganje u trogodišnjem periodu čine:

- Raspoloživa vlastita sredstva od 507,9 mil. KM koja proizilaze iz planiranog gotovinskog toka iz poslovnih aktivnosti i stanja novčanih sredstava sa krajem 2014. godine
- Obezbeđena kreditna sredstva 271,2 mil. KM
- Donacije 10,5 mil. KM
- Potrebni novi krediti i eksterni izvori 1.357,5 mil. KM, od čega za kapitalna ulaganja 661,5 mil. KM a za izgradnju postrojenja za odsumporavanje u TE Tuzla i TE Kakanj 100 mil. KM

Raspoloživa vlastita sredstva za ulaganje u narednom periodu procijenjena su na osnovu predračuna gotovinskog toka, pri čemu se, između ostalog, vodilo računa o obavezama na ime servisiranja kredita, kao i postepenom smanjenju oročenih depozita (što je u vezi sa planiranim finansijskim prihodima za planski period). Na taj način dobivena su raspoloživa vlastita sredstva u iznosu od 508 miliona KM. Ovdje treba napomenuti da će sredstva potrebna za finansiranje rada vlastitih zaposlenika (plate i druge redovne naknade) na investicijama iznositi cca. 5,3 mil. KM godišnje odnosno 15,9 mil. KM za trogodišnji planski period gdje se vlastiti rad na investicijama pretežno odnosi na djelatnost distribucije i kapitalne investicije.

Ukupne investicione potrebe u trogodišnjem periodu iznose 2,15 milijarde KM, za koje je planirano da se obezbijede sredstva iz novih kredita i eksternih izvora u iznosu od 1.357,5 miliona KM, prije svega za potrebe kapitalnih ulaganja

Tokom planskih godina, zavisno od sticanja uslova za realizaciju pojedinih projekata, donosiće se odluke o novim izvorima finansiranja ili revidiranju planova.

Plan ulaganja - raspoloživa sredstva						hilj. KM
Ulaganja po djelatnostima		2015.	2016.	2017.	Ukupno	udio
I	Djelatnost proizvodnja - planirana ulaganja	103.442	123.585	116.877	343.904	16,0%
Ia	Planirana ulaganja za projekte djel. proizv.	99.767	122.491	116.664	338.922	
Ib	Planirana ulaganja za IKT projekte u djel. proizv.	3.675	1.094	213	4.982	
1	Vlastita sredstva - amortizacija (uklj. VEP u 2017.)*	107.340	103.050	105.800	316.190	
2	Eksterno finansiranje-nedost.sredst.odsumporavanje	0	30.000	70.000	100.000	
3	Povrat postojećih kredita (uklj.povrat za VEP u 2017.)*	8.581	5.409	9.847	23.837	
4	Saldo (1-3)-I	-4.683	-25.944	-20.924	-51.551	
II	Djelatnost distribucija - planirana ulaganja	112.904	77.740	77.557	268.201	12,5%
IIa	Planirana ulaganja za projekte djel. distr.	96.046	74.660	75.507	246.213	
IIb	Planirana ulaganja za IKT projekte u djel. distr.	6.858	3.080	2.050	11.988	
IIc	Osnivanje ODS-a - osnivački ulog u novcu	10.000	0	0	10.000	
1	Vlastita sredstva - amortizacija	41.600	41.920	42.300	125.820	
2	Vlastita sredstva - priključci	15.591	15.663	15.735	46.989	
3	Vlastita sredstva - osnivački ulog u novcu za ODS	10.000	0	0	10.000	
4	Obezbeđeni krediti	7.839	15.776	14.973	38.588	
5	Donacije	1.675	1.521	1.870	5.066	
6	Povrat postojećih kredita	5.978	6.001	6.428	18.407	
7	Saldo (1+2+3+4+5-6)-II	-42.177	-8.861	-9.107	-60.145	
III	Djelatnost snabdijevanje i trgovina - plan. ulaganja	3.556	3.945	2.704	10.205	0,5%
IIIa	Planirana ulaganja za projekte djel. snabdij.	1.291	645	654	2.590	
IIIb	Planirana ulaganja za IKT projekte u djel. snabdij.	2.265	3.300	2.050	7.615	
1	Vlastita sredstva - amortizacija	802	807	815	2.424	
2	Saldo 1-III	-2.754	-3.138	-1.889	-7.781	
IV	Kapitalna ulaganja planirana	297.093	487.039	605.556	1.389.688	64,7%
1	Vlastita sredstva - amortizacija	0	0	0	0	
2	Obezbeđeni krediti (strateški partneri i sl.)	32.550	131.000	69.034	232.584	
3	Eksterno finansiranje-nedostajuća sredstva	67.000	245.000	349.500	661.500	
4	Donacije	3.156	1.800	500	5.456	
5	Saldo (1+2+4)-IV	-261.387	-354.239	-536.022	-1.151.648	
V	Zajednički projekti ukupno ulaganja	19.220	4.211	2.947	26.378	1,2%
Va	IKT (Direkcija i zajednički projekti IKT-a)	13.611	3.544	2.450	19.605	
Vb	Ostala ulaganja **	5.609	667	497	6.773	
1	Vlastita sredstva - amortizacija	5.403	4.974	4.612	14.989	
2	Povrat postojećih kredita	2.206	7.521	10.745	20.472	
3	Saldo (1-2) - V	-16.023	-6.758	-9.080	-31.861	
VI	Planirana dokapitalizacija rudnika	72.678	36.010	0	108.688	5,1%
VIa	Dokapitalizacija po već donesenim odlukama (2010,2011)	52.178	25.510	0	77.688	
VIb	Integrirani informacioni sistem-ERP (IO iz 2014)	7.000	0	0	7.000	
VIc	Razvoj telefonskog sistema (IO iz 2014)	2.000	1.000	0	3.000	
VId	Dokap. po novim odl.-RMU Zenica(Raspotočje)	9.500	9.500	0	19.000	
VIe	Dokap. u novcu -RMU Zenica (podrška likvidnosti), nova IO	2.000			2.000	
1	Saldo - VI	-72.678	-36.010	0	-108.688	
	Ukupno ulaganje (I+II+III+IV+V+VI)	608.893	732.530	805.641	2.147.064	100%
VII	Struktura ulaganja	2015.	2016.	2017.	Ukupno	udio
1	Raspoloživa vlastita sredstva***	237.400	132.700	137.800	507.900	23,7%
2	Donacije	4.831	3.321	2.370	10.522	0,5%
3	Obezbeđeni krediti (II4 + IV2)	40.389	146.776	84.007	271.172	12,6%
4	Nedostajuća sredstva	326.273	449.733	581.464	1.357.470	63,2%
	Izvori ulaganja (1+2+3+4)	608.893	732.530	805.641	2.147.064	100%

* - u djelatnosti proizvodnje u iznos amortizacije u 2017. godini uključena i vjetroelektrana Podveležje. Shodno tome, u 2017. godini uključen je i iznos povrata za otplatu kredita za vjetroelektranu Podveležje

** - ostala ulaganja sadrže: kupovina zemljišta i izgradnja podzemne garaže, sanacija objekta za edukaciju, vozila za direkciju i razvojne projekte)

*** - Po predračunu gotovinskog toka sa strane 37. ovog Plana - red RVS

Da bi se realizovala planirana ulaganja potrebno je obezbijediti nedostajuća sredstva u iznosu 1.357,5 miliona KM, putem eksternih izvora (kredit, projektni partneri, i dr.), od čega se 661,5 miliona KM odnosi na potrebne eksterne izvore za nova kapitalna ulaganja.

Kao raspoloživi nivo vlastitih sredstava za ulagačke aktivnosti uzet je nivo amortizacije prema odobrenju iz III tarifnog postupka FERK-a, korigovan za:

- procenat promjene obima proizvodnje za djelatnost proizvodnje,
- procenat promjene neto distribucije za djelatnost distribucije i
- procenat promjene broja kupaca za djelatnost snabdijevanja I reda.

Ove promjene se odnose na podatke iz EEB-a i broja kupaca za 2011. godinu kao referentne veličine u zadnjem tarifnom postupku.

Kod djelatnosti proizvodnje nivo amortizacije je dodatno uvećan za pripadajući dio troška amortizacije za proizvodnju toplotne energije i tehnološke pare u termoelektranama, te za planirani trošak amortizacije za vjetroelektrane u 2017. godini.

Izvori tekućih kreditnih sredstava su međunarodne finansijske institucije (WB, EBRD, EIB, KfW), a i za nove kredite izvori bi dominantno trebale da budu navedene institucije, a eventualno i razne državne izvozne agencije zavisno od načina realizacije pojedinih projekata. Za realizaciju najvećih projekata (blokovi u termoelektranama) inicijalno su planirana vlastita i eksterna sredstva, a zavisno od politike Vlade FBiH i dodatnih analiza mogući su različiti pristupi realizacije putem nekog od oblika zajedničkog poduhvata sa strateškim partnerima.

U planskom periodu predviđeno je da se oročena sredstva koriste za ulagačke aktivnosti, uključivo i za ulaganja planirana na osnovu odluka o dokapitalizaciji rudnika.

Međutim, postoji značajan stepen neizvjesnosti u pogledu realizacije planirane dinamike trošenja sredstava usljed okolnosti na koje EPBiH može imati mali uticaj (dozvole, saglasnosti, procedure finansijskih institucija, odluke Vlade, odluke lokalnih zajednica, postupci javnih nabavki, žalbe, revizije, itd.). Zbog toga, EPBiH će na osnovu kontinuiranih analiza i projekcija gotovinskih tokova pažljivo planirati dinamiku i optimizirati korištenje oročenih sredstava na kratkoročnim depozitima, kao i donositi odluke o eventualnom ulaganju u kupovinu trezorskih zapisa.

Iznos sredstava za potrebe mogućih ulaganja u vrijednosne papire izdate od strane FBiH ograničava se na maksimalni iznos do 10 mil. KM za 2015. godinu.

Ovo ulaganje bi se izvršilo u slučaju da postoje viškovi raspoloživih sredstava i ako analize pokažu isplativost ovakvog ulaganja i to na način da Uprava predlaže, a NO odobrava ovakav plasman.

8.3 Ulaganja u djelatnosti proizvodnje

Planirana ulaganja u djelatnost proizvodnje za period 2015.-2017. god. imaju za cilj:

- Produženje životne dobi za termo blokove,
- Obezbjedenje sigurne proizvodnje uglja, potrebnog kvaliteta,
- Povećanje sigurnosti i pouzdanosti proizvodnje električne energije, tehnološke pare toplotne energije i uglja,
- Ulaganja u smanjenje negativnih uticaja na okolinu,
- Povećanje energetske efikasnosti i raspoloživosti,
- Smanjenje proizvodnih troškova.

Planom ulaganja u proizvodnu djelatnost obuhvaćena su i ulaganja za ostale potrebe kao što su informacioni i telekomunikacioni sistemi i softveri, alati, vozila, uredska oprema i objekti, čija je namjena poboljšanje kvaliteta, efikasnosti i sigurnosti postrojenja i rada zaposlenih.

U Planu ulaganja za period 2015.-2017. god. posebno se iskazuju:

- planska sredstva po osnovu prenesenih projekata za koje je započet i toku postupak nabave,
- planska sredstva po osnovu prenesenih djelimično realizovanih projekata, u iznosima potrebnim za završetak projekata,
- planska sredstva za nova ulaganja u planskom periodu.

Ukupna ulaganja u djelatnosti proizvodnje u periodu 2015.-2017. godina iznose 343,9 mil. KM, od čega se na vlastita sredstva odnosi 243,9 mil. KM, a ostatak se odnosi na kreditna sredstva od 100 mil. KM za planirani projekat odsumporavanja koja se tek trebaju obezbjediti. Dio ulaganja iz vlastitih sredstava u iznosu od 5 mil. KM se odnosi na ulaganja u systemske IKT projekte kao što su modul održavanja, SDNiU, AMM/AMR a koji se odnose na djelatnost proizvodnje.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za djelatnost proizvodnje				
Izvori sredstava	2015.	2016.	2017.	Ukupno za planski period
Vlastita sredstva	99.767	92.491	46.664	238.922
Vlastita sredstva za IKT	3.675	1.094	213	4.982
Eksterno finansiranje	0	30.000	70.000	100.000
Ukupno	103.442	123.585	116.877	343.904

Po proizvodnim podružnicama ulaganja se odnose na:

- TE Tuzla:
 - izgradnja postrojenja za odsumporavanje
 - zamjena turbine bloka 5
 - zamjena cjevovoda i izgradnja toplinske stanice TS3 na bloku 5
 - kapitalni remont bloka 3
- TE Kakanj:
 - izgradnja postrojenja za odsumporavanje
 - realizacija projekta kogeneracije
 - realizacija projekta TOV-a III faza
 - ugradnja transportera na deponiji šljake i pepela II faza - Linija 2
- HE na Neretvi:
 - generalni remont agregata 1 i zamjena automatike agregata 1 i 2 HE Grabovica
 - mini agregat na HE Salakovac
 - rekonstrukcija kućnih agregata 1 i 2
 - sanacija betona brane HE Grabovica

8.4 Ulaganja u djelatnosti distribucije

Plan ulaganja u distributivnu djelatnost izrađuje se i realizuje po slijedećim podprogramima:

- Ulaganja u distributivnu mrežu:
 - Rekonstrukcija/sanacija i izgradnja novih elektrodistributivnih objekata,
 - Rekonstrukcija obračunskih mjernih mjesta i AMM,
 - Sistemi daljinskog nadzora i upravljanja,
 - Priključenje na distributivnu mrežu novih krajnjih kupaca/proizvođača.
- Ulaganja u ostale potrebe, zajedničke za Podružnicu:
 - Oprema za IS i TK,
 - Alati,
 - Uredska oprema,
 - Vozila,
 - Poslovni objekti.
- Ulaganja uprograme koji se realizuju kroz Sektor za informacione i telekomunikacione tehnologije (SCADA i AMR/AMM sistemi i komunikacione mreže)

Plan ulaganja u distributivnu djelatnost za period 2015.-2017. godina imaju za cilj:

- Obezbjedenje distributivnih kapaciteta za priključenje novih krajnjih kupaca/proizvođača i kvalitetno distribuiranje električne energije za postojeće korisnike distributivne mreže u skladu sa odredbama Opštih uslova za isporuku električne energije
- Obezbjedenje svim korisnicima distributivnog sistema kvalitetne usluge distribucije električne energije u skladu sa važećim tehničkim propisima i standardima
- Izgradnju i razvoj distributivnih mreža u cilju dovođenja kvaliteta isporučene električne energije u okvire norme BAS EN 50160 za javne distributivne sisteme, odnosno u okvire BAS i IEC standarda koji tretiraju ovu oblast
- Zadovoljenje zakonskih obaveza u pogledu kvaliteta mjerenja električne energije
- Zadovoljenje zakonskih obaveza u pogledu zaštite i uticaja na okolinu
- Obezbjedenje uslova za povećanje produktivnosti rada, podizanja kvaliteta usluga koje pruža Distributer kao i poboljšanje uslova rada zaposlenika.

U skladu sa usvojenim Planom aktivnosti za prestrukturiranje EPBiH, Zakona o električnoj energiji i privremenih Smjernica elektroenergetske politike FBiH predloženih od Vlade FBiH, planira se izvršiti uspostava Operatora distributivnog sistema (ODS) kao posebnog pravnog lica. Ova kompanija koja će postati jedno od zavisnih društava u 100% -tnom vlasništvu EPBiH se uspostavlja u 2015. godini. U tom smislu kod formiranja ODS-a Društvo kao ulog u novcu planira 2015. godine uložiti sredstva u iznosu od 10 mil. KM.

U momentu izrade Plana poslovanja, teško je sagledati iznos stalnih sredstava, zaliha i potraživanja koja će biti dio osnivačkog uloga ili naknadne dokapitalizacije u toku planskog preioda 2015.-2017., ali je izvjesno da će to biti sredstva koja su već vezana za Djelatnost distribucije. Sve odluke o osnivanju ODS-a i dokapitalizaciji ODS-a kao zavisnog društva će donositi Skupština Društva, te će konkretni iznosi osnivačkog uloga i dokapitalizacije zavisiti od obima i strukture pomenutih sredstava, datuma njihovog unosa u to zavisno društvo i vrijednosti koja bude uvrđena/procjenjena u skladu sa važećim propisima i zakonima.

Pored ulaganja u osnivanje ODS-a od 10 mil. KM, ulaganja u djelatnosti distribucije u periodu 2015.-2017. godina planirana su u iznosu od 258,2 mil. KM, od čega je 38,6 mil. KM na osnovu kredita koji su već obezbijedjeni i 5 mil. KM iz donacija.

Unutar ovih ulaganja uključena su i sredstva u iznosu od oko 12 mil. KM za systemske projekte iz oblasti IKT-a, kao što su modul održavanja, SCADA, SDNiU, pametnih mreža sa AMM/AMR sistemima a koji se odnose na djelatnost distribucije.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za djelatnost distribucije				
Izvori sredstava	2015.	2016.	2017.	Ukupno za planski period
Vlastita sredstva	86.532	57.363	58.664	202.559
Vlastita sredstva za IKT	6.858	3.080	2.050	11.988
Vlastita sredstva za ODS	10.000	0	0	10.000
Kreditni (obezbjedeni)	7.839	15.776	14.973	38.588
Donacije	1.675	1.521	1.870	5.066
Ukupno	112.904	77.740	77.557	268.201

Investiciona ulaganja su planirana po podprogramima i u obimu sredstava kojima se obezbjeđuju uslovi za dostizanje slijedećih prioritarnih ciljeva:

- priključenje svih novih korisnika distributivne mreže na način i u rokovima utvrđenim Opštim uslovima za isporuku električne energije i Pravilnikom o priključenju EPBiH,
- pripremu i realizaciju kapitalnih projekata za prelazak distributivne mreže sa 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo,
- izgradnja i rekonstrukcija/sanacija elektrodistributivne mreže u cilju dovođenja isporuke električne energije u okvire norme EN 50160,
- implementaciju projekta uvođenja SCADA/DMS/OMS na nivou distribucije –kreditni program KfW, prema planiranoj dinamici implementacije,
- implementaciju Projekta „Izgradnja sistema pametnih mjerenja u elektrodistribuciji“ – projekat koji se finansira dijelom iz vlastitih sredstava i dijelom iz sredstava kredita EIB, prema dinamici implementacije,
- rekonstrukcija obračunskih mjernih mjesta (izmještanje mjernih mjesta na pristupačnu lokaciju i eliminisanje unutrašnjeg priključka,
- ulaganja u ostale potrebe, zajedničke za Podružnicu, (IS i TK sistemi, alati, vozila i uredska oprema) radi unapređenja kvaliteta i efikasnosti rada, kvaliteta pružanja usluga i poboljšanja radnih uslova zaposlenih,
- Sistemskih IKT projekata, projekti za čiju realizaciju je nadležan Sektor za IKT

Ostala investiciona ulaganja u elektrodistributivnu mrežu i ostale potrebe, zajedničke za Podružnicu, (IS i TK sistemi, alati, uredska oprema, vozila i poslovni objekti) planirana su prema preostalim raspoloživim sredstvima.

Da bi se donošenje novih investicionih odluka baziralo na kvalitetnoj investiciono-tehničkoj dokumentaciji, u svakoj planskoj godini planirana su odgovarajuća sredstva za pripremne aktivnosti (projektovanje, pribavljanje saglasnosti, rješavanje IPO i sl) za planirana ulaganja u narednim godinama.

8.5 Ulaganja u djelatnostima snabdijevanja i trgovine

Investiciona ulaganja u djelatnosti snabdijevanja planirana su u iznosu 2,6 mil KM. Ova ulaganja odnose se na rekonstrukcije i tipiziranje šalter sala i kancelarija za odnose s kupcima, nabavku uredske i IT opreme i vozila, te za aplikaciju obračuna i naplate električne energije. Sredstva za djelatnost trgovine, odnosno Sektora za upravljanje i trgovinu biće obezbjeđena putem zajedničkih projekata na nivou EPBiH, odnosno iz sredstava koja se planiraju u okviru

planova Sektora za IKT, a namjenjena su za nadogradnju komunikacionog softvera i hardvera i *upgrade* SCADA softvera.

U periodu 2015.-2017. godina plan ulaganja biće skoncentrisan i na sljedeće aktivnosti:

U Sektoru za upravljanje i trgovinu se svakodnevno izrađuje Dnevni raspored/Vozni red za šta je jedna od najvažnijih osnova satna prognoza potrošnje električne energije za planski dan. U razmatranom planskom periodu trebalo bi se početi sa korištenjem softvera za prognozu potrošnje električne energije.

S obzirom da će se aktivnosti oko trgovine električnom energijom u narednom periodu intenzivirati (otvaranje tržišta u BiH, kvalifikovani kupci, regionalno tržište, povećanje obima trgovine) biće potrebno u razmatranom planskom periodu pretplatiti se na usluge kompanija koje nude brokerske platforme, vijesti, prognoze i analize o kretanju cijena na tržištima električne energije i slično.

U planu ulaganja djelatnosti snabdijevanja i trgovine uključena su i sredstva u iznosu od oko 7,6 mil. KM za projekte iz oblasti IKT-a i to za softver za snabdijevanje (što je strateški projekat djelatnosti snabdijevanje za naredni period) i SDNiU

(hilj.KM)

Plan ulaganja za djelatnost snabdijevanja i trgovine				
Izvori sredstava	2015.	2016.	2017.	Ukupno za planski period
Vlastita sredstva	1.291	645	654	2.590
Vlastita sredstva za IKT	2.265	3.300	2.050	7.615
Ukupno	3.556	3.945	2.704	10.205

8.6 Kapitalna ulaganja sa nivoa Društva

U cilju izgradnje novih i zamjenskih proizvodnih kapaciteta u ovom planskom periodu intenziviraju se aktivnosti u okviru kapitalnih investicija. Starost i niska efikasnost postojećih blokova u termoelektranama, kao i strateško opredjeljenje da se grade elektrane na bazi obnovljivih resursa, zahtijeva velike investicije u nove energetske kapacitete.

Cilj ovih ulaganja je:

- obezbijediti proizvodnju električne energije radi kontinuiteta u snabdijevanju tarifnih i netarifnih kupaca,
- obezbijediti kontinuitet u isporuci toplotne energije,
- povećati kapacitete i obim proizvodnje na bazi obnovljivih resursa,
- povećanje ukupnog instalisanog kapaciteta i rast proizvodnje,
- postizanje veće efikasnosti i većeg udjela kombinovane proizvodnje toplotne i električne energije,
- obezbjeđenje plasmana za ugalj iz vlastitih rudnika,
- zadovoljavanje obaveza na osnovu Ugovora o energetske zajednici, odnosno direktiva EU koje se odnose na energetski sektor.

Investicione odluke za izgradnju donesene su za HE Vranduk, HE Una Kostela i VE Podveležje, za pripremne aktivnosti za veći dio projekata, te se u planskom periodu očekuje početak gradnje novih i zamjenskih elektrana.

Cilj za trogodišnji period je: započeti gradnju sedam projekata.

Ti prioritetni projekti su:

1. **HE Vranduk, VE Podveležje, TE Tuzla-Blok 7 i mHE na Neretvici** kao projekti čija je faza pripreme u završnoj fazi i čija gradnja može započeti u 2015.
2. **HE Una Kostela-Aneks, HE Janjići i TE Kakanj –Blok 8** kao projekti čija gradnja treba biti započeta u 2016.

Pored toga, dodatni cilj je da do kraja trogodišnjeg planskog perioda 2015.-2017.:

- dva projekta budu u pogonu (VE Podveležje, mHE na Neretvici – I faza).

Dugoročni strateški i prioritetni cilj je realizacija izgradnje Bloka 7 u TE Tuzli, a nakon toga i Bloka 8 u TE Kakanj. Imperativ da početak gradnje Bloka 7 mora biti u 2015. godini proizilazi iz potrebe da blok bude u pogonu do kraja 2019. godine. Takođe, početak gradnje bloka 8 u TE Kakanj mora biti u 2016. godini da bi blok 8 bio u pogonu 2020. godine.

Riječ je o zamjenskim projektima za postojeće blokove koji izvjesno moraju biti zaustavljeni zbog isteka životnog vijeka i ograničenja koje nameće EU regulativa za rad termoelektrana nakon 2017. godine. Pored toga, bez ovih kapaciteta rudnici bi ostali bez potrebnog plasmana uglja za termoelektrane, čime bi proizvodnja uglja bila reducirana na nivo koji bi onemogućio opstanak određenih rudnika.

Planirana ulaganja u pripremu izgradnje i izgradnju novih elektroenergetskih objekata, sa dinamikom ulaganja, i rokovima za ulazak u pogon, predstavljena je u narednoj tabeli:

KAPITALNA ULAGANJA 2015.-2017.											
		Instalisana ukupna snaga MW	Moguća godišnja proizvodnja GWh	Investicija ukupno mil. KM	Ulaganja 2015.-2017.				Početak izgradnje	Ulazak u pogon	
					2015. mil. KM	2016. mil. KM	2017. mil. KM	Ukupno mil. KM			
	Hidroelektrane										
1	HE VRANDUK	20,0	96,0	142,9	32,5	21,4	28,0	81,9	2015	2019	
2	HE JANJIĆI	13,0	68,0	76,8	1,6	4,5	33,4	39,5	2016	2019	
3	HE KRUŠEVO/ZEL.VIR	13,0	40,0	87,6	1,0	1,0	0,1	2,1	2016	2020	
4	HE UNA KOSTELA	9,6+6,1	56,7 + 21,4	29,6	1,8	2,4	7,2	11,3	2016	2018	
5	HE USTIKOLINA	60,0	275,0	271,0	0,7	0,6	7,1	8,4	2017	2021	
6	HE KOVANIĆI	13,0	68,0	77,7	1,9	4,0	2,0	7,9	2017	2020	
7	HE BABINO SELO	12,0	60,0	58,0	0,8	0,8	0,0	1,6	2018	2021	
8	Razvoj i priprema HE i ost IO			3,5	1,5	2,2	0,5	4,2			
	UKUPNO HE	146,7	685,1	747,0	41,8	36,9	78,3	156,9			
	Male HE										
9	mHE na Neretvici	26,1	102,0	100,2	13,5	26,0	30,1	69,6	2015	2016/17/18	
10	mHE Kakanj	4,5	22,0	12,0	0,5	0,5	0,0	1,0	2017	2019	
	Vjetroelektrane										
11	VE Podveležje	48,0	98,0	138,8	24,9	107,4	5,1	137,4	2015	2016	
12	VE Vlašić	48,0	98,0	125,0	0,0	0,0	10,0	10,0	2016	2018	
13	Razvoj novih projekata OIE			1,5	0,5	0,5	0,6	1,6			
14	Sjedište OIE Konjic			1,0	1,0			1,0			
	Ukupno mHE i VE	126,6	320,0	378,5	40,4	134,4	45,8	220,6			
	Termoelektrane										
15	TE TUZLA - G7	450,0	2.756,0	1.619,4	207,3	311,0	282,0	800,3	2015	2019	
16	TE KAKANJ - G8	300,0	1.755,0	1.112,9	3,6	4,0	199,5	207,1	2016	2020	
17	R i TE BUGOJNO	300,0	1.755,0	1.352,0	4,0	0,8	0,0	4,8	2017	2022	
	Ukupno TE	1.050,0	6.266,0	4.084,3	214,9	315,8	481,5	1.012,2			
	SVEUKUPNO	1.323,3	7.271,1	5.209,8	297,1	487,0	605,6	1.389,7			

Ukupna investiciona vrijednost navedenih projekata je 5.209,8 miliona KM, a na planski period se odnosi 1.389,7 miliona KM. Struktura ulaganja odražava politiku ulaganja i pokazuje investicioni portoflio u kojem su zastupljeni različiti proizvodni kapaciteti, tako da se na termo objekte odnosi 72,84%, na HE 11,29 % i male HE i VE 15,87 % od ukupnih ulaganja.

Oko 48% od potrebnih sredstava koja su planirana do 2017. godine je predviđeno iz eksternih izvora, od čega će već u prvoj planskoj godini biti potrebno obezbijediti 261,4 miliona KM. Udio eksternih izvora će biti povećan do kraja realizacije projekata jer većina treba biti realizirana nakon 2017. godine.

Realizacija većine projekata biće završena u periodu od 2016. do 2020. godine, a u tom periodu biće započeti i neki od projekata za koje su u planskom periodu predviđena sredstva za razvoj i pripremu.

Dinamika gradnje			
	2015	2016	2017
HE Vranduk			
HE Janjčići			
HE Una Kostela			
HE Kruševo / Zeleni vir			
HE Kovanići			
HE Ustikolina			
HE Babino Selo			
mHE na Neretvici			
mHE Kakanj			
VE Podveležje			
VE Vlašić			
TE Tuzla - G7			
TE Kakanj - G8			
Početak gradnje			
Gradnja			
Završetak gradnje			

Za HE Vranduk ishodovano je načelno odobrenje za građenje, donesena investiciona odluka o izgradnji, te potpisan ugovor o kreditu sa EBRD-om. Nakon provedene tenderske procedure potpisan je ugovor sa odabranim konsultantom čiji je zadatak priprema tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova i isporuku opreme po sistemu „ključ u ruke“. Izbor izvođača radova i potpisivanje ugovora o izgradnji se očekuje u prvom kvartalu 2015. godine.

Za zamjenske blokove u TE Tuzli i TE Kakanju završena je investiciona i okolinska dokumentacija, dobijene potrebne saglasnosti i dozvole i slijedi 2. faza priprema koja se odnosi na dodatna istraživanja uglja, nastavak eksproprijacij, dobijanje saglasnosti za izgradnju i izvođenje pripremnih radova na lokaciji, zatvaranje konstrukcije finansiranja, donošenje odluka o izgradnji, te početak izgradnje blokova.

Zaključcima Vlade FBiH, oba doma Parlamenta FBiH i Odlukama Nadzornog odbora EPBiH, izabran je preferirani ponuđač u postupku izbora projektnog partnera za zajedničko ulaganje u izgradnju Bloka 7- 450 MW u TE Tuzla, čime je otpočeo Proces finalizacije (kao posebna faza Tenderskog procesa). Proces finalizacije podrazumjeva usaglašavanje i potpisivanje Ugovora za izgradnju Bloka 7 - 450 MW u TE Tuzla (EPC ugovor), Ugovora o kreditu, Ugovora o projektnom partnerstvu (Project Partnership Agreement) i ostalih ugovora neophodnih za realizaciju projekta izgradnje Bloka 7 - 450 MW u TE Tuzla. Ukoliko navedeni ugovori budu potpisani, isti ne mogu početi sa primjenom prije davanja saglasnosti Vlade FBiH, Parlamenta FBiH i odluke Skupštine EPBiH kojom se daje saglasnost na konačni prijedlog izbora Projektnog partnera.

Pored aktivnosti na realizaciji objekata navedenih u tabeli u planskom periodu će biti poduzete aktivnosti na razvoju i drugih projekata, među kojima je i hidroelektrana Torlakovac na rijeci Vrbas, kao i provođenje istraživanja za nove lokacije budućih vjetroparkova. Realizacija izgradnje kapitalnih objekata u narednom planskom periodu će zavisi od pokazatelja iz studija i elaborata tehno-ekonomske opravdanosti izgradnje, ali i od mogućnosti za dobivanje potrebnih dozvola i saglasnosti, te podrške Vlade FBiH i lokalnih zajednica.

Za planirane kapitalne projekte odgovarajuće odluke će donositi Skupština odnosno Nadzorni odbor u skladu sa nadležnostima utvrđenim Statuom i drugim aktima Društva. Odluke će biti zasnovane na investicionoj dokumentaciji sa aspekta opravdanosti i isplativosti projekata, a sadržavat će i preciznu dinamiku i izvore sredstava i preduslove za realizaciju.

Naredna tabela sadrži dinamiku korištenja sredstava na godišnjem nivou i okvirnu strukturu izvora.

000 KM

Kapitalne investicije	2015				2016				2017				Ukupno za planski period	Udio kredita
	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno		
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9	10	11	12=9+10+11		
UKUPNO	194.387	99.550	3.156	297.093	109.239	376.000	1.800	487.039	186.522	418.534	500	605.556	1.389.688	64,34%

Ulaganja u planskom periodu

(Uključujući nerealizirane projekte po donesenim investicionim odlukama iz prethodnih godina)

000 KM

Kapitalne investicije	2015				2016				2017				Ukupno za planski period	Udio kredita
	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno		
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9	10	11	12=9+10+11		
UKUPNO	194.387	99.550	3.156	297.093	109.239	376.000	1.800	487.039	186.522	418.534	500	605.556	1.389.688	64,34%
Termoelektrane	159.937	55.000	0	214.937	95.780	220.000	0	315.780	161.500	320.000	0	481.500	1.012.217	58,78%
TE Tuzla blok 7	152.322	55.000	0	207.322	91.000	220.000	0	311.000	62.000	220.000	0	282.000	800.322	61,85%
TE Kakanj blok 8	3.615	0	0	3.615	3.950	0	0	3.950	99.500	100.000	0	199.500	207.065	48,29%
R I TE Bugojno	4.000	0	0	4.000	830	0	0	830	0	0	0	0	4.830	0,00%
Hidroelektrane	21.171	17.550	3.056	41.777	11.059	24.000	1.800	36.859	13.822	63.934	500	78.256	156.892	67,23%
HE Vranduk	15.738	16.800	0	32.538	2.150	19.250	0	21.400	2.000	26.000	0	28.000	81.938	75,73%
HE Ustikolina	730	0	0	730	600	0	0	600	7.100	0	0	7.100	8.430	0,00%
HE Janjici	1.223	0	332	1.555	1.500	3.000	0	4.500	0	33.400	0	33.400	39.455	92,26%
HE Kovanići	330	0	1.557	1.887	4.000	0	0	4.000	2.000	0	0	2.000	7.887	0,00%
HE Kruševo sa HE Zeleni Vir	1.000	0	0	1.000	1.000	0	0	1.000	60	0	0	60	2.060	0,00%
HE Una Kostela	1.000	750	0	1.750	600	1.750	0	2.350	2.662	4.534	0	7.196	11.296	62,27%
HE Babino Selo	150	0	667	817	0	0	800	800	0	0	0	0	1.617	0,00%
Razvoj i priprema HE	1.000	0	500	1.500	1.209	0	1.000	2.209	0	0	500	500	4.209	0,00%
MHE i VE	13.279	27.000	100	40.379	2.400	132.000	0	134.400	11.200	34.600	0	45.800	220.579	87,77%
MHE na slivu rijeke Neretvice	1.479	12.000	0	13.479	1.000	25.000	0	26.000	600	29.500	0	30.100	69.579	95,57%
MHE Čatići (TE Kakanj)	500	0	0	500	500	0	0	500	0	0	0	0	1.000	0,00%
VE na platou Podveležja	9.800	15.000	100	24.900	400	107.000	0	107.400	0	5.100	0	5.100	137.400	92,50%
VE na platou Vlasica	0	0	0	0	0	0	0	0	10.000	0	0	10.000	10.000	0,00%
Ulaganja u os. sredstva	1.000	0	0	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000	0,00%
Razvoj novih OIE	500	0	0	500	500	0	0	500	600	0	0	600	1.600	0,00%

8.7 Ulaganja u zajedničke projekte

Planom poslovanja 2015.-2017. godina planirana su ulaganja u ukupnom iznosu od 26,4 mil. KM u slijedeće zajedničke projekte:

- Informaciono komunikacione tehnologije – IKT
- Ostala ulaganja, u opće poslove i razvoj Društva

(hilj.KM)

Plan ulaganja za zajedničke projekte				
Ulaganja	2015.	2016.	2017.	Ukupno za planski period
IKT	13.611	3.544	2.450	19.605
Opći poslovi	5.550	597	427	6.574
Razvoj	59	70	70	199
Ukupno	19.220	4.211	2.947	26.378

a) Informaciono komunikacione tehnologije – IKT

Strateški ciljevi razvoja IKT definisani su Politikom razvoja IKT:

- Obezbjediti operativnu podršku poslovnim procesima na proaktivan način uspostavljanjem korisničkih servisa koji će poboljšati performanse poslovnih procesa
- Obezbjediti IKT infrastrukturu i servisnu osnovu za uvođenje novih servisa, a u cilju podrške:
 - uspješnom vođenju, upravljanju i održavanju elektroenergetskog sistema
 - efikasnom provođenju svih poslovnih procesa i planiranju razvoja elektroenergetskog sistema
- Izgradnja IKT infrastrukture mora se realizovati u skladu sa zakonskom regulativom i propisima Regulatorne agencije za komunikacije, te politikom sigurnosti IKT sistema.
- Kroz konsolidaciju tehničkog i poslovnog informacionog sistema obezbijediti integritet informacije u IKT sistemu (jedinstven unos informacije i njena višestruka upotreba)
- Razvijati mehanizme pomoću kojih će se mjeriti uticaj IKT-a na poslovanje kompanije

U cilju uspostavljanja stabilnog i lahko upravljivog IKT sistema (infrastrukture i servisa) u funkciji kontinuiranog i efikasnog obavljanja poslovnih procesa u svim osnovnim i pomoćnim djelatnostima EPBiH planirana su ulaganja u uvođenje novih IKT servisa, automatizaciju i informatizaciju u segmentima proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom, i udovoljavanju zahtjevima za kontinuirano širenje komunikacione infrastrukture kroz IKT investicione projekte.

Sredstva za zajedničke projekte u Direkciji Društva, kao i projekte koje nije moguće jednoznačno pridružiti samo 1 djelatnosti (TK mreže i objekti, licence, softveri...) planirana su u okviru zajedničkih projekata IKT sistema u iznosu od oko 19,6 mil. KM. Sredstva namijenjena za projekte iz oblasti IKT-a za djelatnost proizvodnje (5,0 mil. KM), distribucije (12 mil. KM) i snabdijevanja (7,6 mil. KM) uključena su u planove ulaganja tih djelatnosti.

U okviru infrastrukturnih IKT projekata najznačajnija ulaganja su predviđena kroz sljedeće:

- Informacioni sistemi
- IKT podrška osnivanju ODS-a
- IKT podrška izgradnji sistema daljinskog nadzora i upravljanja (SCADA)
- IKT podrška razvoju sistema pametnih mjerenja AMR/AMM

Značajne aktivnosti planirane su na konsolidaciji i integraciji različitih aplikativnih rješenja u okviru informacionog sistema, u cilju obezbjeđenja većeg kvaliteta i transparentnosti podataka u informacionom sistemu u funkciji poslovnih procesa i podrške odlučivanju.

Najveća ulaganja predviđena su u licenciranje različitih softverskih paketa i rješenja (Microsoft, Oracle, SAP).

b) Ostala ulaganja

Ostala ulaganja u iznosu od 6,8 mil.KM u posmatranom periodu odnose se na kupovinu zemljišta i izgradnju podzemne garaže, sanaciju objekta PTZ elektrodistribucija Sarajevo, sanaciju objekta za edukaciju, nabavku vozila za Direkciju, kopir aparata, aparata za gašenje požara te na razvojno-istraživačke projekte.

U oblasti razvoja predviđen je nastavak aktivnosti na realizaciji pilot projekta izgradnje solarne elektrane sa sredstvima obezbijeđenim iz kapitalnih investicija. Također nastaviće se aktivnosti na ispitivanju potencijala vjetra, sunčeve energije i vodotokova. Ove aktivnosti imaju za cilj obezbjeđenje relevantnih podloga za ocjene opravdanosti izgradnje, izradu projektnih rješenja i realizaciju investicionih ulaganja u nove elektroenergetske objekte i poboljšanje kvaliteta isporuke električne energije. Za potrebe dizajna i upravljanja poslovnim procesima predviđena je nabavka softvera za BPM softverske platforme, koja će se realizovati putem IKT investicionih projekata.

8.8 Dokapitalizacija rudnika

Planom poslovanja 2015.-2017. godina planirana je dokapitalizacija rudnika uglja putem ulaganja u jedinstveni informacioni sistem – ERP u ukupnom iznosu od 7,0 mil. KM, razvoj telefonskog sistema od 3,0 mil. KM kao i ulaganja u iznosu od 77,7 mil. KM po već donesenim odlukama o dokapitalizaciji za planski period. Također, u planskom periodu je planirana i dokapitalizacija po novim odlukama i to u Rudnik mrkog uglja Zenica, jama Raspotočje u iznosu od 19,0 mil. KM. prema *Planu restrukturiranja i nastavka rudarskih radova nakon gorskog udara u pogonu "Raspotočje", JP Elektroprivreda BIH d.d. -Sarajevo ZD RMU „Zenica“ d.o.o. - Zenica*. Navedeni Plan tek trebaju usvojiti nadležni organi , nakon čega bi se donijele odgovarajuće investicione odluke. Pored toga u 2015. godini planirana je i dokapitalizacija u novcu RMU Zenica za podršku likvidnosti i to u iznosu 2,0 mil. KM.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za rudnike uglja				
Ulaganja	2015.	2016.	2017.	Ukupno za planski period
Dokapitalizacija po već donesenim odlukama	52.178	25.510	0	77.688
Integrisani informacioni sistem - ERP	7.000	0	0	7.000
Razvoj telefonskog sistema	2.000	1.000	0	3.000
Dokapitalizacija po novim odlukama RMU Zenica- (restrukturiranje i nastavak rudarskih radova u pogonu Raspotočje)	9.500	9.500		19.000
Dokapitalizacija u novcu za podršku likvidnosti u RMU Zenica	2.000			2.000
Ukupno	72.678	36.010	0	108.688

Potrebno je posebnu pažnju posvetiti poslovanju zavisnih društava – rudnika uglja, kroz poboljšavanje poslovanja rudnika na način da se izvrši dokapitalizacija i modernizacija rudnika te prestrukturiranje u rudnicima, što će za rezultat imati povećanje produktivnosti odnosno pozitivno poslovanje ovih subjekata.

9 NABAVKE

U skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima, Zakona o javnim nabavkama BiH, Pravilnika o nabavkama EPBiH i operativnih procedura u EPBiH, a na osnovu Plana poslovanja Društva, sačinjava se Plan nabavki roba, usluga i radova za period 2015.-2017. godina.

Plan nabavki roba, usluga i radova za 2015.-2017. godinu će biti u cjelosti usaglašen sa finansijskim dijelom Plana poslovanja EPBiH za 2015.-2017. godinu i zasnovan na usaglašenim specifikacijama predmeta nabavki dostavljenim od strane podružnica.

Planom nabavki za 2015.-2017. godinu u EPBiH će biti definisani predmeti nabavke, procijenjena vrijednosti nabavke, postupak nabavke, izvori finansiranja, dinamika nabavke.

Dinamika i aktivnosti na pripremi i donošenju Plana nabavki EPBiH za 2015.-2017. godinu su uslovljene sljedećim aktivnostima:

- donošenjem finansijskog Plana poslovanja za 2015.-2017. godinu;
- definisanjem specifikacija roba, usluga i radova;
- usaglašavanjem jedinstvenih specifikacija za nabavku roba, radova i usluga na nivou resornih sektora za pojedine djelatnosti u Direkciji Društva;
- usaglašavanjem količina roba, obima usluga i radova sa finansijskim sredstvima iz Plana poslovanja za 2015.-2017. godinu.

Planira se sljedeća dinamika nabavki po prioritetima, i to:

- nabavke energenata u funkciji ostvarenja elektroenergetskog bilansa,
- nabavke u funkciji planiranih remonata,
- nabavke u funkciji realizacije priključaka distributivnih kupaca,
- ugovaranje uklanjanja opasnih otpadnih materijala,
- nabavke ostalih usluga i radova,
- ostale redovne nabavke u cilju održavanja pogonske spremnosti i redovnog poslovanja, i
- hitne nabavke koje nisu planirane, a koje se realizuju u cilju otklanjanja posljedica havarija i drugih vanrednih situacija.

Nezavisno od tehničko-tehnoloških i ekonomskih specifičnosti u kojima posluje EPBiH, većina nabavki planira se realizovati po otvorenom postupku javnih nabavki – putem javnih tendera, kao osnovnom postupku nabavki definisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Planirani postupci nabavke u EPBiH će biti usklađeni sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i predstavljaju obavezni postupak za sve dijelove i Direkciju, jer su sagledani kao cjelina predmeta nabavke na nivou Društva. Definisanje postupaka nabavke ima poseban značaj sa aspekta primjene zakonskih propisa i čini osnov za dinamiziranje procesa nabavki u dijelovima u toku 2015.-2017. godine.

Potrebno je da Društvo nabavku sirovina i materijala uskladi sa stvarnim potrebama, definiše optimalne zalihe, te izvrši kontrolu postojećih zaliha kako bi se nabavka materijala, rezervnih dijelova, elektromaterijala, brojila, sitnog inventara, drmontiranog materijala i sl. svela na minimum u planskom periodu.

Plan Direkcije Društva sadržavat će nabavke standardiziranih roba, radova i usluga za sve podružnice EPBiH dok će Planovi podružnica sadržavati pojedinačne nabavke za svaki dio Društva-Podružnicu, sa naznačenim postupkom nabavke.

U Direkciji EPBiH, koja vrši funkciju potpore zavisnim društvima (rudnicima) biće realizirane centralizirane nabavke za potrebe rudnika. Centralizirane nabavke će se vršiti u skladu sa Planom nabavke i usvojenom listom standardiziranih roba, radova i usluga za nivo Koncerna EPBiH.

10 PROVOĐENJE PLANA

Nakon usvajanja Plana poslovanja Društva, u svrhu njegovog provođenja, planove EP djelatnosti donose nadležni izvršni direktori uz saglasnost Generalnog direktora, a za Direkciju Društva plan donosi Generalni direktor na prijedlog Izvršnog direktora za ekonomske poslove, i to najkasnije petnaest dana od dana donošenja Plana poslovanja Društva.

Nakon usvajanja planova EP djelatnosti, planove podružnica donose direktori podružnica, uz saglasnost nadležnih izvršnih direktora, i to najkasnije petnaest dana od dana donošenja plana EP djelatnosti.

Nosioci izrade i donosioci planova EP djelatnosti i planova podružnica dužni su osigurati potpunu usaglašenost ovih planova sa Planom poslovanja Društva.

Nakon usvajanja Plana poslovanja EPBiH na nadležnom organu, Plan poslovanja predstavlja obavezujući dokument svih zaposlenih.

U narednom planskom periodu u cilju provođenja Plana u potpunosti, vršiće se praćenje i izvještavanje Plana putem:

- izvještaja i analiza o realizaciji,
- izvještaja o poslovanju koji se podnose polugodišnje i godišnje,
- mjesečnih izvještaja, analiza i poslovnih informacija kojim se obuhvataju pojedini segmenti Plana.

Investicione odluke donositi u skladu sa realnim mogućnostima te otkloniti spore i neefikasne realizacije započetih investicionih ulaganja. Poduzeti sve aktivnosti da se Planom postavljeni zadaci ostvare te trošenje sredstava uskladiti sa planiranim.

U slučaju prekoračenja planskih elemenata sačiniti Program štednje na nivou EPBiH u cilju svođenja troškova i rashoda u zadate planirane okvire, kao i utrošak sredstava svesti u realne okvire.

PRILOZI

1. Plan prihoda, troškova i rashoda EPBiH i po djelatnostima za 2015. godinu
 - a) po planskim stavkama
 - b) po trocifrenim kontima
2. Plan prihoda, troškova i rashoda EPBiH i po djelatnostima za 2016. godinu
 - a) po planskim stavkama
 - b) po trocifrenim kontima
3. Plan prihoda, troškova i rashoda EPBiH i po djelatnostima za 2017. godinu
 - a) po planskim stavkama
 - b) po trocifrenim kontima

- UKUPNO EP BIH (po djelatnostima) -		Trogodišnji plan poslovanja 2015-2017; Plan za 2015. godinu					
		Plan prihoda, troškova i rashoda za 2015. godinu					
		- PO PLANSKIM STAVKAMA -					
ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNAB DJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	Prihod od električne energije i pom. usluga	0,00	1.046,62	678.329,90	258.425,00	0,00	937.801,52
6.1./02	Prihod od sporednih i nus proizvoda	15.181,06	0,00	0,00	0,00	0,00	15.181,06
6.1./03	Prihod od prodaje materijala i usluga	2.466,25	18.793,93	12,26	0,00	790,00	22.062,44
6.1./04	Prihodi od finansiranja	604,92	68,87	3.160,41	0,00	5.165,00	8.999,20
6.1./05	Ostali prihodi	12.905,43	9.242,78	4.277,52	0,00	540,00	26.965,73
	UKUPNI PRIHODI	31.157,67	29.152,19	685.780,09	258.425,00	6.495,00	1.011.009,95
6.1./08	Materijal za proizvodnju el. energije	388.071,48	0,00	0,00	0,00	0,00	388.071,48
6.1./09	Materijal za održavanje	10.336,32	7.088,91	180,15	0,12	45,65	17.651,16
6.1./10	Ostali troškovi materijala	2.120,83	3.574,12	707,23	39,71	638,75	7.080,63
6.1./11	Prevoz uglja	28.566,62	0,00	0,00	0,00	0,00	28.566,62
6.1./12	Usluge održavanja	10.174,45	4.595,03	149,80	16,63	3.884,55	18.820,45
6.1./13	Sistemske studije	0,00	0,00	0,00	0,00	700,00	700,00
6.1./14	Premije osiguranja	2.118,20	2.259,96	124,59	3,63	61,51	4.567,88
6.1./15	Drugi troškovi usluga	1.946,40	1.696,03	4.675,42	22,20	2.483,65	10.823,69
6.1./16	Amortizacija	109.676,46	54.358,48	572,69	60,59	5.229,22	169.897,45
6.1./17	Troškovi prenosa el.energije i pom. usluga	0,00	36.727,62	5.077,65	6.456,00	0,00	48.261,27
6.1./18	Plate i naknade plata	61.064,96	69.025,11	12.809,71	1.021,12	12.314,09	156.235,00
6.1./19	Drugi troškovi rada	10.582,44	13.033,31	2.463,82	136,34	2.165,40	28.381,32
6.1./20	Vodoprivredne naknade	21.030,74	217,33	40,01	3,10	37,63	21.328,82
6.1./21	Dažbine za zemljište i ostalo	19.372,91	5.260,19	693,44	117,88	1.550,64	26.995,06
6.1./22	Drugi troškovi poslovanja	4.608,95	3.578,68	902,59	42,97	1.312,99	10.446,18
6.1./23	Finansijski troškovi i rashodi	1.812,24	2.858,62	361,14	44,27	2.115,95	7.192,21
6.1./24	Drugi rashodi	2.843,68	3.316,73	38.298,16	15.304,86	110,75	59.874,18
6.1./25	Troškovi rezervisanja	1.515,12	913,42	506,20	9,51	1.582,30	4.526,54
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	675.841,80	208.503,54	67.562,60	23.278,93	34.233,08	1.009.419,95
PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA							1.590,00

Broj konta	NAZIV KONTA / GRUPE KONTA	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNAB DJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
PRIHODI							
611	Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	17.284.529	19.721.749	678.342.160	225.609.200	136.096	941.093.733
612	Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	0	0	0	32.815.800	0	32.815.800
651	Prihodi od zakupa	362.779	118.800	0	0	653.904	1.135.483
652	Prihodi od donacija	283.550	7.958.887	1.011	0	0	8.243.448
660	Prihodi od kamata po osnovu obveznica	0	0	0	0	0	0
661	Prihodi od kamata	603.754	10.599	3.124.946	0	5.160.000	8.899.300
662	Pozitivne kursne razlike	0	0	0	0	0	0
664	Prihodi od ucesca u dobiti zajednickih ulaganja	0	0	0	0	0	0
665	Prihodi od ulaganja	0	0	0	0	0	0
669	Ostali finansijski prihodi	1.170	58.267	35.460	0	5.000	99.897
670	Prihod od prodaje stalnih sredstava	0	15.000	0	0	5.000	20.000
675	Dobici od prodaje materijala	705.776	251.000	0	0	0	956.776
676	Viskovi	0	0	0	0	0	0
677	Naplaćena otpisana potraživanja	11.500	108.956	4.242.156	0	26.500	4.389.112
678	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	254.874	320.268	3.832	0	15.000	593.974
679	Otpis obaveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	217.057	381.631	20.288	0	423.500	1.042.476
691	Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz prošlih godina	11.432.676	207.036	10.236	0	70.000	11.719.948
	UKUPNO PRIHODI	31.157.666	29.152.192	685.780.089	258.425.000	6.495.000	1.011.009.947
TROŠKOVI I RASHODI							
501	Nabavna vrijednost prodate robe	570.000	0	27.660.823	15.301.000	0	43.531.823
511	Utrošene sirovine i materijal	407.301.654	7.260.784	474.491	3.599	149.297	415.189.826
512	Utrošena energija i gorivo	6.633.128	2.582.788	325.530	5.891.812	498.317	15.931.576
513	Utrošeni rezervni dijelovi	5.550.427	100.935	3.846	0	1.000	5.656.209
514	Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	503.535	718.390	83.389	178	30.481	1.335.973
520	Troškovi plata (bruto plate)	55.091.191	62.012.482	11.512.406	916.500	11.052.429	140.585.008
521	Troškovi naknada plata (bruto)	5.973.766	7.012.633	1.297.308	104.621	1.261.664	15.649.992
523	Troškovi službenih putovanja (dnevnice, smještaj, prevoz i ostalo)	148.989	131.924	29.688	6.149	211.744	528.495
524	Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	10.408.117	12.854.935	2.545.818	128.287	1.853.372	27.790.529
525	Obračun internog rada	0	0	0	0	0	0
527	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i slično	0	0	0	0	170.500	170.500
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima (intel. i lične usluge)	444.449	403.128	50.420	15.583	461.806	1.375.387
530	Troškovi usluga izrade i dorade efekata-učinaka	1.351.135	32.190	1.797	0	40.800	1.425.922
531	Troškovi prevoznih usluga (uključujući prijenos el. energije)	61.392	36.816.032	5.083.829	600.113	4.671	42.566.037
532	Troškovi usluga održavanja i zaštite (servisne usluge) trećih lica	11.187.485	6.468.790	696.623	36.774	4.279.858	22.669.530
533	Troškovi zakupnina i najamnina	8.911	370.760	63.426	0	22.300	465.396
534	Troškovi sajmova	88	0	0	0	40.000	40.088
535	Troškovi reklama i sponzorstva	47.679	52.995	194.470	3.477	1.818.372	2.116.993
536	Usluge istraživanja i razvoja	0	0	0	0	700.000	700.000
539	Troškovi ostalih usluga	784.267	232.564	23.980	1.278	29.778	1.071.867
540	Amortizacija do iznosa porezno priznatih rashoda	109.676.462	54.358.484	572.694	60.591	5.229.218	169.897.449
548	Trošk. rezervisanja po započ. sudskim sporovima i štetnim ugov.	191.546	289.226	225.772	0	1.200.000	1.906.544
549	Troškovi ostalih dugoročnih rezervisanja (ukupno)	1.323.574	624.195	280.423	9.509	382.300	2.620.000
550	Troškovi neproizvodnih usluga	2.245.477	1.018.169	180.270	12.279	441.632	3.897.826
551	Troškovi reprezentacije	96.399	57.048	10.635	2.400	141.600	308.082
552	Troškovi premija osiguranja	2.118.195	2.259.956	124.592	3.629	61.512	4.567.884
553	Troškovi platnog prometa (bankarske usluge)	35.083	31.116	56.851	725	62.288	186.063
554	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	196.718	931.584	4.312.373	9.333	141.879	5.591.887
555	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica	39.938.635	2.637.932	284.376	12.487	198.221	43.071.650
556	Troškovi doprinosa, članarina i drugih davanja	465.014	2.839.583	449.079	108.499	1.390.050	5.252.225
559	Ostali nematerijalni troškovi	296.050	229.439	19.099	1.734	125.989	672.311
560	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	0	0	0	0	0	0
561	Rashodi kamata	1.785.256	2.836.577	346.298	13.242	184.236	5.165.609
562	Negativne kursne razlike	0	0	0	0	0	0
569	Ostali finansijski rashodi	26.982	22.038	14.840	31.029	1.931.711	2.026.600
570	Gubici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0	0
573	Gubici od prodaje sredstava namj. prodaji i obustavljanju posla	100.000	8.000	0	0	0	108.000
575	Gubici od prodaje materijala	0	17.365	135	0	0	17.500
576	Manjkovi	0	0	0	0	0	0
578	Rashodi po osnovu IV i otpisa nenaplativih potraživanja i ulaganja	100.764	520.687	4.269.647	0	5.000	4.896.098
579	Rashodovanje i gubici na zalihama materijala i robe te ostali rashodi	9.299.162	164.353	6.324.123	1.129	27.711	15.816.478
581	Umanjenje vrijednosti materijalnih stalnih sredstava	1.017.046	1.729.594	9.122	0	0	2.755.762
587	Ostali operativni rashodi	0	0	0	0	0	0
585	Umanjenje vrijednosti zaliha	424.193	467.906	780	0	2.000	894.879
591	Rashodi iz osnova ispravki grešaka iz prošlih godina	439.026	408.959	33.648	2.972	81.344	965.948
	UKUPNO TROŠKOVI I RASHODI	675.841.798	208.503.542	67.562.600	23.278.929	34.233.078	1.009.419.947

- UKUPNO EP BIH (po djelatnostima) -				Trogodišnji plan poslovanja 2015-2017; Plan za 2016. godinu			
		Plan prihoda, troškova i rashoda za 2016. godinu					
		- PO PLANSKIM STAVKAMA -					
ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNAB DJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	Prihod od električne energije i pom. usluga	0,00	1.052,17	692.880,87	235.555,00	0,00	929.488,04
6.1./02	Prihod od sporednih i nus proizvoda	15.402,92	0,00	0,00	0,00	0,00	15.402,92
6.1./03	Prihod od prodaje materijala i usluga	2.386,18	18.883,84	12,26	0,00	790,00	22.072,29
6.1./04	Prihodi od finansiranja	35,59	67,11	3.195,99	0,00	2.045,00	5.343,69
6.1./05	Ostali prihodi	901,14	9.277,92	3.480,65	0,00	540,00	14.199,71
	UKUPNI PRIHODI	18.725,83	29.281,04	699.569,77	235.555,00	3.375,00	986.506,64
6.1./08	Materijal za proizvodnju el. energije	368.182,44	0,00	0,00	0,00	0,00	368.182,44
6.1./09	Materijal za održavanje	9.490,59	7.167,28	178,12	0,12	40,65	16.876,77
6.1./10	Ostali troškovi materijala	2.009,95	3.539,46	628,22	37,48	612,24	6.827,35
6.1./11	Prevoz uglja	27.383,58	0,00	0,00	0,00	0,00	27.383,58
6.1./12	Usluge održavanja	9.380,88	4.597,03	174,38	16,63	3.976,55	18.145,46
6.1./13	Sistemske studije	0,00	0,00	0,00	0,00	762,00	762,00
6.1./14	Premije osiguranja	2.118,06	2.259,57	124,57	3,63	61,51	4.567,33
6.1./15	Drugi troškovi usluga	1.870,73	1.572,98	6.270,73	22,17	2.633,30	12.369,91
6.1./16	Amortizacija	107.662,00	55.824,39	573,30	59,43	4.802,61	168.921,73
6.1./17	Troškovi prenosa el.energije i pom. usluga	0,00	36.888,33	5.150,16	6.456,00	0,00	48.494,49
6.1./18	Plate i naknade plata	60.758,61	68.662,59	12.745,67	1.016,02	12.251,95	155.434,83
6.1./19	Drugi troškovi rada	10.546,39	12.975,80	2.452,83	135,78	2.157,73	28.268,53
6.1./20	Vodoprivredne naknade	17.566,60	216,25	39,84	3,15	38,18	17.864,03
6.1./21	Dažbine za zemljište i ostalo	17.929,38	5.267,98	696,13	117,88	1.550,61	25.561,97
6.1./22	Drugi troškovi poslovanja	4.551,15	3.698,58	929,58	42,97	1.310,99	10.533,27
6.1./23	Finansijski troškovi i rashodi	1.822,20	2.877,44	361,83	44,57	2.220,16	7.326,20
6.1./24	Drugi rashodi	2.199,04	3.194,98	39.444,13	15.362,27	97,48	60.297,90
6.1./25	Troškovi rezervisanja	1.331,57	870,10	464,42	9,51	1.332,30	4.007,90
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	644.803,18	209.612,75	70.233,89	23.327,61	33.848,25	981.825,68
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA						4.680,96

Broj konta	NAZIV KONTA / GRUPE KONTA	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNAB DJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
PRIHODI							
611	Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	17.739.549	19.817.212	692.893.129	153.774.000	136.096	884.359.986
612	Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	0	0	0	81.781.000	0	81.781.000
651	Prihodi od zakupa	49.555	118.800	0	0	653.904	822.259
652	Prihodi od donacija	280.111	8.064.930	1.011	0	0	8.346.052
660	Prihodi od kamata po osnovu obveznica	0	0	0	0	0	0
661	Prihodi od kamata	34.411	8.340	3.159.838	0	2.040.000	5.242.590
662	Pozitivne kursne razlike	0	0	0	0	0	0
664	Prihodi od ucesca u dobiti zajednickih ulaganja	0	0	0	0	0	0
665	Prihodi od ulaganja	0	0	0	0	0	0
669	Ostali finansijski prihodi	1.176	58.767	36.153	0	5.000	101.095
670	Prihod od prodaje stalnih sredstava	0	15.000	0	0	5.000	20.000
675	Dobici od prodaje materijala	158.593	178.527	0	0	0	337.120
676	Viškovi	320	0	0	0	0	320
677	Naplaćena otpisana potraživanja	14.500	109.127	3.445.207	0	26.500	3.595.334
678	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	209.881	320.335	3.839	0	15.000	549.055
679	Otpis obaveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	217.058	382.166	20.314	0	423.500	1.043.038
691	Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz prošlih godina	20.676	207.838	10.277	0	70.000	308.791
	UKUPNO PRIHODI	18.725.831	29.281.041	699.569.768	235.555.000	3.375.000	986.506.639
TROŠKOVI I RASHODI							
501	Nabavna vrijednost prodate robe	480.000	0	29.640.069	15.359.000	0	45.479.069
511	Utrošene sirovine i materijal	386.002.417	7.337.236	422.861	3.629	149.211	393.915.353
512	Utrošena energija i gorivo	6.346.622	2.547.659	322.313	5.889.554	466.896	15.573.044
513	Utrošeni rezervni dijelovi	5.217.564	111.323	3.964	0	1.000	5.333.851
514	Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	473.293	710.390	57.086	178	30.481	1.271.427
520	Troškovi plata (bruto plate)	54.566.282	61.331.362	11.406.930	906.405	10.930.687	139.141.667
521	Troškovi naknada plata (bruto)	6.192.325	7.331.227	1.338.736	109.610	1.321.260	16.293.159
523	Troškovi službenih putovanja (dnevnice, smještaj, prevoz i ostalo)	142.842	127.981	27.878	6.149	211.744	516.594
524	Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	10.347.804	12.794.568	2.510.398	127.734	1.845.699	27.626.203
525	Obračun internog rada	0	0	0	0	0	0
527	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i slično	0	0	0	0	170.500	170.500
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima (intel. i lične usluge)	444.449	403.128	50.420	15.583	459.806	1.373.387
530	Troškovi usluga izrade i dorade efekata-učinaka	1.288.135	31.193	1.797	0	50.800	1.371.926
531	Troškovi prevoznih usluga (uključujući prijenos el. energije)	61.393	36.976.473	5.156.354	600.113	4.671	42.799.004
532	Troškovi usluga održavanja i zaštite (servisne usluge) trećih lica	10.403.492	6.581.471	768.249	36.834	4.372.685	22.162.731
533	Troškovi zakupnina i najamnina	14.913	377.154	65.001	0	22.300	479.367
534	Troškovi sajмова	22	0	0	0	50.000	50.022
535	Troškovi reklama i sponzorstva	46.007	51.141	180.028	3.477	1.948.372	2.229.025
536	Usluge istraživanja i razvoja	0	0	0	0	762.000	762.000
539	Troškovi ostalih usluga	865.605	274.307	28.477	1.070	26.884	1.196.342
540	Amortizacija do iznosa porezno priznatih rashoda	107.662.003	55.824.388	573.300	59.434	4.802.609	168.921.735
548	Trošk. rezervisanja po započ. sudskim sporovima i štetnim ugov.	118.000	245.902	184.000	0	1.000.000	1.547.902
549	Troškovi ostalih dugoročnih rezervisanja (ukupno)	1.213.574	624.195	280.423	9.509	332.300	2.460.000
550	Troškovi neproizvodnih usluga	2.147.736	964.658	180.446	12.338	442.459	3.747.637
551	Troškovi reprezentacije	97.981	57.131	10.638	2.400	141.600	309.750
552	Troškovi premija osiguranja	2.118.057	2.259.568	124.566	3.629	61.512	4.567.332
553	Troškovi platnog prometa (bankarske usluge)	33.899	31.441	53.880	725	62.288	182.234
554	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	185.540	808.796	5.925.311	9.307	141.524	7.070.478
555	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica	35.032.300	2.636.605	284.095	12.561	199.086	38.164.647
556	Troškovi doprinosa, članarina i drugih davanja	463.678	2.847.621	451.874	108.471	1.389.709	5.261.353
559	Ostali nematerijalni troškovi	269.332	253.278	18.795	1.824	127.229	670.457
560	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	0	0	0	0	0	0
561	Rashodi kamata	1.796.362	2.856.146	347.614	14.858	206.718	5.221.697
562	Negativne kursne razlike	0	0	0	0	0	0
569	Ostali finansijski rashodi	25.840	21.296	14.212	29.716	2.013.437	2.104.500
570	Gubici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0	0
573	Gubici od prodaje sredstava namj. prodaji i obustavljanju posla	73.000	7.000	0	0	0	80.000
575	Gubici od prodaje materijala	0	15.000	135	0	0	15.135
576	Manjkovi	0	0	90	0	0	90
578	Rashodi po osnovu IV i otpisa nenaplativih potraživanja i ulaganja	67.176	490.273	3.445.760	0	5.000	4.008.209
579	Rashodovanje i gubici na zalihama materijala i robe te ostali rashodi	9.192.316	148.857	6.322.298	1.129	27.711	15.692.311
581	Umanjenje vrijednosti materijalnih stalnih sredstava	802.046	1.674.456	10.712	0	0	2.487.213
587	Ostali operativni rashodi	0	0	0	0	0	0
585	Umanjenje vrijednosti zaliha	311.193	453.906	680	0	2.000	767.779
591	Rashodi iz osnova ispravki grešaka iz prošlih godina	299.977	405.623	24.498	2.377	68.075	800.551
	UKUPNO TROŠKOVI I RASHODI	644.803.176	209.612.754	70.233.887	23.327.614	33.848.251	981.825.682

- UKUPNO EP BIH (po djelatnostima) -				Trogodišnji plan poslovanja 2015-2017; Plan za 2017. godinu			
		</					

Broj konta	NAZIV KONTA / GRUPE KONTA	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNAB DJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
PRIHODI							
611	Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	23.709.006	19.910.931	698.993.377	151.842.000	136.096	894.591.409
612	Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	0	0	0	74.660.000	0	74.660.000
651	Prihodi od zakupa	362.779	118.800	0	0	653.904	1.135.483
652	Prihodi od donacija	278.895	8.174.992	1.011	0	0	8.454.898
660	Prihodi od kamata po osnovu obveznica	0	0	0	0	0	0
661	Prihodi od kamata	34.211	8.357	3.177.804	0	1.733.000	4.953.373
662	Pozitivne kursne razlike	0	0	0	0	0	0
664	Prihodi od ucesca u dobiti zajednickih ulaganja	0	0	0	0	0	0
665	Prihodi od ulaganja	0	0	0	0	0	0
669	Ostali finansijski prihodi	1.181	58.579	36.167	0	5.000	100.928
670	Prihod od prodaje stalnih sredstava	0	15.000	0	0	5.000	20.000
675	Dobici od prodaje materijala	158.593	178.527	0	0	0	337.120
676	viskovi	320	0	0	0	0	320
677	Naplaćena otpisana potraživanja	13.500	109.299	3.463.571	0	26.500	3.612.870
678	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	209.887	320.402	3.846	0	15.000	549.136
679	Otpis obaveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	217.060	382.703	20.341	0	423.500	1.043.604
691	Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz prošlih godina	20.676	208.643	10.318	0	70.000	309.637
	UKUPNO PRIHODI	25.006.109	29.486.234	705.706.436	226.502.000	3.068.000	989.768.778
TROŠKOVI I RASHODI							
501	Nabavna vrijednost prodane robe	485.000	0	29.699.474	15.418.000	0	45.602.474
511	Utrošene sirovine i materijal	376.228.377	7.418.197	408.345	3.629	149.211	384.207.759
512	Utrošena energija i gorivo	6.144.353	2.596.183	324.992	5.889.554	466.896	15.421.977
513	Utrošeni rezervni dijelovi	5.440.103	106.225	4.172	0	1.000	5.551.501
514	Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	493.651	726.301	57.504	178	30.481	1.308.115
520	Troškovi plata (bruto plate)	54.292.393	61.015.401	11.338.880	901.850	10.875.759	138.424.283
521	Troškovi naknada plata (bruto)	6.161.314	7.298.758	1.330.732	109.016	1.314.548	16.214.368
523	Troškovi službenih putovanja (dnevnice, smještaj, prevoz i ostalo)	142.842	127.981	27.878	6.149	211.744	516.594
524	Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	10.386.731	12.797.310	2.531.682	128.102	1.850.580	27.694.404
525	Obračun internog rada	0	0	0	0	0	0
527	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i slično	0	0	0	0	179.100	179.100
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima (intel. i lične usluge)	462.424	457.100	57.999	16.772	491.144	1.485.438
530	Troškovi usluga izrade i dorade efekata-učinaka	1.294.135	31.193	1.797	0	60.800	1.387.926
531	Troškovi prevoznih usluga (uključujući prijenos el. energije)	61.393	37.459.668	5.227.482	600.113	4.671	43.353.328
532	Troškovi usluga održavanja i zaštite (servisne usluge) trećih lica	13.118.636	6.651.401	780.093	36.834	4.510.685	25.097.648
533	Troškovi zakupnina i najamnina	14.913	377.154	65.001	0	22.300	479.367
534	Troškovi sajmovi	22	0	0	0	60.000	60.022
535	Troškovi reklama i sponzorstva	46.007	51.141	180.028	3.477	2.128.372	2.409.025
536	Usluge istraživanja i razvoja	0	0	0	0	762.000	762.000
539	Troškovi ostalih usluga	868.699	228.292	13.971	1.070	26.884	1.138.915
540	Amortizacija do iznosa porezno priznatih rashoda	111.476.369	56.702.324	581.066	57.721	4.612.098	173.429.578
548	Trošk. rezervisanja po započ. sudskim sporovima i štetnim ugov.	93.500	222.432	179.500	0	1.200.000	1.695.432
549	Troškovi ostalih dugoročnih rezervisanja (ukupno)	1.213.574	624.195	280.423	9.509	382.300	2.510.000
550	Troškovi neproizvodnih usluga	2.269.336	968.033	180.796	12.338	442.459	3.872.962
551	Troškovi reprezentacije	97.981	57.131	10.638	2.400	141.600	309.750
552	Troškovi premija osiguranja	2.328.114	2.261.848	124.806	3.629	61.512	4.779.910
553	Troškovi platnog prometa (bankarske usluge)	38.899	31.441	53.880	725	62.288	187.234
554	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	185.562	811.048	5.962.541	9.328	141.813	7.110.291
555	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica	35.359.395	2.651.783	284.311	12.089	192.804	38.500.382
556	Troškovi doprinosa, članarina i drugih davanja	456.123	2.893.237	455.930	108.443	1.389.371	5.303.104
559	Ostali nematerijalni troškovi	308.919	266.600	20.073	1.824	127.229	724.645
560	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	0	0	0	0	0	0
561	Rashodi kamata	4.850.231	2.959.085	347.898	15.452	214.987	8.387.653
562	Negativne kursne razlike	0	0	0	0	0	0
569	Ostali finansijski rashodi	26.982	22.038	14.840	31.029	2.131.711	2.226.600
570	Gubici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0	0
573	Gubici od prodaje sredstava namj. prodaji i obustavljanju posla	65.000	4.000	0	0	0	69.000
575	Gubici od prodaje materijala	0	9.000	135	0	0	9.135
576	manjkovi	0	0	90	0	0	90
578	Rashodi po osnovu IV i otpisa nenaplativih potraživanja i ulaganja	67.176	416.000	3.101.240	0	5.000	3.589.416
579	Rashodovanje i gubici na zaliham materijala i robe te ostali rashodi	8.934.917	140.356	6.321.348	1.129	27.711	15.425.460
581	Umanjenje vrijednosti materijalnih stalnih sredstava	702.235	1.636.140	9.288	0	0	2.347.662
587	Ostali operativni rashodi	0	0	0	0	0	0
585	Umanjenje vrijednosti zaliha	297.193	398.804	630	0	2.000	698.627
591	Rashodi iz osnova ispravki grešaka iz prošlih godina	240.494	364.739	22.051	2.972	81.344	711.600
	UKUPNO TROŠKOVI I RASHODI	644.652.993	210.782.539	70.001.514	23.383.331	34.362.400	983.182.778